

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Απριλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2037

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/38810/234

5η τροποποίηση της προκήρυξης της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green», που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98) και το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).
4. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
5. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευομένων φορέων» (Α' 130).
6. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
7. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).
8. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού- Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).
9. Την υπό στοιχεία Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).
10. Την υπό στοιχεία ΑΠ ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/79575/5721/16.07.2025 (ΥΟΔΔ 877) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το διορισμό Γενικής Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
11. Την υπ' αρ. 28385/28.03.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας "Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας" και κατάργηση των υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.09.2016 (Β' 3296) και 88238/ΕΥΘΥ811/29.08.2016 (Β' 2733) κοινών υπουργικών αποφάσεων» (Β' 2142).

12. Την υπό στοιχεία ΑΠ ΥΠΕΘΟΟ/99062 ΕΞ/06.06.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών "Τοποθέτηση προϊσταμένης στην Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας»» (ΑΔΑ ΡΚ11Η-ΠΙΩ).

13. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

14. Τον ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για τη σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

16. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

17. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1).

18. Την από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).

19. Την από 7 Δεκεμβρίου 2023 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ για την έγκριση της αξιολόγησης του αναθεωρημένου ΣΑΑ για την Ελλάδα (ST 15831/23, ST 15831/23 ADD 1).

20. Την από 21 Δεκεμβρίου 2021 Συμφωνία Επιχειρησιακών Ρυθμίσεων C (2021) 9754.

21. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).

22. Την υπό στοιχεία 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0) απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, με την οποία εγκρίθηκε το Εγχειρίδιο διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Ταμείου Ανάκαμψης.

23. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

24. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/02.09.2014 (Β' 2573))» (Β' 2857).

25. Τον ν. 5140/2024 «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις» (Α' 154).

26. Την υπ' αρ. 1150/03.04.2025 (ΑΔΑ: 9328Η-5ΚΦ) εγκύκλιο οδηγιών, της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΠ.ΕΘ.Ο.Ο., για την Έγκριση και Χρηματοδότηση του ΑΠΔΕ 2025 και τον Προγραμματισμό Δαπανών ΑΠΔΕ 2026-2029.

27. Τον ν. 5027/2023 «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (Α' 48) και ειδικότερα το άρθρο 94 αυτού.

28. Τον ν. 4449/2017 «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις» (Α' 7).

29. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ/71251 ΕΞ 2023/08.05.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Ένταξη του Έργου «SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D - Produc-E Green» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5203128) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΑΔΑ: 6Σ75Η-Μ2Χ), όπως τροποποιήθηκε με

την υπό στοιχεία ΥΠΕΘΟΟ/122684 ΕΞ 2024/29.08.2024 (ΑΔΑ: ΡΞΒ2Η-5ΤΡ, ΑΔΑΜ: 25REQ016172229) του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

30. Την υπό στοιχεία 2016/С 262/01 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επίσημη Εφημερίδα C262, 19.07.2016).

31. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2022/С 80/01).

32. Τον Κανονισμό 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 και ισχύει.

33. Την υπ' αρ. 17/15.09.2023 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Τροποποίηση της υπ' αρ. 3/29.3.2021 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου "Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής" (Α' 56)» (Α' 155).

34. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/52385/774/11.05.2023 κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Οικονομίας Produс-E Green», που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 3156), όπως τροποποιήθηκε με τις υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/129793/1531/12.12.2023 (Β' 6974), ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/21188/149/26.02.2024 (Β' 1370), ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/62391/399/07.06.2024 (Β' 3263) και ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/76636/339/09.07.2025 (Β' 3950) κοινές υπουργικές αποφάσεις.

35. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΘΟΟ/156238 ΕΞ 2024/23.10.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση απόφασης ένταξης του Έργου "Οριζόντια τεχνική υποστήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τα Υποέργα 2 και 3 της δράσης 16874 και για το Υποέργο 1 της δράσης 16831 'Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produс-E Green' (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5223999) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης με ID "17005 - Οριζόντια Τεχνική Υποστήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας""» (ΑΔΑ: ΨΚ50Η-Π4В).

36. Την από 23.12.2024 Σύμβαση συγχώνευσης (Β' 7093) με απορρόφηση της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου» (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.) από την εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας» (ΕΕΣΥΠ) [κατ' εφαρμογή των άρθρων 188Α και 188В του ν. 4389/2016 και του ν. 4601/2019 (Α' 44)], όπως καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) την 31.12.2024 με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 5215773.

37. Την από 01.04.2025 Σύμβαση για την Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (νυν Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) στο πλαίσιο της δράσης 17005 - «Οριζόντια τεχνική υποστήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» αναφορικά με την παροχή τεχνικής υποστήριξης για το υποέργο 1 της δράσης 16831 «Παραγωγικές επενδύσεις πράσινης οικονομίας - Produс-E Green» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

38. Τις από 05.03.2026 (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΔΕΣΠΑ/26651/318/09.03.2026) και από 16.03.2026 (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΔΕΣΠΑ/30886/364/18.3.2026) απόψεις της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του ΥΠ.ΕΘ.Ο.Ο. σχετικώς με την 5η τροποποίηση της προκήρυξης της δράσης.

39. Την υπό στοιχεία 47137 ΕΞ 2026/19.03.2026 (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΔΕΣΠΑ/32267/385/20.03.2026) θετική γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του ΥΠ.ΕΘ.Ο.Ο. για την 5η τροποποίηση της προκήρυξης της δράσης.

40. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/20133/466/24.02.2026 (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/20681/125/24.02.2026) εισήγηση της παρ. 5 (περ. ε') του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143), για το προτεινόμενο σχέδιο Κ.Υ.Α. «5η τροποποίηση της προκήρυξης της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produс-E Green», που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».

41. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιείται η κοινή υπουργική απόφαση με επίσημο τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produс-E Green» και Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.) στο ΕΜΔΔ «Μίτος» 181233.

42. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό πέραν αυτής που προβλέπεται στο πλαίσιο της απόφασης του στοιχείου 29 του σκεπτικού, αποφασίζουμε:

Την 5^η τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/52385/774/11.05.2023 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 3156), όπως ισχύει προκήρυξης της δράσης με τίτλο «**Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green**», η οποία αντικαθίσταται εξ' ολοκλήρου ως εξής:

Προκηρύσσεται δράση «με τίτλο «**Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green**» σύμφωνα με τις κάτωθι διαδικασίες και όρους.

Η Δράση «**Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green**» χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και ειδικότερα από το ΠΔΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΣΑΤΑ075) και υλοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που περιγράφονται στην παρούσα και τα Παραρτήματά της.

Το αντικείμενο της Πρόσκλησης περιλαμβάνεται στο Υποέργο 1 του Έργου «SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D - Produc-E Green» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, βάσει της υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ/71251 ΕΞ 2023/08.05.2023 Απόφασης Ένταξης, όπως ισχύει (ανωτέρω 27 σχετικό).

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, εφεξής ΓΑΚ, της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 απόφασης «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498), όπως τροποποιήθηκε με τις υπό στοιχεία αριθ. 52415 ΕΞ 2022/15.04.2022 (Β' 1927) και 188159 ΕΞ 2022/21.12.2022 (Β' 6973) και ισχύει, αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εφεξής ΣΔΕ καθώς και οι κάτωθι ορισμοί:

Γενικοί Ορισμοί (Άρθρο 2, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ενίσχυση	Κάθε μέτρο/Υποέργο που πληροί όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ	Οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του ΓΑΚ.
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του ΓΑΚ.

Προβληματική επιχείρηση	<p>Η επιχείρηση, για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά στην επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ η οποία ικανοποιεί την προϋπόθεση του άρθρου 21(3), σημείο β και πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο.</p> <p>β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά στην επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ, η οποία ικανοποιεί την προϋπόθεση του άρθρου 21(3), σημείο β και πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.</p> <p>γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά στην υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της.</p> <p>δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης</p>
--------------------------------	---

	<p>και δενέχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.</p> <p>ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:</p> <ol style="list-style-type: none">1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5, και2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA Interest Coverage Ratio) είναι κάτω του 1,0.
Έναρξη των εργασιών	<p>Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.</p>
Ένταση ενίσχυσης	<p>Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.</p>
Ενισχυόμενες περιοχές	<p>Οι περιοχές που προσδιορίζονται σε χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης και ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι περιοχές υπό το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) και γ), ορίζονται στον Πίνακα 2 της παρούσας.</p>
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	<p>Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.</p>
Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	<p>Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό.</p>
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	<p>Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.</p>

Ορισμοί για Περιφερειακές Ενισχύσεις (άρθρο 14, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις	Οι περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται για αρχική επένδυση ή για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα.
Καθεστώς που στοχεύει σε περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας	Το καθεστώς που καλύπτει δραστηριότητες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής λιγότερων από πέντε τάξεων (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2.
Αρχική επένδυση	<p>Ως «αρχική επένδυση» ορίζεται μία περίπτωση από τις ακόλουθες:</p> <p>α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού που σχετίζεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none">ο δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης,ο επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης,ο διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήο θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας ή του συνόλου των παρεχόμενων υπηρεσιών υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης· ή <p>β) η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγορασθεί. Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν τεκμαίρεται ως αρχική επένδυση.</p> <p>Επομένως οι επενδύσεις αντικατάστασης δεν συνιστούν αρχική επένδυση.</p>
Ίδια ή παρεμφερής δραστηριότητα	Κάθε δραστηριότητα που εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2.
Αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα	<p>α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού εφόσον αφορά σε ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none">ο δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης ήο διαφοροποίηση της δραστηριότητας επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι η ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν προηγουμένως στην εγκατάσταση ή <p>β) η απόκτηση των στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει</p>

	<p>εάν δεν είχε αγορασθεί, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα που θα ασκείται με τη χρήση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν στην επιχειρηματική εγκατάσταση πριν από την αγορά.</p> <p>Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν τεκμαίρεται ως αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα.</p>
Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης	Για τις ανάγκες της παρούσας, ως ελάχιστη αποδεκτή επέκταση είναι το 20% επί της παραγωγικής δυναμικότητας και εφόσον αποδεικνύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα.
Διαφοροποίηση της παραγωγής μίας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή	Για τις ανάγκες της παρούσας, η προϋπόθεση επαληθεύεται όταν οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Δεν επαληθεύεται η προϋπόθεση στην περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δεν έχει την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση.
Διαφοροποίηση της δραστηριότητας επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι η ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν προηγουμένως στην εγκατάσταση	Για τις ανάγκες της παρούσας, η προϋπόθεση επαληθεύεται όταν η νέα δραστηριότητα δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2, σύμφωνα με τον κανονισμό 1893/2006 και για την τροποποίηση του κανονισμού 3037/90.
Μετεγκατάσταση	Μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ.

Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.)	Κατάλογος των ελληνικών περιφερειών που έχουν οριστεί ως επιλέξιμες για περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, και έχουν λάβει την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα ανώτατα ποσοστά ενισχύσεων που δύνανται να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις στις περιφέρειες της χώρας ορίζονται σύμφωνα με τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής.
Ορισμοί για επενδυτικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ σε 3 Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής (Άρθρο 17, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ενισχύσεις σε ΜΜΕ	Δαπάνες επενδυτικών σχεδίων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που θα υλοποιηθούν στον Κεντρικό, Βόρειο και Νότιο Τομέα Αθηνών, όμοιες με τις δαπάνες Περιφερειακών Επενδυτικών Ενισχύσεων που αναφέρονται παραπάνω.
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Έργα έρευνας και ανάπτυξης	Βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα ή πειραματική ανάπτυξη.
Ορισμοί για ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Νέα και καινοτόμος τεχνολογία	Νέα και πρόσφατα εγκεκριμένη τεχνολογία σε σύγκριση με τη σύγχρονη τεχνολογία του κλάδου, η οποία ενέχει κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας και δεν αποτελεί βελτιστοποίηση ή κλιμάκωση υφιστάμενης τεχνολογίας.
Ορισμοί για επενδυτικές ενισχύσεις προς επιχειρήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρα 36β, 41, 45, 47 ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Προστασία του περιβάλλοντος	Οποιαδήποτε ενέργεια ή δραστηριότητα αποσκοπεί στη μείωση ή πρόληψη ρύπανσης, αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή άλλων ζημιών στο φυσικό περιβάλλον (συμπεριλαμβάνονται νερό, αέρας και έδαφος), σε οικοσυστήματα ή τους φυσικούς πόρους που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες, στον μετριασμό των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, στην προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, ή στην αποτελεσματικότερη χρήση των φυσικών πόρων, περιλαμβανομένων μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών

	<p>ενέργειας και άλλων τεχνικών για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή άλλων ρύπων, καθώς επίσης και στον προσανατολισμό προς μοντέλα κυκλικής οικονομίας με στόχο τη μείωση της χρήσης πρωτογενών υλικών και στην αύξηση των αποδόσεων. Επίσης καλύπτει ενέργειες, οι οποίες ισχυροποιούν τη δυνατότητα προσαρμογής και ελαχιστοποιούν την τρωτότητα στις κλιματικές επιπτώσεις.</p>
Ενωσιακό πρότυπο	<p>1) α) υποχρεωτικό ενωσιακό πρότυπο που καθορίζει τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν από περιβαλλοντική άποψη από μεμονωμένες επιχειρήσεις· εξαιρουμένων προτύπων ή στόχων που καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο και έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη αλλά όχι για μεμονωμένες επιχειρήσεις ή</p> <p>2) β) η υποχρέωση χρήσης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ), όπως ορίζονται στην οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), και διασφάλιση ότι τα επίπεδα εκπομπών ρύπων δεν υπερβαίνουν εκείνα που θα επιτυγχάνονταν με την εφαρμογή των ΒΔΤ. Όταν τα επίπεδα εκπομπών, που συνδέονται με τις ΒΔΤ, έχουν καθοριστεί σε εκτελεστικές πράξεις, εκδιδόμενες βάσει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ ή άλλων εφαρμοστέων οδηγιών, τα εν λόγω επίπεδα είναι εφαρμοστέα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Όταν τα εν λόγω επίπεδα εκφράζονται ως φάσμα, είναι εφαρμοστέο το όριο για το οποίο επιτυγχάνεται πρώτα η ΒΔΤ για την οικεία επιχείρηση.</p>
Όχημα μηδενικών εκπομπών	<p>1) όσον αφορά στα δίκυκλα, τρίκυκλα και τετράκυκλα οχήματα: όχημα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***) με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, υπολογιζόμενες σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 και στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού·</p> <p>2) όσον αφορά στα ελαφρά οδικά οχήματα: όχημα της κατηγορίας M1, M2 ή N1 με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1151 της Επιτροπής (****)·</p> <p>3) όσον αφορά στα βαρέα επαγγελματικά οχήματα: βαρύ όχημα μηδενικών εκπομπών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 5) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ.</p>

Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	Η ενέργεια που παράγεται από μονάδες που χρησιμοποιούν μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 1), της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, καθώς και το μερίδιο, από άποψη θερμογόνου ισχύος, της ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε υβριδικές εγκαταστάσεις, οι οποίες χρησιμοποιούν και συμβατικές πηγές ενέργειας. Περιλαμβάνεται επίσης, η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για τα μη συνδεδεμένα με τον μετρητή (behind-the-meter) συστήματα αποθήκευσης (που εγκαθίστανται από κοινού ή ως πρόσθετο στην εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ως αποτέλεσμα των συστημάτων αποθήκευσης.
Συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας	Συμπαραγωγή, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 30) της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ.
Συμπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Συμπαραγωγή που χρησιμοποιεί 100% ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ως εισροή για την παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας.
Ανανεώσιμο υδρογόνο	Το υδρογόνο που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται, για τα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές, στην Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).
Ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια	Ηλεκτρισμός που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο (1) της Οδηγίας 2018/2001/ΕΥ.
Ορισμοί για την παρούσα πρόσκληση	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτηση ενίσχυσης	Η αίτηση υπαγωγής στο Πρόγραμμα, η οποία περιλαμβάνει την αίτηση, τις Υπεύθυνες Δηλώσεις των παραρτημάτων και τον φάκελο υποψηφιότητας. Ο φάκελος υποψηφιότητας περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του παραρτήματος II και την οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος III.
Αίτηση καταβολής της ενίσχυσης	Η αίτηση που υποβάλει ο δικαιούχος προκειμένου να του καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου όπως αυτά περιγράφονται στα σχετικά παραρτήματα.

Επενδυτικό Σχέδιο – Οικονομοτεχνική μελέτη	Το κείμενο το οποίο βασίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος III και περιγράφει με εμπειριστατωμένο και λεπτομερή τρόπο την υπό ένταξη επένδυση, συμπεριλαμβανομένου ενός χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
Εκσυγχρονισμός μονάδας	Η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως και η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Συνδυάζεται με παράλληλη επέκταση της δυναμικότητας.
Ενιαίο επενδυτικό σχέδιο	Για την εφαρμογή του παρόντος, ως ενιαίο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αφορά στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα και αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26 ^{ης} Μαΐου 2003 για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (L 154) (άρθρο 14 παρ. 13 ΓΑΚ). Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του ΓΑΚ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπ' όψιν το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικλύπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.
Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό από 25-50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός των ΕΜΕ κατά το ποσοστό συμμετοχής των φυσικών προσώπων ή των εταιρειών.
Συνδεδεμένες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό >50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών

	και ο αριθμός ΕΜΕ της συνδεδεμένης, κατά το 100%.
Ανεξάρτητες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή, μπορούν να μετέχουν και σε άλλες επιχειρήσεις με ποσοστό συμμετοχής <25%.
Ομάδα Ελέγχου	Αρμόδια για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης μέσω διενέργειας επιτόπιας επίσκεψης, την επισκόπηση και την επιβεβαίωση της πληρότητας και της ορθότητας των δικαιολογητικών που θα συνοδεύουν τα αιτήματα τελικής καταβολής.
Ανεξάρτητος Μηχανικός	Μηχανικός, ο οποίος δεν είχε και εξακολουθεί να μην έχει οποιαδήποτε επαγγελματική ή άλλη σχέση με το ελεγχόμενο έργο και ο οποίος αναλαμβάνει ως τελικός υπογράφων την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης κατά το στάδιο της καταβολής της τελικής ενίσχυσης και στο πλαίσιο κατάρτισης της Έκθεσης Πιστοποίησης.

Άρθρο 1

Αντικείμενο της Δράσης

Αντικείμενο της παρούσας δράσης είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή προϊόντων στον τομέα της πράσινης βιομηχανίας, με έμφαση στον παραγωγικό κλάδο της ηλεκτροκίνησης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και των προϊόντων και αγαθών που προορίζονται για την εξοικονόμηση ενέργειας και εν γένει τεχνολογίες που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση.

Η δράση στοχεύει στην τεχνολογική, παραγωγική, διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση, καθώς και την καινοτόμο και εξωστρεφή ανάπτυξη και μεγέθυνση, με τελικό στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των παραγωγικών επιχειρήσεων στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η 30^η/5^{ου}/2023. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η 15^η/3^{ου}/2024.

Άρθρο 2

Εμπλεκόμενοι Φορείς

1. Φορέας Υλοποίησης της παρούσας δράσης ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), Υποδιεύθυνση 2 Τομέα Ενέργειας, εφεξής «Επιτελική Δομή», η οποία συστάθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με την υπ' αρ. 28385-28.03.2023 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου

Περιβάλλοντος και Ενέργειας» και κατάργηση των υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.09.2016 (Β' 2733) και 88238/ΕΥΘΥ 811/29.08.2016 (Β' 2733) κοινών υπουργικών αποφάσεων» (Β' 2142).

Ο Φορέας Υλοποίησης της δράσης (Επιτελική Δομή) μεριμνά για:

- i. την ενημέρωση του σχετικού διαδικτυακού τόπου της Δράσης με συχνές ερωτήσεις - απαντήσεις για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων της παρούσας προκήρυξης, καθώς και όλων των σχετικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση της Δράσης, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης αποφάσεων υπαγωγής ή απόρριψης των επενδυτικών σχεδίων, καθώς και τη διεκπεραίωση τυχόν αιτημάτων προκαταβολής,
- ii. την παρακολούθηση της πορείας της Δράσης,
- iii. τον σχεδιασμό και την έκδοση των απαραίτητων οδηγιών – κατευθύνσεων προς τους εμπλεκόμενους φορείς, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης αποφάσεων υπαγωγής ή απόρριψης των επενδυτικών σχεδίων, καθώς και τη διεκπεραίωση τυχόν αιτημάτων προκαταβολής. Οι ανωτέρω οδηγίες εκδίδονται βάσει επιστολών, μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ανακοινώσεων στο διαδικτυακό τόπο της Δράσης, ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους. Οι εμπλεκόμενοι στη Δράση φορείς οφείλουν να συμμορφώνονται με τις σχετικές οδηγίες/κατευθύνσεις,
- iv. την ανάπτυξη και τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος, στο οποίο υποβάλλονται οι αιτήσεις των ενδιαφερόμενων/Δικαιούχων, γίνεται η διενέργεια των ελέγχων και η παρακολούθηση υλοποίησης των έργων, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης αποφάσεων υπαγωγής ή απόρριψης των επενδυτικών σχεδίων, καθώς και τη διεκπεραίωση τυχόν αιτημάτων προκαταβολής. Το πληροφοριακό σύστημα ενσωματώνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της Δράσης, καθώς και τη διαδικασία υλοποίησης που προβλέπεται σε αυτή. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι ο κύριος του πληροφοριακού συστήματος υποδοχής των αιτήσεων και αποτελεί τον υπεύθυνο παρακολούθησης ολοκλήρωσης των έργων των Δικαιούχων,
- v. την ανάθεση της αξιολόγησης εκάστου επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο Άρθρο 17 της παρούσας,
- vi. τη διασφάλιση της τήρησης φάκελου έργου/πράξης για διάστημα δέκα (10) ετών από την ολοκλήρωση της δράσης για τους Δικαιούχους. Ο φάκελος πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά που υποβάλλονται από τον Δικαιούχο με τη σχετική απόφαση για την ολοκλήρωση της πράξης του. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή,
- vii. τον συντονισμό υπηρεσιών πληροφόρησης και ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων / Δικαιούχων,
- viii. την έκδοση ατομικών Πράξεων Αποδοχής ή Μη Αποδοχής επενδυτικών σχεδίων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 18.4 της παρούσας,
- ix. την εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση ατομικών εγκριτικών Αποφάσεων Υπαγωγής ή απόρριψης επενδυτικών σχεδίων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της παρούσας, ή την Ανάκληση των Αποφάσεων αυτών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας,
- x. την παρακολούθηση της διαδικασίας χορήγησης προκαταβολής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 21.2 του άρθρου 21 της παρούσας,

- xi. την παραλαβή των αιτημάτων εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 21.3 του άρθρου 21 της παρούσας,
- xii. την εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση ατομικών Αποφάσεων Ολοκλήρωσης, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 21.7 του άρθρου 21 της παρούσας, ή Ανάκλησης της Απόφασης Υπαγωγής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας,
- xiii. την εισήγηση για την πραγματοποίηση των διαδικασιών καταβολής και εκκαθάρισης πληρωμών της δράσης από τον Φορέα Καταβολής της επιδότησης (Γ.Δ.Ο.Υ.).

2. Φορέας Ελέγχου της δράσης ορίζεται η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.), εφεξής «Γ.Γ.Ε.Ο.Π.Υ.».

Ο Φορέας Ελέγχου (Γ.Γ.Ε.Ο.Π.Υ.) αναλαμβάνει:

- i. Την εποπτεία και την παρακολούθηση της διαδικασίας υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 21.1, 21.4 και 21.5 του άρθρου 21 της παρούσας και συγκεκριμένα:
 - α. Την υποδοχή, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης (ενδιάμεσης και τελικής καταβολής) των δικαιούχων της δράσης. Στα πλαίσια άσκησης των παραπάνω αρμοδιοτήτων του ο Φορέας Ελέγχου δύναται να λαμβάνει υποστηρικτικές υπηρεσίες είτε από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) είτε από οποιοδήποτε άλλο τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρόκειται να αναλάβει την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις εν λόγω αρμοδιότητες, όπως ενδεικτικώς αναφέρεται η κατάρτιση εισήγησης προς τον Φορέα Ελέγχου με τα ευρήματα του ελέγχου των δικαιολογητικών των φακέλων των αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης των δικαιούχων της δράσης.
 - β. Την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού και του οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης. Στα πλαίσια άσκησης της παραπάνω αρμοδιότητάς του ο Φορέας Ελέγχου δύναται να λαμβάνει υποστηρικτικές υπηρεσίες από οποιοδήποτε τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρόκειται να αναλάβει την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με την εν λόγω αρμοδιότητα, μέσω κατάλληλων ομάδων ελέγχου για τη διενέργεια επιτόπιας επίσκεψης, την επισκόπηση και την επιβεβαίωση της πληρότητας και της ορθότητας των δικαιολογητικών που θα συνοδεύουν τα αιτήματα τελικής καταβολής.
 - γ. Την έγκριση ή την απόρριψη των αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης (ενδιάμεσης και τελικής καταβολής) και την αποστολή σχετικής εισήγησης προς τον Φορέα Υλοποίησης, ώστε αυτός να προβεί στην εκτέλεση των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων και στην εισήγηση για την έκδοση αποφάσεων. Στα πλαίσια άσκησης των παραπάνω αρμοδιοτήτων του ο Φορέας Ελέγχου δύναται να λαμβάνει υποστηρικτικές υπηρεσίες είτε από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) είτε από οποιοδήποτε άλλο τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρόκειται να αναλάβει την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις εν λόγω αρμοδιότητες, όπως ενδεικτικώς αναφέρεται η κατάρτιση εισήγησης προς τον Φορέα Ελέγχου με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης των δικαιούχων της δράσης.
- ii. Την παρακολούθηση και την εποπτεία της διαδικασίας τροποποίησης επενδυτικού σχεδίου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της παρούσας, και συγκεκριμένα:

- α. Την αξιολόγηση του αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή/και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης του δικαιούχου της δράσης, προκειμένου αυτό να κριθεί αποδεκτό ή μη (με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων απόρριψης). Στα πλαίσια άσκησης της παραπάνω αρμοδιότητάς του ο Φορέας Ελέγχου δύναται να λαμβάνει υποστηρικτικές υπηρεσίες είτε από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) είτε από οποιονδήποτε άλλο τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρόκειται να αναλάβει την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις εν λόγω αρμοδιότητες, όπως ενδεικτικώς αναφέρεται η κατάρτιση εισήγησης προς τον Φορέα Ελέγχου με τα ευρήματα του ελέγχου του φακέλου του αιτήματος περί τροποποίησης και της αξιολόγησης του εν λόγω αιτήματος.
- β. Την αποστολή σχετικής εισήγησης προς τον Φορέα Υλοποίησης, ώστε αυτός να προβεί στην εκτέλεση της αντίστοιχης διοικητικής πράξης και στην εισήγηση για την έκδοση απόφασης.
- iii. Την παρακολούθηση και την εποπτεία της διαδικασίας ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας και συγκεκριμένα:
- α. Την παρακολούθηση και τον έλεγχο του αιτήματος ανάκλησης ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης (Απόφασης Υπαγωγής) του δικαιούχου της δράσης, προκειμένου αυτό να κριθεί αποδεκτό ή μη (με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων απόρριψης). Στα πλαίσια άσκησης της παραπάνω αρμοδιότητάς του ο Φορέας Ελέγχου δύναται να λαμβάνει υποστηρικτικές υπηρεσίες είτε από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) είτε από οποιονδήποτε άλλο τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρόκειται να αναλάβει την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις εν λόγω αρμοδιότητες, όπως ενδεικτικώς αναφέρεται η κατάρτιση εισήγησης προς τον Φορέα Ελέγχου με τα ευρήματα του ελέγχου των δικαιολογητικών του φακέλου του αιτήματος ανάκλησης του δικαιούχου και της αξιολόγησης του αιτήματος.
- β. Την αποστολή σχετικής εισήγησης προς τον Φορέα Υλοποίησης, ώστε αυτός να προβεί στην εκτέλεση της αντίστοιχης διοικητικής πράξης και στην εισήγηση για την έκδοση απόφασης.
- iv. Τη μέριμνα για τη συγγραφή του Οδηγού Ελέγχου, τόσο για τη διοικητική επαλήθευση όσο και για τον επιτόπιο έλεγχο, στον οποίο καταγράφονται οι απαραίτητες τεχνικές ενέργειες - διαδικασίες, τα ελεγκτικά εργαλεία που πρέπει να ακολουθούνται, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ώστε να επιτυγχάνεται ομοιογενής τρόπος ελέγχου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επενδύσεων και η ορθή εφαρμογή του εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου. Στα πλαίσια άσκησης της παραπάνω αρμοδιότητάς του ο Φορέας Ελέγχου δύναται να λαμβάνει υποστηρικτικές υπηρεσίες είτε από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) είτε από οποιονδήποτε άλλο τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρόκειται να αναλάβει την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με την εν λόγω αρμοδιότητα, χωρίς να τίθεται ζήτημα μεταβίβασης της εν λόγω αρμοδιότητας, αλλά αποκλειστικά για την παροχή και υποστηρικτικής συνδρομής στη συγγραφή και στην κατάρτιση του Οδηγού Ελέγχου, ο οποίος συνιστά Παράρτημα της παρούσας απόφασης και δημοσιεύεται μαζί με αυτήν. Τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 29 της παρούσας.
- v. Την ενημέρωση του σχετικού διαδικτυακού τόπου της Δράσης με συχνές ερωτήσεις - απαντήσεις για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων της παρούσας προκήρυξης, καθώς και όλων των

σχετικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά το στάδιο υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, όπως προκύπτει από τις αρμοδιότητες του.

- vi. Την ανάπτυξη και τη συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος, κατά το στάδιο υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, όπως προκύπτει από τις αρμοδιότητες του.
- vii. Την έκδοση των απαραίτητων οδηγιών – κατευθύνσεων προς τους εμπλεκόμενους φορείς, κατά το στάδιο υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, όπως προκύπτει από τις αρμοδιότητες τους. Οι ανωτέρω οδηγίες εκδίδονται βάσει επιστολών, μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ανακοινώσεων στο διαδικτυακό τόπο της Δράσης, ανάλογα με τη σπουδαιότητά του. Οι εμπλεκόμενοι στη Δράση φορείς οφείλουν να συμμορφώνονται με τις σχετικές οδηγίες/κατευθύνσεις.

Ο Φορέας Ελέγχου (Γ.Γ.Ε.Ο.Π.Υ.) και η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) έχουν τη δυνατότητα να αναθέσουν μέρος των αρμοδιοτήτων τους σε τεχνικό σύμβουλο. Ως υπηρεσίες υποστήριξης της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) στα πλαίσια του ρόλου της που απορρέει από τη σύμβασή της με το Υ.Π.ΕΝ., ή οποιουδήποτε άλλου τεχνικού συμβούλου προς τον Φορέα Ελέγχου (Γ.Γ.Ε.Ο.Π.Υ.), , νοούνται οι παρακάτω αναφερόμενες αρμοδιότητες:

- i. έλεγχος και επαλήθευση επί όσων βεβαιώνονται μέσω της έκθεσης του ορκωτού ελεγκτή και της τεχνικής έκθεσης μηχανικού, κατά την υποβολή των αιτημάτων ενδιάμεσης καταβολής της ενίσχυσης,
- ii. διοικητικός έλεγχος και επαλήθευση της ορθότητας και της πληρότητας των δικαιολογητικών της τελικής καταβολής της ενίσχυσης και των όσων βεβαιώνονται μέσω της έκθεσης του ορκωτού ελεγκτή,
- iii. στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου της τελικής καταβολής της ενίσχυσης, εκ νέου έλεγχος, σε τυχαίο δείγμα, της νομιμότητας και της ορθότητας των δικαιολογητικών καταβολής της ενίσχυσης προηγούμενων αιτημάτων,
- iv. σύνταξη των σχετικών Εκθέσεων Επαλήθευσης, οι οποίες θα αποστέλλονται με την μορφή εισηγήσεων προς έγκριση στον Φορέα Ελέγχου,
- v. αξιολόγηση των αιτημάτων τροποποίησης των επενδυτικών σχεδίων, με τη σύνταξη αιτιολογημένων και αναλυτικών εισηγήσεων προς τον Φορέα Ελέγχου,
- vi. έλεγχος πληρότητας και αξιολόγηση των αιτημάτων ανάκλησης, με τη σύνταξη αιτιολογημένων και αναλυτικών εισηγήσεων προς τον Φορέα Ελέγχου,
- vii. παροχή υπηρεσιών υποστήριξης (helpdesk, τηλεφωνικά/email) προς τους δικαιούχους της Δράσης.

3. Φορέας Καταβολής της αναλογούσας επιδότησης ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.), εφεξής Γ.Δ.Ο.Υ. Σε περίπτωση ελέγχων που διενεργούνται από εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης των δράσεων και μετά την ολοκλήρωση αυτών, η Γ.Δ.Ο.Υ. μεριμνά για θέματα που υπάγονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 3

Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

Εκτός των ειδικών όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών που αναλύονται σε επόμενα άρθρα της παρούσας, για την ένταξη και υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων λαμβάνονται υπ' όψιν οι πιο κάτω γενικοί κανόνες κρατικών ενισχύσεων:

1. Ο Κανονισμός 651/2014 (ΓΑΚ) και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά, είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαιούχου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως: α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του, είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάσταση στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση, β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες, γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΓΑΚ για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπ' όψιν το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση.
3. Σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων, που αφορά στα έργα της παρούσας, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του ΓΑΚ.

Ειδικότερα:

- α) Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους Οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπ' όψιν μόνον οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.
- β) Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευθούν:
 - αα) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν σε διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.
 - ββ) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά στις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο αν η σώρευση αυτή δεν οδηγήσει σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή.

- γ) Οι απαλλασσόμενες κρατικές ενισχύσεις δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν στις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΑΚ.
- δ) Σε περίπτωση που η σώρευση ενισχύσεων οδηγεί σε υπέρβαση των ορίων κοινοποίησης ή/και εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπει ο ΓΑΚ, οι προς χορήγηση ενισχύσεις θα προσαρμόζονται ώστε να διασφαλίζεται η μη υπέρβαση των εν λόγω ορίων κοινοποίησης και εντάσεων ενίσχυσης.
- ε) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον ΓΑΚ, λαμβάνεται υπ' όψιν το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η περίπτωση τεχνητής κατάτμησης του (παρ. 2 του άρθρου 4 και παρ. 1 του άρθρου 8 του ΓΑΚ).
- στ) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον ΓΑΚ, για την παρούσα πρόσκληση, ελέγχονται οι περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων της παρούσας με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους.
4. Η ένταση της ενίσχυσης, εκφραζόμενη σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο άρθρο.
5. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του παρόντος λειτουργούν ως κίνητρο κατά την έννοια του άρθρου 6 του ΓΑΚ για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνον εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ, είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ). Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής ενίσχυσης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση ο δυνητικός δικαιούχος με δική του ευθύνη δύναται να ξεκινήσει την υλοποίηση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης. Οι δαπάνες αυτές υλοποιούνται με αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου χωρίς η υλοποίηση αυτή να υποχρεώνει το Ελληνικό Δημόσιο σε χρηματοδότησή τους.
6. Αρχή «Deggendorf». Δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (περ. α' και β' της παρ. 4 του άρθρου 1 ΓΑΚ). Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή

της αίτησης υπαγωγής οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

7. Οι δικαιούχοι συμμορφώνονται με το άρθρο 14, παράγραφος 12, του ΓΑΚ επιβεβαιώνοντας ότι, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, δεν έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση της επιχειρηματικής εγκατάστασης, στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση και για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.
8. Όσον αφορά στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις για την υλοποίηση θεμελιώδους αλλαγής στην παραγωγική διαδικασία, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών.
9. Όσον αφορά σε ενισχύσεις που χορηγούνται για διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.
10. Δεν έχει υποβληθεί και δεν θα υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που ενισχύονται στην παρούσα πρόσκληση, για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.
11. Οι δικαιούχοι πρέπει να διαθέτουν ή να δεσμευτούν με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού(ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.) σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΣ ΑμεΑ.
12. Οι επενδύσεις της παρούσας συμμορφώνονται με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) του παραρτήματος ΙΧ.
13. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους, των όρων δημοσιότητας του ΓΑΚ όπως ειδικότερα ορίζονται αυτές, στα άρθρα 9 και 11 αυτού.
14. Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση – Πρόληψη απάτης: Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και

εθνικό δίκαιο. Για τον λόγο αυτό, οι εμπλεκόμενοι στη δράση Φορείς λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που περιλαμβάνεται στην περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός ΕΕ αριθ. 241/2021, άρθρο 22).

Άρθρο 4

Πιστώσεις – Χρηματοδότηση – Διάρκεια Υποβολών

Η δημόσια δαπάνη του υποέργου 1 του έργου «SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green» της Δράσης «16831 – Produc-E Green» ανέρχεται σε 150.893.699,44€ και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2023-2025.

Ως ημερομηνία έναρξης των υποβολών επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης ορίζεται η 30^η Μαΐου 2023. Οι υποβολές ολοκληρώνονται την 15^η Μαρτίου 2024.

Η διάρκεια αυτή μπορεί να συντμηθεί στην περίπτωση που οι διαθέσιμοι πόροι καλυφθούν πριν την ημερομηνία ολοκλήρωσης των υποβολών στο πλαίσιο της Δράσης.

Άρθρο 5

Διάρκεια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

Η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται σε 18 μήνες, με δυνατότητα παράτασης έως δύο (2) μηνών, η οποία θα χορηγείται είτε για λόγους ανωτέρας βίας είτε κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης. Σε κάθε περίπτωση, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελικής αίτησης καταβολής της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει την 31η Μαΐου 2026.

Άρθρο 6

Αποκλειόμενες δραστηριότητες- Συμμόρφωση με την «Αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης»

Ο κανονισμός για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προβλέπει ότι κανένα μέτρο που περιλαμβάνεται σε Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν θα πρέπει να προκαλεί σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020 / 852 για την ταξινόμηση, δηλαδή να διασφαλίζει ότι κάθε μέτρο (κάθε επένδυση) στο πλαίσιο του σχεδίου συμμορφώνεται με την αρχή της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης».

Στο πλαίσιο υλοποίησης της Δράσης, για να διασφαλιστεί ότι η Δράση συμμορφώνεται με τις τεχνικές οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης» βάσει του Κανονισμού 2021/C 58/01, αποκλείονται οι εξής δραστηριότητες:

- i. Δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης¹.
- ii. Δραστηριότητες στο πλαίσιο του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς².
- iii. Δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες³ και μονάδες μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας⁴.
- iv. Δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον.

Άρθρο 7

Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

1. Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια, τα οποία εμπίπτουν στον τομέα της μεταποίησης και περιλαμβάνονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας της Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων, όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας,
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και ειδικότερα να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) Δημιουργία νέας μονάδας.
 - β) Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.
 - γ) Διαφοροποίηση της παραγωγής μίας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν με τον όρο, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων

¹ Εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01).

² Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

³ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της δυναμικότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

⁴ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή τη μετασκευή για διαδικασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιολογικά απόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας χώνευσης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν αυξάνουν τη δυναμικότητα επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή παρατείνουν τη διάρκεια ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος, που προηγείται της έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

- δ) Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας των προϊόντων ή της συνολικής παροχής υπηρεσιών/ υπηρεσίας που αφορούν την επένδυση στην εγκατάσταση. Επί μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται επίσης, οι ενισχυόμενες επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των 3 τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού, θεωρείται ότι δεν πληρούται η ως άνω προϋπόθεση.

Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης. Οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή.

Ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης απαιτείται σε κάθε περίπτωση να πληρούται σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες που θα υπαχθούν στο άρθρο 14 του ΓΑΚ.

3. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται δύναται να περιλαμβάνουν και επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 9 «Επιλέξιμες Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων».

4. Τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια αναπτύσσονται σε έκαστη Περιφερειακή Ενότητα και δύναται να διαχωρίζονται σε τμήματα αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μέρη του ίδιου επενδυτικού σχεδίου, πλην όμως διαφέρουν στην ένταση της οριζόμενης ενίσχυσης.

Στις περιπτώσεις που το επενδυτικό σχέδιο διαρθρώνεται σε τμήματα, οι ενισχυόμενες δαπάνες πρέπει να είναι απόλυτα διακριτές και διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της παρούσης στο σύνολό τους.

Για τις περιφερειακές ενισχύσεις, προκειμένου για επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 110 εκ., τα ποσά της ενίσχυσης ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα αναφερόμενα, στην περ. α της παρ. 1 του άρθρου 4 του ΓΑΚ. Επισημαίνεται ότι, κάθε αρχική επένδυση σχετική με την ίδια ή παρόμοια δραστηριότητα του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), η οποία αρχίζει εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων, θεωρείται ότι ανήκει σε ενιαίο επενδυτικό έργο. Όταν το ενιαίο επενδυτικό έργο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό έργο, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο επενδυτικό έργο δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα.

Άρθρο 8

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων, για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις, με την επιφύλαξη ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παρούσα, είναι οι κατωτέρω:

- α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:
- αα. Την αγορά της γης, την κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.
- Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.
- αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:
- i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
 - ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
 - iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,
 - iv. εάν η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού της εγκατάστασης συνοδεύεται από μια πρόσθετη ενίσχυση για περιφερειακή ενίσχυση, οι επιλέξιμες δαπάνες για αυτήν την πρόσθετη επένδυση πρέπει να προστίθενται στις δαπάνες της απόκτησης στοιχείων ενεργητικού.
- αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων.
- αδ. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπό τον όρο ότι συνιστούν ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.
- αε. Την αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου της μονάδας. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂.
- β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομίας στη διαδικασία παραγωγής ή/και στα παραγόμενα προϊόντα,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης,

Οι δαπάνες των υποπεριπτώσεων βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

- i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 26,
- ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,
- iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν επιπρόσθετα των περιφερειακών ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 8 και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

α. Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 17 του ΓΑΚ και αφορούν σε δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, όπως αυτές αναλύονται στο άρθρο 8, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων προβλέψεων του άρθρου 17 του ΓΑΚ, που περιλαμβάνονται σε επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του Κεντρικού, του Βόρειου και του Νότιου Τομέα Αθηνών.

β. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 18 του ΓΑΚ και αφορούν σε μελέτες και σε αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης. Νέα επιχείρηση θεωρείται η νεοσύστατη επιχείρηση που δεν έχει κλείσει, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς, διαχειριστική χρήση.

γ. Τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 25 του ΓΑΚ και αφορούν σε βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες

υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, δαπάνες για κτίρια και γήπεδα είναι επιλέξιμες στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες, δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με όρους αγοράς με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

δ. Τις δαπάνες για καινοτομία σε ΜΜΕ

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 28 του ΓΑΚ και αφορούν σε α) δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού και β) δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

ε. Τις δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων

Οι δαπάνες ορίζονται στο άρθρο 36β του ΓΑΚ και αφορούν σε οχήματα μηδενικών εκπομπών, σύμφωνα με τα οριζόμενα και τις ειδικότερες προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου, τα οποία θα συνδέονται αποκλειστικά με την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου.

Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του επενδυτικού κόστους αγοράς του οχήματος μηδενικών εκπομπών CO₂ και του επενδυτικού κόστους αγοράς οχήματος της ίδιας κατηγορίας που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα και θα είχε αποκτηθεί χωρίς την ενίσχυση (ΓΑΚ άρθρο 36β παρ. 3).

στ. Τις δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου (με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο) και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 41 του ΓΑΚ.

Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται σε νέες μονάδες (είτε αφορά σε δημιουργία νέας μονάδας είτε αφορά σε αύξηση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας).

Επιλέξιμες δαπάνες είναι το συνολικό επενδυτικό κόστος.

ζ. Τις δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 45 του ΓΑΚ.

Επιλέξιμες είναι αυτές που πραγματοποιούνται για τις εργασίες εξυγίανσης ή αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας της γης ή του ακινήτου (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 6).

Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας της γης ή του ακινήτου λόγω της εξυγίανσης ή της αποκατάστασης διενεργούνται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 7).

η. Τις δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 47, παρ. 2, του ΓΑΚ και είναι επιλέξιμες οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη σύγκριση των συνολικών επενδυτικών δαπανών του έργου με εκείνες ενός λιγότερο φιλικού προς το περιβάλλον έργου ή δραστηριότητας που μπορεί να είναι μία εκ των αναφερόμενων στην παρ. 7 του άρθρου 47 του ΓΑΚ, υπό τις εκεί ειδικότερες προϋποθέσεις. Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει τις επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα από τυχόν δαπάνες ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία αποβλήτων και βαρύνουν τις εν λόγω επιχειρήσεις βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, ή από δαπάνες που θα πρέπει να θεωρούνται συνήθεις δαπάνες για μια επιχείρηση (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 4). Η ενίσχυση δεν πρέπει να παρέχει κίνητρα για την παραγωγή αποβλήτων ή την αυξημένη χρήση πόρων (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 5), καθώς και για επενδύσεις που σχετίζονται με τεχνολογία που αποτελεί ήδη μια επικερδή εμπορική πρακτική σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και είναι σε ισχύ αλλά μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται εντός 18 τουλάχιστον μηνών πριν τα εν λόγω πρότυπα τεθούν σε ισχύ.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις, δυνάμει της παρούσας, χορηγούνται πληρουμένου του συνόλου των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ, ακόμα και αν δεν αναγράφονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση.

Άρθρο 10 **Μη Επιλέξιμες δαπάνες**

Οι κατωτέρω δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες και εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων:

- α. Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης
- β. Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.
- γ. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.
- δ. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4170/2014 (Α' 143), ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για τόσα έτη όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 25 περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης. Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύναται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίας. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

- ε. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
- στ. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
- ζ. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.).
- η. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
- θ. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
- ι. Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.
- ια. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.
- ιβ. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του.

Έργα των οποίων η υλοποίηση ξεκίνησε προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στην παρούσα δράση ενίσχυσης, δεν είναι επιλέξιμα.

Κάθε άλλη δαπάνη που δεν είναι επιλέξιμη δυνάμει του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ ακόμα και αν δεν αναγράφεται ρητά στην παρούσα.

Άρθρο 11 Ένταση ενισχύσεων

Τα όρια του αιτούμενου προϋπολογισμού κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι τα ακόλουθα:

Πίνακας 1: Καθορισμός ορίων προϋπολογισμού του υποβαλλόμενου επιχειρηματικού σχεδίου

Μέγεθος Επιχειρήσεων	Κατώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός
Πολύ μικρές – Μικρές Επιχειρήσεις	300.000 Ευρώ
Μεσαίες Επιχειρήσεις	500.000 Ευρώ
Μεγάλες Επιχειρήσεις	1.000.000 Ευρώ

Τα ποσοστά της έντασης ενίσχυσης, για τις περιφερειακές ενισχύσεις διαμορφώνονται σύμφωνα με τον, εν ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής, χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, και αποτυπώνονται συνολικά στον παρακάτω πίνακα 2:

Πίνακας 2: Καθορισμός ποσοστών ένταξης ενίσχυσης (άρθρο 14 του ΓΑΚ)

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρειες του άρθρου 107 ΣΛΕΕ	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
Αττικής	Δυτικού Τομέα Αθηνών	γ'	15%	25%	35%
	Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Πειραιώς Και Νήσων	γ'	25%	35%	45%
Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης	Όλες	α'	50%	60%	70%
Βορείου Αιγαίου		α'	60%	70%	75%
Δυτικής Ελλάδος		α'	50%	60%	70%
Δυτικής Μακεδονίας		α'	50%	60%	70%
Ηπείρου		α'	50%	60%	70%
Θεσσαλίας		α'	50%	60%	70%
Ιονίων Νήσων		α'	40%	50%	60%
Κεντρικής Μακεδονίας		α'	50%	60%	70%
Κρήτης		α'	50%	60%	70%
Νοτίου Αιγαίου		α'	40%	50%	60%
Πελοποννήσου		α'	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ Αρκαδία (Δήμος Μεγαλόπολης, Δήμος Γορτυνίας, Δήμος Τρίπολης) Μεσσηνία (Δήμος Οιχαλίας)		α'	50%	60%	70%
Στερεάς Ελλάδας		α'	40%	50%	60%

Πίνακας 3: Καθορισμός ποσοστών έντασης ενίσχυσης (άρθρο 17 του ΓΑΚ)

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρειες του άρθρου 107 ΣΛΕΕ	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
Αττικής	Βορείου, Νοτίου και Κεντρικού Τομέα Αθηνών	-	-	10%	20%

1. Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής.

Επισημαίνεται ότι, οι εντάσεις ενίσχυσης δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις μέγιστες εντάσεις του ΧΠΕ, όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής, στην περίπτωση των περιφερειακών ενισχύσεων (άρθρο 14 του ΓΑΚ), καθώς και τις μέγιστες εντάσεις που ορίζονται στα άρθρα 17, 18, 25, 28, 36β, 41, 45 και 47 του ΓΑΚ.

2. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
3. Η ένταση της ενίσχυσης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 50% της επιλέξιμης δαπάνης (ΓΑΚ, άρθρο 18, παρ. 2).
4. Η ένταση της ενίσχυσης για έρευνα και ανάπτυξη για κάθε δικαιούχο δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 5):
 - το 100% της επιλέξιμης δαπάνης, για βασική έρευνα,
 - το 50% της επιλέξιμης δαπάνης, για βιομηχανική έρευνα,
 - το 25% για την πειραματική ανάπτυξη και
 - το 50%, για τις μελέτες σκοπιμότητας.

Η ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 6) αυξάνεται έως το 80 %, κατ' ανώτατο όριο, σύμφωνα με τα στοιχεία α) έως δ), όπου τα στοιχεία β), γ) και δ) δεν πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους:

- α) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις
- β) κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i. το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία:
 - μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ ή το έργο πραγματοποιείται σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή σε ένα κράτος μέλος και σε ένα συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
 - μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους

- ii. τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής
 - iii. ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ
 - iv. το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή, η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης
- γ) κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης
- δ) κατά 25 ποσοστιαίες μονάδες, εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης:
- i. έχει επιλεγεί από κράτος μέλος κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης για να αποτελέσει μέρος έργου που σχεδιάστηκε από κοινού από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ και
 - ii. περιλαμβάνει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι ΜΜΕ, ή σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι μεγάλη επιχείρηση και
 - iii. εάν πληρούνται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:
 - τα αποτελέσματα του έργου έρευνας και ανάπτυξης διαδίδονται ευρέως σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής ή
 - ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ.

Η ένταση της ενίσχυσης για μελέτες σκοπιμότητας αυξάνεται κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις ανάπτυξη (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 6).

5. Η ένταση της ενίσχυσης για δαπάνες καινοτομίας σε ΜΜΕ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 50% της επιλέξιμης δαπάνης (ΓΑΚ, άρθρο 28, παρ. 3).
6. Η ένταση της ενίσχυσης για την αγορά οχημάτων μηδενικών εκπομπών CO₂ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 30% της επιλέξιμης δαπάνης. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις ή κατά 30 ποσοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 36β, παρ.6).

7. Η ένταση της ενίσχυσης για δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό:
- α) το 45% της επιλέξιμης δαπάνης, για επενδύσεις στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. (ΓΑΚ, άρθρο 41, παρ.7) και
 - β) το 30% της επιλέξιμης δαπάνης, για κάθε άλλη επένδυση που καλύπτεται από το άρθρο 41 του ΓΑΚ.

Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 41, παρ. 8).

8. Η ένταση της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό (ΓΑΚ, άρθρο 45, παρ. 9):
- α) το 100% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων
 - β) το 70% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και σε λύσεις που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.

Η ένταση της ενίσχυσης για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και στην εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 10).

9. Η ένταση της ενίσχυσης για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 40% των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 8).

Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 9).

Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 10).

Άρθρο 12**Μέγιστα όρια προϋπολογισμού ανά κατηγορία ενισχύσεων**

Στο πλαίσιο της παρούσας ισχύουν τα ακόλουθα, με την επιφύλαξη σε κάθε περίπτωση των ορίων κοινοποίησης του άρθρου 4 του ΓΑΚ:

1. Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες σε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
2. Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης και τις δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ δεν υπερβαίνει τις 750.000 ευρώ.
3. Οι δαπάνες αγοράς οχημάτων, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 36β του ΓΑΚ, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Ο δε ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες με σκοπό την αγορά οχημάτων μηδενικών εκπομπών δεν υπερβαίνει το ποσό των 2.000.000 ευρώ.
4. Οι δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 41 του ΓΑΚ, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Ο δε ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 ευρώ.
5. Οι δαπάνες απόκτησης ακινήτων, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.
6. Οι επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ δεν υπερβαίνουν τα 8,25 εκ. ευρώ (ΓΑΚ, άρθρο 4, παρ. 1, περ. γ).
7. Τα ανωτέρω όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.
8. Οι ως άνω δράσεις δύνανται να ενταχθούν αθροιστικά σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο, όπως αυτό συντάσσεται και υποβάλλεται από μία νομική οντότητα.

Άρθρο 13**Τόπος Εγκατάστασης – Προσβασιμότητα ΑμεΑ**

1. Η επένδυση υλοποιείται σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο. Στην περίπτωση μίσθωσης του τόπου εγκατάστασης, η διάρκεια μίσθωσης είναι τόσα έτη όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 25 πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης.
2. Ο τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα το αργότερο την ημερομηνία υποβολής της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 21. Στην περίπτωση της απόκτησης του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού της παραγράφου 1, του άρθρου 5, της περίπτωσης αβ), ο τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα τη στιγμή της απόκτησής τους και όχι την ημερομηνία έκδοσης της ατομικής απόφασης ενίσχυσης. 3. Η επένδυση δύναται να υλοποιηθεί στην έδρα της εντασσόμενης επιχείρησης ή/και σε υποκατάστημα αυτής σε οποιαδήποτε Περιφερειακή Ενότητα. Σε κάθε

περίπτωση, ως ποσοστό έντασης της ενίσχυσης καθορίζεται το οριζόμενο στον Πίνακα 2 ή 3 ποσοστό της εκάστοτε Περιφέρειας στην οποία ανήκει η Περιφερειακή Ενότητα, όπου θα υλοποιηθεί η επενδυτική δαπάνη, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 και τους περιορισμούς του άρθρου 12.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης της παρούσας οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας / προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

Άρθρο 14

Δικαιούχοι και εξαιρούμενοι ενισχύσεων

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων δύνανται να κριθούν νομικά πρόσωπα που είτε ανήκουν στις ΜΜΕ, είτε στις μεγάλες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο ειδικό άρθρο του ΓΑΚ, που τηρούν απλογραφικά ή/και διπλογραφικά βιβλία και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης και διαθέτουν ή θα διαθέτουν κατά την έναρξη του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον έναν εκ των επιλέξιμων ΚΑΔ του παραρτήματος Ι ως κύρια δραστηριότητα.
2. Από τις ενισχύσεις και την υπαγωγή στον παρόν καθεστώς εξαιρούνται:
 - α. επιχειρήσεις, σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων (αρχή Deggendorf),
 - β. οι προβληματικές επιχειρήσεις, εφόσον συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 18 του άρθρου 2 του ΓΑΚ,
 - γ. επιχειρήσεις οι οποίες, κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης:
 - γα. έχουν μετεγκαταστήσει την επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή
 - γβ. αρνούνται να δεσμευθούν ότι δεν θα μετεγκαταστήσουν την ως άνω επιχειρηματική εγκατάσταση, για περίοδο δύο (2) ετών, μετά από την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης,
 - δ. επιχειρήσεις, οι οποίες υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 15**Χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικών σχεδίων**

1. Κάθε φορέας συμμετέχει στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου είτε αποκλειστικά με εξωτερική χρηματοδότηση είτε με συνδυασμό ιδίων κεφαλαίων με εξωτερική χρηματοδότηση. Η εξωτερική χρηματοδότηση ορίζεται ως υποχρεωτική σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 20% του συνολικού υποβαλλόμενου προς ενίσχυση προϋπολογισμού της επένδυσης.

2. Η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία δημόσιας στήριξης. Αυτό πρέπει να πληρούται σε κάθε περίπτωση σε σχέση με το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών που θα υπαχθούν στο άρθρο 14 του ΓΑΚ.

3. Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης προκύπτει από το σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης, εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, πρέπει να ανέρχεται στο αναφερόμενο στην παρ. 2 ποσοστό και μπορεί να καλύπτεται με τους ακόλουθους τρόπους:

A. Κάλυψη τμήματος του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου με ίδια κεφάλαια

- I. Με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων. Η αύξηση του κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες ή, προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, στους είκοσι τέσσερις μήνες. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση, βάσει της σχετικής απόφασης των εταίρων ή της Γενικής Συνέλευσής τους κατά περίπτωση, και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων και δεν έχει αναλωθεί.
- II. Με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων, οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.
- III. Με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση έξι ετών, ανεξαρτήτως μεγέθους επιχείρησης, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του

επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων, οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να συνεπάγονται κρατική ενίσχυση ή δημόσια στήριξη και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

Β. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση

Η κάλυψη ποσοστού τουλάχιστον ίσου με το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης με τη χρήση τραπεζικού δανείου τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού, ορίζεται ως απαίτηση για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

Για την τεκμηρίωση της εξωτερικής χρηματοδότησης απαιτείται:

- κατά την υποβολή της αίτησης, η υποβολή προέγκρισης χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, στην οποία θα προβλέπεται ρητά ότι αφορά αποκλειστικά στην πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και στην οποία θα αναγράφονται διακριτά το σύνολο των όρων του δανεισμού και
- εντός σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας, η υποβολή της δανειακής σύμβασης, με ρητή πρόβλεψη ότι το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης της δανειακής σύμβασης το επενδυτικό σχέδιο θα απορρίπτεται στο σύνολο του και θα απεντάσσεται από τα εγκεκριμένα έργα.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

Επιπλέον ποσοστό του ενισχυόμενου κόστους μπορεί να καλυφθεί με τη χρήση δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, με την επιφύλαξη της απαίτησης το 25% της ίδιας συμμετοχής να μην εμπεριέχει στοιχείο δημόσιας στήριξης. Σε περίπτωση που ληφθεί δάνειο από χρηματοδοτικό εργαλείο με χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση από την ΕΕ θα πρέπει να υπολογισθεί το ισοδύναμο της επιχορήγησης σύμφωνα με τους όρους του συγκεκριμένου εργαλείου, προκειμένου να τηρηθεί η ανώτατη ένταση ενίσχυσης που δύναται να δοθεί στην συγκεκριμένη επένδυση.

Άρθρο 16

Υποβολές Επενδυτικών Σχεδίων

Ο Φορέας Υλοποίησης ανακοινώνει την έναρξη υποβολής αιτήσεων στο πρόγραμμα «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας– Produce green», στην ιστοσελίδα της δράσης, στην κεντρική πύλη ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και στον ιστοχώρο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι θα εισέρχονται με τους κωδικούς σύνδεσης στο taxisnet στον ιστοχώρο του προγράμματος (<https://producegreen.gov.gr>) προκειμένου να υποβάλλουν την αίτηση ενίσχυσης και να επισυνάψουν τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα/αρχεία, για την αξιολόγηση της αίτησης, όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα II. Προκειμένου για αιτήσεις φορέων του εξωτερικού, τα νομιμοποιητικά έγγραφα θα φέρουν επισημείωση της Χάγης (Apostile) και θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

Μετά την ολοκλήρωση της ανάρτησης των δικαιολογητικών και την οριστικοποίηση της αίτησης από τον χρήστη, παράγεται ο αριθμός πρωτοκόλλου με τη σχετική χρονοσήμανση (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης) από την οποία προκύπτει το εμπρόθεσμο της αίτησης και η σειρά υποβολής – προτεραιότητας. Για τις ανάγκες του προγράμματος η αίτηση ενίσχυσης θεωρείται ότι υποβλήθηκε εφόσον οριστικοποιηθεί ηλεκτρονικά και λάβει αριθμό πρωτοκόλλου.

Πλήρης αίτηση ενίσχυσης θεωρείται αυτή στην οποία περιέχονται όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία, μελέτες και δικαιολογητικά του Παραρτήματος II, κατάλληλα υπογεγραμμένα και επικυρωμένα όπου απαιτείται, και έχει λάβει αριθμό πρωτοκόλλου και σχετική χρονοσήμανση.

Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται θα είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται να ζητηθούν κατά τον έλεγχο πληρότητας, διευκρινίσεις επί των υποβληθέντων δικαιολογητικών ή πρόσθετα στοιχεία, καθώς και τα πρωτότυπα δικαιολογητικά.

Η ορθή καταχώριση και η υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, η πληρότητα του φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να ανακαλούν, μέσω του ΠΣ, την αίτηση ενίσχυσης οιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της. Η ανάκληση, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει την αίτηση, την οποία ανακαλεί.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς τον Φορέα Υλοποίησης της δράσης, για τη συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρημένα σε βάσεις δεδομένων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, εφόσον διασφαλίζεται η τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται από φορείς του Δημοσίου:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά τους ελέγχους και τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις κατά την υποβολή και εκταμίευση των κινήτρων και την παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων),
- για τον σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για τον σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της δράσης.

Όσον αφορά στις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης, κατά την υποβολή και εκταμίευση των κινήτρων καθώς και για την παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των ωφελούμενων, οι έλεγχοι και διασταυρώσεις δύναται να πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά, όπου απαιτείται, μέσω διασύνδεσης με βάσεις δεδομένων.

Πιο συγκεκριμένα, από τη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών με τη δράση, δύναται να αντλούνται, κατ' ελάχιστο οι εξής πληροφορίες μέσω συγκεκριμένων Διαδικτυακών Υπηρεσιών (Web Services) από συγκεκριμένους φορείς:

- I. Διαδικτυακή Υπηρεσία Πληροφοριών Φορολογικού Μητρώου (Α.Α.Δ.Ε.):
 - Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.).
 - Επωνυμία και στοιχεία για την δραστηριότητα της επιχείρησης και την έδρα / υποκαταστήματα αυτής.
 - ΚΑΔ εταιρείας και στοιχεία μελών εταιρείας
 - Στοιχεία Α.Δ.Τ.
- II. Διαδικτυακή Υπηρεσία για Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας (Α.Φ.Ε.) από την Α.Α.Δ.Ε.
- III. Διαδικτυακή Υπηρεσία για Ασφαλιστική Ενημερότητα από τον Ε.Φ.Κ.Α.
- IV. Διαδικτυακή Υπηρεσία για την διασταύρωση IBAN – Α.Φ.Μ. από Χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.
- V. Διαδικτυακή Υπηρεσία Αυθεντικοποίησης χρηστών με τη χρήση διαπιστευτηρίων (κωδικών) TAXISnet, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
- VI. Διαδικτυακή Υπηρεσία για Δημιουργία εγγράφου και ανάρτησή του σε θυρίδα του GOV.GR

Οι ως άνω επεξεργασίες δεδομένων διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς ως απαραίτητες για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς το Φορέα Υλοποίησης για την δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ των τυχόν αποφάσεων υπαγωγής, απόρριψης, δημοσιονομικών διορθώσεων κ.λπ. με τα στοιχεία του αιτούντα/δικαιούχου.

Όσες αιτήσεις δεν οριστικοποιηθούν μέχρι και την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στην παρούσα, παραμένουν ως «Σχέδια» στο πληροφοριακό σύστημα και δεν προχωρούν στο στάδιο της αξιολόγησης.

Άρθρο 17

Διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Πρόγραμμα

Για την υπαγωγή στο Πρόγραμμα απαιτείται η διενέργεια αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης γίνεται με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης και με την υποστήριξη των οργάνων αξιολόγησης του άρθρου 18 της παρούσας, παράγραφοι 18.1 και 18.2, είναι άμεση και ολοκληρώνεται με την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης. Οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται αυτοτελώς με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους (first come, first served), όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της δημόσιας δαπάνης του άρθρου 4.

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Πρόγραμμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- 1) Επιλογή αξιολογητή και χρέωση αίτησης.

- 2) Έλεγχος πληρότητας και Αξιολόγηση αίτησης.
- 3) Έκδοση πράξης αποδοχής ή απόρριψης.
- 4) Υποβολή και εξέταση ενστάσεων.
- 5) Έκδοση υπουργικής απόφασης υπαγωγής ή απόρριψης.

Άρθρο 18

Έλεγχος δικαιολογητικών- Αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων

Ο έλεγχος των δικαιολογητικών και η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται από εξωτερικούς αξιολογητές.

18.1 Αξιολογητές

Για τον έλεγχο των δικαιολογητικών και την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων δύναται να δημιουργείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατάλογος αξιολογητών, σύμφωνα με την παρ. 6, του άρθρου 94 του Νόμου 5027/2023 (ΦΕΚ 48/Α'/2023) ή να χρησιμοποιούνται αξιολογητές από υφιστάμενα σχετικά Μητρώα, όπως το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.), που προβλέπεται στο άρθρο 7 του π.δ. 33/2011 και αναφέρεται και στο άρθρο 117 του νόμου 4887/2022, ή/και από όλα τα εγγεγραμμένα μέλη του Μητρώου Ελεγκτών και Αξιολογητών του Αναπτυξιακού Νόμου.

18.2 Σύσταση Γνωμοδοτικής Επιτροπής

Συστήνεται Γνωμοδοτική Επιτροπή, που αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη, τα οποία μπορούν να είναι στελέχη, των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, και επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ποικίλων ειδικοτήτων.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης. Στην απόφαση αυτή ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, ο Πρόεδρός της, το έργο και οι υποχρεώσεις της, οι κανόνες λειτουργίας της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία για τη λειτουργία της λεπτομέρεια (γραμματειακή υποστήριξη).

Τα μέλη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής υποβάλλουν στον Φορέα Υλοποίησης Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και μη σύγκρουσης συμφερόντων.

18.3 Διαδικασία επιλογής αξιολογητή - Ανάθεση αξιολόγησης επενδυτικής πρότασης

Για την επιλογή αξιολογητή, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην παρ. 18.1 του παρόντος άρθρου, διενεργείται κλήρωση με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης. Η κλήρωση μπορεί να λαμβάνει χώρα με κάθε πρόσφορο και αξιόπιστο μέσο, όπως με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή ή με επιλογή συγκεκριμένου κλήρου. Το αποτέλεσμα της κλήρωσης κοινοποιείται, με επιμέλεια του Φορέα Υλοποίησης, προς τον επιλεγέντα αξιολογητή που ανατίθεται η αξιολόγηση της επενδυτικής πρότασης.

Στο πρόσωπο του επιλεγέντος αξιολογητή δεν πρέπει σε οποιαδήποτε περίπτωση να συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων, υπό την έννοια ότι ο συγκεκριμένος αξιολογητής δεν έχει ούτε είχε κατά το παρελθόν οιαδήποτε ανάμειξη στη μελέτη, διάρθρωση, κατάρτιση ή/και αξιολόγηση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου για λογαριασμό του φορέα υλοποίησής του επενδυτικού σχεδίου καθώς και οιαδήποτε μετοχική ή άλλη σχέση με το φορέα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Η μη συνδρομή κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, η οποία αποστέλλεται/υποβάλλεται από τον επιλεγμένο αξιολογητή προς τον Φορέα Υλοποίησης εντός τριών (3) ημερολογιακών ημερών από την ανάθεση της αξιολόγησης. Σε περίπτωση που, με βάση τα δηλωθέντα στοιχεία από τον αξιολογητή, συντρέχει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων στο πρόσωπό του για την αξιολόγηση μιας συγκεκριμένης αίτησης, ο ίδιος καθώς και οι δηλωμένοι από τον φορέα της επένδυσης σύμβουλοι κατά την εκπόνηση του επενδυτικού σχεδίου, αποκλείονται από την αξιολόγησή της, και κατά περίπτωση επαναλαμβάνεται η τυχαιοκρατική διαδικασία για την εκ νέου επιλογή αξιολογητή.

Ο Αξιολογητής οφείλει να παραδώσει την έκθεση αξιολόγησης το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση του επενδυτικού σχεδίου που καλείται να αξιολογήσει.

Η αμοιβή του αξιολογητή ανά πρόταση/επενδυτικό σχέδιο ορίζεται στα 1.000,00€, πλέον Φ.Π.Α. (εφόσον υπόκειται σε καθεστώς Φ.Π.Α.). Σημειώνεται ότι, τα μηνιαία και ετήσια όρια αποζημιώσεων των αξιολογητών είναι σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 59 του ν.4796/2021 (ΦΕΚ 63 Α'). Η καταβολή της αμοιβής διενεργείται από τη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υ.Π.ΕΝ. με μέριμνα της Επιτελικής Δομής, με άμεση πληρωμή στον τελικό αποδέκτη-αξιολογητή μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του ΠΔΕ, στον τραπεζικό λογαριασμό που θα δηλώσει ο αποδέκτης και σύμφωνα με τις διαδικασίες της υπ' αριθ. 134453/23.12.2015 Κ.Υ.Α. «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της ΚΥΑ 46274/26.09.2014 (ΦΕΚ Β' 2573)» (ΦΕΚ Β' 2857), κατόπιν της υποβολής από τον αποδέκτη του νόμιμου παραστατικού και των δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 200 παρ. 4 του ν.4412/2016, καθώς και κάθε άλλου δικαιολογητικού που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή. Τον αποδέκτη βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις ως και κάθε άλλη επιβάρυνση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Για την εκκαθάριση υποβάλλονται τα ακόλουθα:

- I. είτε παραστατικά παρεχόμενων υπηρεσιών (τίτλοι κτήσεις), με τις με αναλογούσες κρατήσεις, είτε τιμολόγια παροχής υπηρεσιών,
- II. φορολογική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης,
- III. ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο,
- IV. συγκεντρωτική κατάσταση των δικαιούχων αξιολογητών/βεβαίωση καλής εκτέλεσης των παρεχόμενων υπηρεσιών για κάθε αξιολογητή από την Επιτελική Δομή.
- V. Στην περίπτωση που υποβληθούν παραστατικά παρεχόμενων υπηρεσιών, υποβάλλονται επιπλέον: αντίγραφο βεβαίωσης απογραφής από τον ΕΦΚΑ και υπεύθυνες δηλώσεις περί ανωτάτων ορίων αποδοχών, όπου απαιτείται κατά περίπτωση
- VI. Στην περίπτωση που υποβληθούν τιμολόγια παρεχόμενων υπηρεσιών, υποβάλλονται επιπλέον: υπεύθυνες δηλώσεις περί αριθμού εργοδοτών και τρόπου φορολόγησης.

18.4 Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων ενίσχυσης

Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει τον έλεγχο πληρότητας της αίτησης ενίσχυσης και την αξιολόγηση της και διενεργείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων.

Ο έλεγχος πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης διενεργείται από τους αξιολογητές με κατάλληλη λίστα ελέγχου, διαμορφωμένη σύμφωνα με τους όρους της πρόσκλησης με σκοπό τη διασφάλιση:

- 1) της προσήκουσας συμπλήρωσης/σύνταξης και υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- 2) της ορθής υποβολής/καταχώρισης όλων των στοιχείων, δικαιολογητικών και μελετών του παραρτήματος II και
- 3) της κατάλληλα υπογεγραμμένης αίτησης ενίσχυσης και εγγράφων.

Η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου περιλαμβάνει τον έλεγχο νομιμότητας και την αξιολόγηση του εύλογου του κόστους της επενδυτικής πρότασης .

Ο έλεγχος νομιμότητας, για κάθε επενδυτικό σχέδιο, περιλαμβάνει, με ποινή αποκλεισμού, τα εξής:

1. πλήρη συμμόρφωση της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τους όρους της παρούσας,
2. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, με την προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών, ιδίως φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και κάθε άλλης εγγράφου που ορίζεται στην παρούσα,
3. τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου μέσω είτε εξωτερικής χρηματοδότησης είτε συνδυασμού ιδίων κεφαλαίων με εξωτερική χρηματοδότηση, σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στην παρούσα.

Ελλείψεις δικαιολογητικών, που εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθησαν στον υποβληθέντα φάκελο των δικαιολογητικών και που δεν επηρεάζουν τη διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή και επιπλέον διευκρινίσεις που ζητούνται από τον αξιολογητή σε ήδη προσκομισθέντα δικαιολογητικά, θα προσκομίζονται από τον δυνητικό δικαιούχο εντός επτά (7) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής ενημέρωσής του.

Οι αξιολογητές εξετάζουν το σύνολο του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης ανεξάρτητα από την τελική έκβαση της αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση της έκθεσης αξιολόγησης και υποβάλλεται από τον αξιολογητή, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, ως εισήγηση του προς τη Γνωμοδοτική Επιτροπή.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή:

- α) είτε αποδέχεται αιτιολογημένα την έκθεση αξιολόγησης και διαβιβάζει τη θέση της στον Φορέα Υλοποίησης,
- β) είτε δεν αποδέχεται αιτιολογημένα, μερικώς ή εξ' ολοκλήρου, την έκθεση αξιολόγησης. Στην περίπτωση αυτή, η Γνωμοδοτική Επιτροπή δύναται να αιτηθεί, μέσω του Φορέα Υλοποίησης, προς τον δυνητικό δικαιούχο να υποβάλλει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή/και να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή/και να παράσχει διευκρινίσεις. Ο Φορέας Υλοποίησης ενημερώνει με ηλεκτρονικό μήνυμα τον δυνητικό δικαιούχο και παρέχεται χρονικό διάστημα επτά (7) εργάσιμων ημερών για

την υποβολή των όποιων δικαιολογητικών ή/και διευκρινίσεων απαιτηθούν. Στη συνέχεια, ο Φορέας υλοποίησης διαβιβάζει προς τη Γνωμοδοτική Επιτροπή τα δικαιολογητικά ή/και διευκρινίσεις που έχουν ληφθεί και αυτή αποφαινεται οριστικά σχετικά με το αίτημα υπαγωγής προς τον Φορέα Υλοποίησης.

Δεδομένης της υποχρεωτικής προέγκρισης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό, διαδικασία μέσω της οποίας τεκμαίρεται ότι έχει ελεγχθεί η βιωσιμότητα του, ο Φορέας Υλοποίησης και η Γνωμοδοτική Επιτροπή θεωρούν άνευ ετέρου όλα τα υποβληθέντα επενδυτικά σχέδια οικονομικά βιώσιμα.

Ο Φορέας Υλοποίησης έχει δέσμια αρμοδιότητα να αποδεχτεί την εισήγηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

Ακολούθως, εκδίδεται πράξη από τον Φορέα Υλοποίησης, με την οποία απορρίπτεται ή γίνεται δεκτή η υποβληθείσα αίτηση. Η πράξη αυτή κοινοποιείται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε αυτόν να υποβάλει ένσταση σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

Για τον σκοπό της αξιολόγησης εγκρίνεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης, «Οδηγός Αξιολόγησης».

Άρθρο 19

Υποβολή και Εξέταση Ενστάσεων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά της, αναφερόμενης στο ανωτέρω άρθρο, εκδοθείσας πράξης, εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς το εμπρόθεσμο και το νόμιμο (δηλ. αν είναι αρμοδίως υπογεγραμμένες) της υποβολής τους και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων υποβάλλει, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της υποβληθείσας ένστασης, το πόρισμά της στον Φορέα Υλοποίησης. Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

Άρθρο 20

Διαδικασία οριστικής ένταξης-Έκδοση απόφασης υπαγωγής / απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας της αξιολόγησης και ενστάσεων ο Φορέας Υλοποίησης εισηγείται σχετικά προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση αποφάσεων υπαγωγής ή απόρριψης των επενδυτικών σχεδίων.

Οι αποφάσεις εκδίδονται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου υποβολής των αιτήσεων που εκδίδεται από το πληροφοριακό σύστημα και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ορίζονται στο άρθρο 4 της παρούσας.

Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης είναι ατομική και περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτείται να γνωρίζει ο δικαιούχος.

Ειδικότερα, περιλαμβάνει:

- 1) τον τίτλο της επένδυσης,
- 2) τον κωδικό της επένδυσης στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος,
- 3) τα στοιχεία του πραγματικού δικαιούχου,
- 4) το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης: συνολικό προϋπολογισμό, το ποσοστό ενίσχυσης, δημόσια και ιδιωτική δαπάνη,
- 5) τα δικαιολογητικά που ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει με την υποβολή της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης,
- 6) το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης, δηλαδή τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- 7) τον συμβατικό χρόνο υλοποίησης του έργου,
- 8) τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης της χρηματοδότησης,
- 9) τα όργανα και τη διαδικασία παρακολούθησης του φυσικού αντικείμενου, καταβολής της δημόσιας δαπάνης και της πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου της επένδυσης,
- 10) την υποχρέωση αποδοχής των ελέγχων,
- 11) τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις,
- 12) τις συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων της προκήρυξης,
- 13) επιπλέον, περιλαμβάνει τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζεται στην παρούσα.

Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του προγράμματος (<https://producegreen.gov.gr>), αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον δικαιούχο στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δηλώνει κατά την υποβολή της αίτησης.

Η ημερομηνία δημοσίευσης της εγκριτικής απόφασης στο Πρόγραμμα Διαύγεια τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του δικαιούχου.

Με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης οι δυνητικοί δικαιούχοι με απορριπτική απόφαση ενημερώνονται για αυτήν.

Άρθρο 21

Διαδικασία Υλοποίησης- Παρακολούθησης

21.1 Υποβολή αιτήματος καταβολής ενίσχυσης

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης ο δικαιούχος αποκτά το νόμιμο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης. Προς τούτο υποβάλλει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος αίτημα καταβολής της ενίσχυσης.

Στο αίτημα καταχωρίζονται τα στοιχεία που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων στοιχείων και δικαιολογητικών πληρωμής, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας. Το αίτημα καταβολής της ενίσχυσης λαμβάνει μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το πληροφοριακό σύστημα.

2. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος για την ενδιάμεση καταβολή της ενίσχυσης, με ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης το 50% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

3. Για τη διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ο δικαιούχος δύναται να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία ρευστότητας των παραγράφων 21.2 και 21.3 της παρούσας, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων.

4. Με το πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης, υποβάλλονται και τα σχετικά δικαιολογητικά.

5. Για την υποβολή αιτήματος καταβολής προκαταβολής θα πρέπει να υποβάλλονται:

- α. Εγγυητική επιστολή προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό οργανισμό.
- β. Φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης.
- γ. Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο.
- δ. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.
- ε. Πιστοποιητικό μεταβολών ΓΕΜΗ, και αναλυτικό πιστοποιητικό νόμιμης εκπροσώπησης.
- στ. Πρόσφατη εκτύπωση προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet (www.gsis.gr) με τα στοιχεία του επενδυτή, τους ΚΑΔ δραστηριότητας, τις εγκαταστάσεις και την κατάσταση της επιχείρησης ως ΕΝΕΡΓΗ. Η εκτύπωση θα πρέπει να έχει εμφανή ημερομηνία, η οποία θα πρέπει να είναι εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή του αιτήματος.
- ζ. Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, με την οποία θα δηλώνει τον αριθμό IBAN που θα γίνει η κατάθεση του ποσού επιχορήγησης, συνοδευόμενη από εκτύπωση TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.

6. Για την υποβολή αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης (ενδιάμεσης και τελικής) θα πρέπει να υποβάλλονται:

- α. Φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης.
- β. Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο.
- γ. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.
- δ. Πιστοποιητικό μεταβολών ΓΕΜΗ, και αναλυτικό πιστοποιητικό νόμιμης εκπροσώπησης.

- ε. Πρόσφατη εκτύπωση προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet (www.gsis.gr) με τα στοιχεία του επενδυτή, τους ΚΑΔ δραστηριότητας, τις εγκαταστάσεις και την κατάσταση της επιχείρησης ως ΕΝΕΡΓΗ. Η εκτύπωση θα έχει εμφανή ημερομηνία, η οποία θα πρέπει να είναι εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή του αιτήματος.
- στ. Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, με την οποία θα δηλώνει τον αριθμό IBAN που θα γίνει η κατάθεση του ποσού επιχορήγησης, συνοδευόμενη από εκτύπωση TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.
- ζ. Παραστατικά Πληρωμής / Εξόφλησης Δαπανών.
- η. Λογιστικά Άρθρα εγγραφής των Παραστατικών Τιμολόγησης και των Παραστατικών Πληρωμής (για Γ' Κατηγορίας) Βιβλίο Εσόδων – Εξόδων του μήνα καταχώρησης των Παραστατικών Τιμολόγησης (για Β' Κατηγορίας).
- θ. Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) (για Γ' Κατηγορίας).
- ι. Μητρώο παγίων.
- ια. Έκθεση ορκωτού ελεγκτή, επιλογής του επενδυτή. Η συγκεκριμένη δαπάνη βαρύνει τον επενδυτή.

Ειδικά για την ενδιάμεση εκταμίευση του ποσού της δημόσιας δαπάνης είναι υποχρεωτικά επιπλέον:

- α. Τεχνική έκθεση μηχανικού, επιλογής του επενδυτή, στην οποία θα περιγράφεται το τεχνικό αντικείμενο που υποβάλλεται προς πιστοποίηση δαπανών και θα αναλύεται καταλλήλως με επιμετρητικούς πίνακες, στους οποίους θα περιλαμβάνονται ποσότητες και αξίες υλικών, μηχανημάτων, τεχνικών εγκαταστάσεων και λοιπών τεχνικών εργασιών. Η συγκεκριμένη δαπάνη βαρύνει τον επενδυτή.

Ειδικά για την τελική εκταμίευση του ποσού της δημόσιας δαπάνης απαιτούνται επιπλέον:

- α. Άδεια δόμησης ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας ή γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4178/2013.
- β. Άδεια λειτουργίας της παραγωγικής μονάδας ή αποδεικτικό υποβολής αιτήματος για την έκδοση άδειας λειτουργίας από την αδειοδοτούσα Υπηρεσία. Στην τελευταία περίπτωση, είναι δυνατή η έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης με την πρόβλεψη ημερομηνίας υποχρέωσης προσκόμισης της άδειας λειτουργίας. Εάν η προβλεπόμενη προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα και θα εκκινήσουν οι διαδικασίες επιστροφής της επιχορήγησης, ως αχρεωστήτως καταβληθείσας.

Επισημαίνεται ότι, στην έκθεση του ορκωτού λογιστή, που συνοδεύει το αίτημα τελικής εκταμίευσης, θα πρέπει να βεβαιώνεται η ολοκλήρωση του οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης, σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής.

21.2 Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

1. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος, εντός χρονικού διαστήματος σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος προσκομίζει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό οργανισμό, η οποία εκδίδεται υπέρ του

Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου είτε ορισμένου χρόνου και με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου.

2. Στην περίπτωση λήξης της εγγυητικής επιστολής ορισμένου χρόνου, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται να την αντικαταστήσει αμέσως με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση, με ποσό ανάλογο της υπολειπόμενης δημόσιας δαπάνης.

3. Οι εγγυητικές επιστολές υποβάλλονται στον Φορέα Υλοποίησης και γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας, ο οποίος διενεργείται από τον Φορέα Υλοποίησης με την υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.). Μετά την αποδοχή τους, ο Φορέας Υλοποίησης προβαίνει στην έκδοση της αντίστοιχης διοικητικής πράξης. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εγγυητική επιστολή δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται στον δικαιούχο.

Ο Φορέας Υλοποίησης είναι υπεύθυνος για τη φύλαξη των εγγυητικών επιστολών, εξασφαλίζει ότι οι ορισμένου χρόνου εγγυητικές παραμένουν σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται και ενημερώνει τους δικαιούχους τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη τους, ώστε να προβούν σε αντικατάστασή τους.

4. Η εγγυητική επιστολή απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με την καταβληθείσα ενίσχυση και επιστρέφεται στον δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

21.3 Διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης

1. Οι δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας δύνανται να εκχωρήσουν τη δημόσια δαπάνη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης ενίσχυσης και δεν χρησιμοποιείται για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής η οποία ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών. Στην περίπτωση αυτή η ενίσχυση καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό της εκχώρησης και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της εκχώρησης.

Η εκχώρηση για να είναι έγκυρη πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθε προϋποθέσεις:

- 1) να είναι ποσού μικρότερου ή ίσου του ποσού της ενίσχυσης ή της υπολειπόμενης ενίσχυσης,
- 2) να έχει συμφωνηθεί και συνυπογραφεί και από τα δύο μέρη (δικαιούχος - χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) ιδιωτικό συμφωνητικό εκχώρησης, όπως αυτό έχει καταχωρηθεί στο μητρώο εκχωρήσεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 145 του ν.4270/2014 και
- 3) ο εκδοχέας υποχρεούται να προβεί στην κατά το νόμο απαιτούμενη αναγγελία στον Φορέα Υλοποίησης (Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΕΝ) και στον Φορέα Καταβολής (Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΕΝ).

Οι εκχωρήσεις γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εκχώρηση δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό που την εξέδωσε.

2. Η υποβολή της σύμβασης εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης πραγματοποιείται εντός χρονικού διαστήματος σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας.

21.4 Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης περιλαμβάνει τα στάδια:

- α) της πιστοποίησης της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και την εθνική νομοθεσία σχετική με τις δαπάνες της αίτησης για την καταβολή της ενίσχυσης και
- β) της πιστοποίησης της ολοκλήρωσης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

2. Η διαχείριση των αιτημάτων ενδιάμεσης καταβολής της ενίσχυσης γίνεται με ευθύνη του Φορέα Ελέγχου με την υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) άλλως σε οποιονδήποτε τεχνικό σύμβουλο πρόκειται να ανατεθεί σχετική αρμοδιότητα. Ο εκάστοτε σύμβουλος (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. ή άλλος τεχνικός σύμβουλος) συντάσσει εισήγηση προς τον Φορέα Ελέγχου σε σχέση με τα ευρήματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των αιτημάτων ενδιάμεσης καταβολής που έχουν διαβιβαστεί από τον Φορέα Ελέγχου σε αυτόν.

3. Η διαχείριση των αιτημάτων τελικής καταβολής της ενίσχυσης πραγματοποιείται με ευθύνη του Φορέα Ελέγχου, με τον διοικητικό έλεγχο των δικαιολογητικών να διενεργείται από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) άλλως από οποιονδήποτε τεχνικό σύμβουλο, στον οποίο πρόκειται να θα ανατεθεί σχετική αρμοδιότητα. Ο εκάστοτε σύμβουλος (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. ή άλλος τεχνικός σύμβουλος) συντάσσει εισήγηση προς τον Φορέα Ελέγχου σε σχέση με τα ευρήματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των αιτημάτων τελικής καταβολής που έχουν διαβιβαστεί από τον Φορέα Ελέγχου σε αυτόν. Η διαδικασία διαχείρισης των αιτημάτων τελικής καταβολής της ενίσχυσης ολοκληρώνεται με τη βεβαίωση και την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, καθώς και την πιστοποίηση ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, η οποία διενεργείται κατόπιν επιτόπιας επίσκεψης στον χώρο της επένδυσης, από ομάδες ελέγχου, και σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 21.5 της παρούσας.

4. Τα μέλη των παραγράφων 2 και 3 υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και μη σύγκρουσης συμφερόντων.

21.5 Επαλήθευση-Πιστοποίηση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

1. Για την εξέταση του ενδιάμεσου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης ο επενδυτής προσκομίζει τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 21.1 για την περίπτωση αυτή και διενεργείται από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.), άλλως από οποιονδήποτε τεχνικό σύμβουλο, στον οποίο πρόκειται να ανατεθεί σχετική αρμοδιότητα, με ευθύνη του Φορέα Ελέγχου, επαλήθευση επί όσων βεβαιώνονται μέσω της έκθεσης του ορκωτού ελεγκτή και της τεχνικής έκθεσης μηχανικού. Κατόπιν της επαλήθευσης, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε., άλλως από οποιονδήποτε τεχνικό σύμβουλο, στον οποίο πρόκειται να ανατεθεί σχετική αρμοδιότητα, συντάσσει σχέδιο Έκθεσης Επαλήθευσης. Το σχέδιο Έκθεσης Επαλήθευσης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στον Φορέα Ελέγχου, ψηφιακά υπογεγραμμένο από τον συντάκτη του. Ο Φορέας Ελέγχου, λαμβάνοντας υπ' όψιν το παραπάνω σχέδιο, είτε το αποδέχεται είτε το επιστρέφει προς συμπλήρωση και την εκ νέου υποβολή του προκειμένου να τύχει εκ νέου επεξεργασίας από τον Φορέα Ελέγχου. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με την αποδοχή - οριστικοποίηση της έκθεσης, ο Φορέας Ελέγχου αποστέλλει σχετική εισήγηση για την έγκριση ή την απόρριψη του

αιτήματος προς τον Φορέα Υλοποίησης, ώστε ο τελευταίος να προβεί στην καταχώριση της Έκθεσης Επαλήθευσης στο Πληροφοριακό Σύστημα και στην έκδοση της αντίστοιχης διοικητικής πράξης. Ο Φορέας Υλοποίησης έχει δέσμια αρμοδιότητα να αποδεχτεί την εισήγηση του Φορέα Ελέγχου.

2. Για την εξέταση του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης ο επενδυτής προσκομίζει τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 21.1, για την περίπτωση αυτή. Με ευθύνη του Φορέα Ελέγχου, διενεργείται διοικητική επαλήθευση του αιτήματος τελικής καταβολής της ενίσχυσης και επιτόπια επίσκεψη στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης από ομάδα ελέγχου.

Η διοικητική επαλήθευση του αιτήματος, η οποία συνίσταται στον διοικητικό έλεγχο της ορθότητας και της πληρότητας των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί από τους δικαιούχους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η έκθεση ορκωτού λογιστή, η οποία ελέγχεται και ως προς την επάρκεια της, πραγματοποιείται από την Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε., άλλως οποιονδήποτε τεχνικό σύμβουλο, στον οποίο πρόκειται να ανατεθεί σχετική αρμοδιότητα. Επιπλέον, ελέγχεται η περίπτωση διπλής χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης. Κατόπιν της διοικητικής επαλήθευσης, η Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε., ή οποιοσδήποτε τεχνικός σύμβουλος, στον οποίο πρόκειται να ανατεθεί σχετική αρμοδιότητα, συντάσσει σχέδιο Έκθεσης Επαλήθευσης. Το σχέδιο Έκθεσης Επαλήθευσης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στον Φορέα Ελέγχου, ψηφιακά υπογεγραμμένο από τον συντάκτη του..

Στη συνέχεια, με ευθύνη του Φορέα Ελέγχου, η ομάδα ελέγχου, η οποία πρόκειται να αναλάβει τον έλεγχο της επένδυσης, διενεργεί επιτόπια επίσκεψη στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης ή και στην έδρα του δικαιούχου επενδυτή, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Στο πλαίσιο της επιτόπιας επίσκεψης ταυτοποιούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί στον χώρο υλοποίησης με εκείνες που πιστοποιήθηκαν με την αντίστοιχη Έκθεση Επαλήθευσης και πιστοποιείται εκ νέου, σε τυχαίο δείγμα, η νομιμότητα και η ορθότητα των δικαιολογητικών καταβολής της ενίσχυσης προηγούμενων αιτημάτων. Κατόπιν τούτων, η ομάδα ελέγχου συντάσσει σχέδιο Έκθεσης Πιστοποίησης διατυπώνοντας γνώμη για την ορθή εκτέλεση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης, καθώς και την προσήκουσα ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση υπαγωγής, στην παρούσα και στην εθνική νομοθεσία, που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης. Το σχέδιο Έκθεσης Πιστοποίησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στον Φορέα Ελέγχου, ψηφιακά υπογεγραμμένο, από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, μαζί με το σχετικό υλικό ελέγχου. Η διαδικασία ελέγχου ολοκληρώνεται, αφού ληφθεί υπ' όψιν η γνώμη της ομάδας ελέγχου, με τη αποδοχή - οριστικοποίηση της Έκθεσης Πιστοποίησης από τον Φορέα Ελέγχου και την καταχώριση της στο Πληροφοριακό Σύστημα. Η καταχώριση της Έκθεσης Επαλήθευσης του παρόντος σταδίου ελέγχου καθώς επίσης και η καταχώριση της Έκθεσης Πιστοποίησης στο Πληροφοριακό Σύστημα πραγματοποιείται από τον Φορέα Υλοποίησης, κατόπιν σχετικής εισήγησης από τον Φορέα Ελέγχου.

Οι ομάδες ελέγχου αποτελούνται κατ' ελάχιστον από τρία (3) μέλη, εκ των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος είναι Μηχανικός, συναφούς ειδικότητας με τις ελεγχόμενες επενδύσεις, και ένα μέλος είναι Οικονομολόγος. Το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται οι ομάδες ελέγχου να διενεργήσουν τους ελέγχους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την υλοποίηση/διενέργεια του ελέγχου, καθορίζονται από τον Φορέα Ελέγχου λαμβάνοντας υπ' όψιν τους κανόνες της παρούσας και Παραρτήματα αυτής.

Ο Φορέας Ελέγχου, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διαπιστώσεις της Ε.Ε.Σ.Υ.Π. Α.Ε., άλλως οποιουδήποτε τεχνικού συμβούλου, στον οποίο πρόκειται να θα ανατεθεί σχετική υποστηρικτική και πάντως, τεχνική αρμοδιότητα, είτε αποδέχεται - οριστικοποιεί τις Εκθέσεις Επαλήθευσης και Πιστοποίησης είτε τις επιστρέφει αντιστοίχως προς συμπλήρωση και την εκ νέου υποβολή τους. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με την αποδοχή - οριστικοποίηση των Εκθέσεων Επαλήθευσης και Πιστοποίησης από τον Φορέα Ελέγχου και την αποστολή σχετικής εισήγησης του προς τον Φορέα Υλοποίησης και με ευθύνη του τελευταίου, οι εκθέσεις καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα και οι δικαιούχοι ενημερώνονται για το περιεχόμενο των εκθέσεων, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα της υποβολής, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, τυχόν αντιρρήσεων. Ο Φορέας Υλοποίησης έχει δέσμια αρμοδιότητα να αποδέχεται τις εισηγήσεις του Φορέα Ελέγχου.

21.6 Αντιρρήσεις κατά της Έκθεσης Επαλήθευσης/Πιστοποίησης

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με την Έκθεση Επαλήθευσης του ενδιάμεσου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης και την Έκθεση Πιστοποίησης του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης δύνανται να υποβάλουν αντιρρήσεις, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της έκθεσης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Οι ενστάσεις εξετάζονται ως προς το εμπρόθεσμο και το νόμιμο (δηλ. αν είναι αρμοδίως υπογεγραμμένες) της υποβολής τους και ως προς την ουσία της υπόθεσης από την Επιτροπή Ενστάσεων κατ' αναλογία των διαδικασιών του άρθρου 19.

21.7 Ολοκλήρωση επένδυσης

1. Βάσει των αποτελεσμάτων της οριστικής έκθεσης πιστοποίησης, του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης, των οριστικών εκθέσεων επαλήθευσης της ενδιάμεσης πληρωμής και τυχόν καταβολή προκαταβολής (εάν έχουν γίνει), ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης, εκδίδει Απόφαση Ολοκλήρωσης, η οποία αποτελεί και την προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο.

2. Με την Υπουργική Απόφαση Ολοκλήρωσης:

- α) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της ενίσχυσης, δηλαδή ότι έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των δαπανών της επένδυσης ή έχει εκτελεστεί πλήρως,
- β) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ενίσχυσης και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης των δαπανών που έχουν παραληφθεί: συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης καθώς και του τελικού αιτήματος,
- γ) ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας δαπάνης και αποτυπώνονται τα ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό,
- δ) καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της ενίσχυσης,
- ε) διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τίθενται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ειδικότερα των υποχρεώσεων δημοσιότητας,
- στ) καθορίζεται η προθεσμία υποβολής της άδειας λειτουργίας, στις περιπτώσεις που εκκρεμεί η έκδοσή της, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 21.1 της παρούσας,

- ζ) διαπιστώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από Φορέα Υλοποίησης, Φορέα Ελέγχου, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λουπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.),
- η) καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ο τρόπος παρακολούθησής μίας εκάστης εξ αυτών και
- θ) η Υπουργική Απόφαση Ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (πληροφοριακό σύστημα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

21.8 Καταβολή ενίσχυσης

1. Ο Φορέας Υλοποίησης υποβάλλει αίτημα καταβολής της ενίσχυσης προς τη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υ.Π.ΕΝ., συνοδευόμενο από:

- I. την απόφαση υπαγωγής του αντίστοιχου επενδυτικού σχεδίου ή τροποποιήσεων αυτής,
- II. τις εκθέσεις επαλήθευσης/πιστοποίησης,
- III. αντίγραφο εγγυητικής επιστολής, όπου αυτό απαιτείται,
- IV. πιστοποιητικό νόμιμης εκπροσώπησης του δικαιούχου,
- V. φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης,
- VI. ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο και
- VII. πιστοποιητικό μεταβολών ΓΕΜΗ.

Ο Φορέας Υλοποίησης καταγράφει και τηρεί με ευθύνη του τα δεδομένα της καταβολής ενίσχυσης στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα στο Πληροφοριακό Σύστημα, καθώς και το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον δικαιούχο.

2. Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων (πλην της τελικής), δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.

3. Οι οφειλόμενες ενισχύσεις για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (άρθρο 7, παρ.3, του ΓΑΚ).

Άρθρο 22

Διαδικασία Τροποποίησης του Επενδυτικού Έργου

1. Η τροποποίηση όρων της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης.

Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της επένδυσης μπορεί να προκύψει:

- α) Με την υποβολή από τον δικαιούχο αίτησης τροποποίησης στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή/και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης. Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης και να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που την τεκμηριώνουν. Αντίστοιχη αίτηση υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Η αίτηση τροποποίησης, θα πρέπει να καταχωρίζεται στο πληροφοριακό σύστημα πριν την υποβολή του τελευταίου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.
- β) Αυτεπάγγελτα από τον Φορέα Υλοποίησης, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Φορέα Ελέγχου, κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της επένδυσης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της επένδυσης, λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της επένδυσης κ.α.

2. Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που απορρέουν από τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων,

- α) κάθε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην απόφαση υπαγωγής, όπως για παράδειγμα: ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, με την επιφύλαξη των όρων του παρακάτω εδαφίου 7,
- β) παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της επένδυσης,
- γ) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου, όπως για παράδειγμα αλλαγή της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης κ.λπ.,
- δ) μεταβολή του χρηματοδοτικού σχήματος, όπως για παράδειγμα, μεταβολή της ίδιας συμμετοχής, του τραπεζικού δανεισμού, τηρουμένων πάντοτε των όρων περί των ελάχιστων ποσοστώσεων όπως περιγράφονται στα αντίστοιχα άρθρα της παρούσας,
- ε) διόρθωση προφανών σφαλμάτων και
- στ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, και υπό τον όρο της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη αύξησης του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

3. Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος, και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

4. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής μέχρι δύο (2) αιτημάτων τροποποίησης. Η μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, τα οποία δε θίγουν την επιλεξιμότητα της αίτησης ενίσχυσης δεν περιλαμβάνονται στα πιο πάνω αιτήματα τροποποίησης.

5. Ο Φορέας Ελέγχου, με την υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.), αξιολογεί το αίτημα τροποποίησης προκειμένου να γίνει αποδεκτό ή όχι και εισηγείται σχετικά προς τον Φορέα Υλοποίησης, ώστε ο τελευταίος να προβεί στην εκτέλεση της αντίστοιχης διοικητικής πράξης. Ο Φορέας Υλοποίησης έχει δέσμια αρμοδιότητα να αποδεχτεί την εισήγηση του Φορέα Ελέγχου.

Για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της τροποποίησης, οι δικαιούχοι ενημερώνονται, προκειμένου να προσκομίσουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ενημέρωσή τους, τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία προκειμένου η αίτηση τροποποίησης να

γίνει αποδεκτή. Παρελθούσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής η αξιολόγηση ολοκληρώνεται χωρίς την προσκόμιση των συμπληρωματικών δικαιολογητικών και στοιχείων.

6. Τα αιτήματα γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρόσκλησης και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης,
 - β) εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,
 - γ) δεν διαφοροποιούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας και ένταξης στο Πρόγραμμα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα,
 - δ) δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,
 - ε) εξακολουθούν να τηρούνται οι προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ.

7. Στις περιπτώσεις που το αίτημα τροποποίησης γίνει αποδεκτό, τροποποιούνται τα επί μέρους στοιχεία της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης και, εκδίδεται απόφαση τροποποίησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τη διαδικασία του άρθρου 20. Εάν το αίτημα τροποποίησης δεν γίνει αποδεκτό, απορρίπτεται με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων απόρριψης. Το αποτέλεσμα της απόρριψης κοινοποιείται στον δικαιούχο, ο οποίος δεσμεύεται να υλοποιήσει το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σύμφωνα με την εν ισχύ ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης.

Άρθρο 23

Ανάκληση Αποφάσεων Υπαγωγής

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν την ανάκληση της ένταξής της αίτησης τους σε Απόφαση Υπαγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο, με την υποβολή αιτήματος στο Πληροφοριακό Σύστημα, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της επένδυσης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.

2. Στη συνέχεια, κατόπιν εξέτασής του αιτήματος ανάκλησης από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.) με ευθύνη του Φορέα Ελέγχου, ο τελευταίος εισηγείται προς τον Φορέα Υλοποίησης και αυτός με τη σειρά του εισηγείται προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την έκδοση σχετικής απόφασης ανάκλησης. Η απόφαση αναρτάται στον ιστοχώρο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον δικαιούχο. Σημειώνεται ότι, ο Φορέας Υλοποίησης έχει δέσμια αρμοδιότητα να αποδεχτεί την εισήγηση του Φορέα Ελέγχου.

3. Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη επένδυση, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Το επιτόκιο που εφαρμόζεται για την ανάκτηση της ενίσχυσης, είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της

Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

4. Ανάκληση της απόφασης ένταξης επένδυσης μπορεί να προκύψει και αυτεπάγγελα από τον Φορέα Υλοποίησης μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

- α) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,
- β) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου,
- γ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,
- δ) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

Άρθρο 24

Δειγματοληπτικοί έλεγχοι για την εξακρίβωση ορθότητας των δικαιολογητικών– Πληροφοριακό Σύστημα

1. Ο Φορέας Υλοποίησης, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται, είτε στο στάδιο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης είτε στο στάδιο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, μεριμνά για τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014.

2. Για το Πληροφοριακό Σύστημα λαμβάνεται υπ' όψιν η διαδικασία Δ1_Οδ.2 Οδηγίες Υλοποίησης Δράσεων Ενισχύσεων του ΣΔΕ του ΤΑΑ.

Άρθρο 25

Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αυτών, είναι:

1. Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Να προβούν, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή οποιουδήποτε αιτήματος χορήγησης ενίσχυσης, σε έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, την οποία και θα γνωστοποιήσουν, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, με την επισύναψη του ανάλογου κατά περίπτωση δικαιολογητικού ή παραστατικού. Στην περίπτωση των επενδυτικών σχεδίων με

απόφαση υπαγωγής ή/και των επενδυτικών σχεδίων που έχουν ήδη υποβάλλει κάποιο αίτημα για χορήγηση ενίσχυσης, πριν τη δημοσίευση της παρούσας, η γνωστοποίηση της έναρξης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, θα πραγματοποιείται εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας. Μη τήρηση των ανωτέρω, επιφέρει την απένταξη ενός επενδυτικού σχεδίου από τα εγκεκριμένα έργα.

3. Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, απαιτείται υποβολή από τον δικαιούχο αιτήματος τροποποίησης πριν την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης.
4. Η επένδυση διατηρείται στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον πέντε έτη, ή τουλάχιστον τρία έτη στην περίπτωση των πολύ μικρών – μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή κατά τη σχετική ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο. Πριν την αντικατάσταση υποβάλλεται σχετική αίτηση στον Φορέα Υλοποίησης, προκειμένου ο Φορέας Υλοποίησης να επιτρέψει την αντικατάσταση. Η αίτηση αποδεικνύει το παρωχημένο ή/και τη βλάβη του εξοπλισμού που έχει ενισχυθεί από την παρούσα και τα χαρακτηριστικά του νέου που πρέπει να είναι τουλάχιστον ανάλογα με αυτόν που αντικαθίσταται.
5. Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνον μετά από έγκριση του Φορέα Υλοποίησης.
6. Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας.
7. Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και αντίστοιχων χαρακτηριστικών και ποσότητας. Πριν τη μεταβίβαση υποβάλλεται σχετική αίτηση στον Φορέα Υλοποίησης, προκειμένου ο Φορέας Υλοποίησης να επιτρέψει τη μεταβίβαση. Η αίτηση αποδεικνύει την αντιστοιχία των χαρακτηριστικών των καινούργιων πάγιων στοιχείων με αυτά που μεταβιβάζονται. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.
8. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο της παρούσας δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.
9. Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή/και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.
10. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επενδύσεων που υλοποιούν ή έχουν ολοκληρώσει, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο πληροφοριακό σύστημα.

11. Να τηρούν απόλυτα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της ενίσχυσης ανάλογης του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου.
12. Η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου είναι σύμφωνη με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία. Όταν για μία επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνον εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Άρθρο 26

Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι δικαιούχοι οφείλουν:

1. να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ,
2. να παρέχουν στον Φορέα Υλοποίησης, στον Φορέα Ελέγχου ή/και στους αξιολογητές ή/και στην ομάδα ελέγχου ή/και σε άλλους φορείς (όπως η Ε.Ε.ΣΥ.Π.) που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό του, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων και
3. να διατηρούν στην περιοχή παρέμβασης εγκατάσταση ή υποκατάστημα.

Άρθρο 27

Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας

Ο Φορέας Υλοποίησης και οι αποδέκτες χρηματοδότησης, μέσω της παρούσας, είναι υπεύθυνοι, κατά περίπτωση, για τις ακόλουθες τουλάχιστον ενέργειες επικοινωνίας και συγκεκριμένα αναγνωρίζουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης ως εξής:

1. Εμφανίζουν το έμβλημα της Ένωσης και τη σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που υλοποιούν σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κ.λπ.) που παράγουν σχετικά με το έργο ή τη δράση και προορίζεται για οποιοδήποτε μέσο. Επιπλέον, σε ενέργειες που περιλαμβάνουν συγγραφή κειμένου, όπως δελτία τύπου, οδηγοί δράσεων, έντυπα πέραν της εμφάνισης των εμβλημάτων γίνεται και λεκτική αναφορά στη χρηματοδότηση εντός του κειμένου.
2. Παρέχουν στον επίσημο επαγγελματικό διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, σύντομη

περιγραφή της/των δράσης/ων και έργου/ων που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Για έργο ή δράση που αφορά σε φυσική επένδυση, όπως υποδομή ή/και προμήθεια εξοπλισμού, και το συνολικό κόστος της υπερβαίνει τις 500.000 €, αναρτούν πλάκα ή πινακίδα, από ανθεκτικό υλικό, ευδιάκριτη στο κοινό όταν ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση της δράσης/έργου ή όταν εγκατασταθεί ο εξοπλισμός που έχει αγοραστεί. Η πλάκα/πινακίδα περιλαμβάνει το έμβλημα της Ένωσης με τη δήλωση «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».
4. Για έργο ή δράση που δεν εμπίπτει στο ανωτέρω σημείο (3), αναρτούν σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την δράση/έργο και αναδεικνύοντας τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. Για έργα και δράσεις εμβληματικές ή/και έργα και δράσεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10.000.000 Ευρώ, υλοποιούν μια σημαντική επικοινωνιακή ενέργεια (ενδεικτικά: καμπάνια, εκδήλωση), μετά από συντονισμό με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και, όταν κρίνεται σκόπιμο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
6. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι συμβαλλόμενοι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν μέσω συμβατικών υποχρεώσεων ότι οι τελικοί αποδέκτες δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και κάνουν χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται παραπάνω.

Άρθρο 28

Κυρώσεις

1. Η αιτούμενη ενίσχυση απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ' ολοκλήρου και εντόκως όταν, τόσο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου όσο και κατά τη διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων:

- α) δεν πληρούνται:
 - αα) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας,
 - ββ) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις είτε της ενωσιακής είτε της εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με το ενισχυόμενο Υποέργο και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση,
- β) διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία με σκοπό να λάβει την ενίσχυση,
- γ) ο δικαιούχος εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

2. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται για την ανάκτηση της ενίσχυσης είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης της επένδυσης, εάν ο δικαιούχος παραβεί, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή της περιόδου τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση ένταξης του στο Πρόγραμμα, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα VIII. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπ' όψιν η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις ενίσχυσης.

4. Οι κυρώσεις του Παραρτήματος VIII δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνθήκη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο.

Άρθρο 29

Διαφάνεια των ενισχύσεων

Για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας, όπως προβλέπεται από τον ΓΑΚ (άρθρο 9, παράγραφος 1, περίπτωση γ) σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται, με ευθύνη του Φορέα Ελέγχου, σε δημόσια προσβάσιμο διαδικτυακό ιστότοπο στην ηλεκτρονική εφαρμογή της Ε.Ε. («Transparency Award Module» - TAM) οι κάτωθι συνοπτικές πληροφορίες για τις χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις προϋπολογισμού άνω των 100.000 ευρώ:

- 1) Επωνυμία του δικαιούχου.
- 2) Αναγνωριστικό ταυτότητας δικαιούχου.
- 3) Είδος επιχείρησης (ΜΜΕ/μεγάλη) κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.
- 4) Περιφέρεια στην οποία βρίσκεται ο δικαιούχος, σε επίπεδο NUTS II.
- 5) Τομέας δραστηριότητας σε επίπεδο ομάδας NACE.
- 6) Στοιχείο ενίσχυσης, εκπεφρασμένο ως ακέραιο ποσό στο εθνικό νόμισμα.
- 7) Μέσο ενίσχυσης (επιχορήγηση / επιδότηση επιτοκίου, δάνειο / επιστρεπτές προκαταβολές / επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογικό πλεονέκτημα ή φορολογική απαλλαγή, χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, άλλο).
- 8) Ημερομηνία χορήγησης.
- 9) Στόχος της ενίσχυσης.
- 10) Χορηγούσα αρχή.
- 11) Αριθμός αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης.

Οι παραπάνω πληροφορίες θα πρέπει να οργανώνονται και να είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα III, του ΓΑΚ, και να επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ενώ λεπτομερή αρχεία των επαληθεύσεων διατηρούνται για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία των ελέγχων (παρ.1 του άρθρου 12 του ΓΑΚ).

Άρθρο 30

Ενέργειες Δημοσιότητας και Ενημέρωσης

30.1 Υποχρεώσεις Φορέων της δράσης

1. Ο Φορέας Υλοποίησης οφείλει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες δημοσιότητας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος θα μπορεί να ενημερώνεται και από την επίσημη διαδικτυακή πύλη της δράσης (<https://producegreen.gov.gr>).

2. Θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021 και του άρθρου 6 της υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα Υλοποίησης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» περί πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας, ως ισχύει.

30.2 Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι τελικοί δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας δράσης, υποχρεούνται να μνημονεύσουν ρητά την προέλευση των κονδυλίων και να εξασφαλίσουν την προβολή της με την εμφάνιση του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU». Η προβολή και ενημέρωση αναφορικά με τη χρηματοδοτική στήριξη μπορεί να πραγματοποιείται:

- 1) μέσω του διαδικτυακού τόπου (εφόσον υπάρχει) του δικαιούχου, με την τοποθέτηση σε θέση ορατή κατά την είσοδο σε αυτόν, του ως άνω εμβλήματος με την αντίστοιχη ένδειξη και
- 2) με τοποθέτηση σε εμφανές σημείο της ενισχυόμενης επιχείρησης αυτοκόλλητου (σε ελάχιστο μέγεθος Α3) αναφορικά με τη συνδρομή του Ταμείου Ανάκαμψης στην υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι περαιτέρω λεπτομέρειες και διευκρινίσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας των δικαιούχων θα αναρτηθούν στη διαδικτυακή πύλη της δράσης. Οι όροι δημοσιότητας καθώς και τα λογότυπα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση [<https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>]

30.3 Υποχρεώσεις λοιπών φορέων

Οποιοδήποτε είδος διαφήμισης (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική ενέργεια) που αφορά στη δράση, από όλους τους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση της δράσης θα πρέπει τηρεί τους όρους δημοσιότητας της δράσης, όπως αυτοί έχουν αναρτηθεί στην επίσημη διαδικτυακή πύλη της δράσης.

Άρθρο 31

Προσωπικά δεδομένα

Οι εμπλεκόμενοι Φορείς, καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα

δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Νόμο 4624/2019. Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των εταίρων / συνδικαιούχων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν κατά περίπτωση για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Προγράμματος, του Ταμείου Ανάκαμψης και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Άρθρο 32

Ισχύς της απόφασης

Με τις νέες ρυθμίσεις τίθενται νέες προθεσμίες για την υποβολή της δανειακής σύμβασης, τη χορήγηση προκαταβολής, την εκχώρηση του ποσού επιχορήγησης και την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Οι προβλεπόμενες στην παρούσα προθεσμίες ισχύουν και καταλαμβάνουν το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί με εγκριτική απόφαση ενίσχυσης.

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ακολουθούν Παραρτήματα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ**

- Παράρτημα Ι: Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.)
- Παράρτημα ΙΙ: Λίστα δικαιολογητικών
- Παράρτημα ΙΙΙ: Περιεχόμενα Οικονομοτεχνικής μελέτης
- Παράρτημα ΙV: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης
- Παράρτημα V: Αίτηση ενίσχυσης
- Παράρτημα VI: Υπεύθυνη Δήλωση μεγέθους επιχείρησης
- Παράρτημα VII: Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου
- Παράρτημα VIII: Πίνακας Κυρώσεων
- Παράρτημα IX: Συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)
- Παράρτημα X: Τεκμηρίωση απόκτησης του συνόλου στοιχείων ενεργητικού
- Παράρτημα XI: Δήλωση στοιχείων πραγματικών δικαιούχων
- Παράρτημα XII: Οδηγός Ελέγχου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.)

29.10.24.01	Κατασκευή ηλεκτρικών οχημάτων για τη μεταφορά επιβατών
29.10.30.01	Κατασκευή ηλεκτρικών οχημάτων για τη μεταφορά δέκα ή περισσότερων επιβατών
29.20.10.01	Κατασκευή αμαξωμάτων για ηλεκτρικά οχήματα
29.32.30.03	Κατασκευή μερών και εξαρτημάτων π.δ.κ.α., αποκλειστικά για ηλεκτρικά οχήματα
30.91.13.01	Κατασκευή ηλεκτρικών μοτοσικλετών (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρικών ποδηλάτων και άλλων ηλεκτρικών οχημάτων)
30.91.20.01	Κατασκευή μερών και εξαρτημάτων αποκλειστικά για ηλεκτρικές μοτοσικλέτες (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρικών ποδηλάτων και άλλων ηλεκτρικών οχημάτων)
26.11.30	Κατασκευή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών κυκλωμάτων (φορτιστές)
28.25.30	Κατασκευή μερών εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας
28.25.13	Κατασκευή εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας, εκτός των συσκευών οικιακού τύπου
28.25.10	Κατασκευή εναλλακτών θερμότητας· μη οικιακών συσκευών κλιματισμού, ψύξης και κατάψυξης
27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
26.11.41.01	Κατασκευή φωτοβολταϊκών κυττάρων
28.11.24.00	Κατασκευή ανεμογεννητριών
27.51.24.01	Κατασκευή ηλιακών θερμοσίφωνων, ηλεκτρικών
27.52.14.01	Κατασκευή ηλιακών θερμοσίφωνων, μη ηλεκτρικών
27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
27.32	Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
30.11	Ναυπήγηση πλοίων και πλωτών κατασκευών (ισχύει μόνο για σκάφη μηδενικών εκπομπών ρύπων CO ₂ (από τον αγωγό εξαγωγής/εξάτμισης)· μέγιστου μήκους έως 41 μέτρα, δυναμικότητας έως 350 επιβατών και 15 αυτοκινήτων)
38.32	Ανάκτηση διαλεγμένου υλικού (ισχύει για την ανάκτηση πρώτων υλών από φωτοβολταϊκά panels)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
Υποχρεωτικά Δικαιολογητικά Υποβολής

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Υποβολή αίτησης ενίσχυσης	<ul style="list-style-type: none"> i. Συμπλήρωση των πεδίων του Πληροφοριακού συστήματος ΚΑΙ ii. Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης ενίσχυσης του Παραρτήματος V
2	Οικονομοτεχνική μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> i. Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Οικονομοτεχνικής μελέτης του Παραρτήματος ΙΙΙ ii. Συμπληρωμένος πίνακας ανάλυσης επενδυτικών δαπανών.
3	Νόμιμη Υπόσταση του Φορέα Επένδυσης	<ul style="list-style-type: none"> i. Βεβαίωση καταχώρισης στο ΓΕΜΗ ή άλλο Μητρώο (βεβαίωση καταχώρισης/μεταβολών) ii. Πιστοποιητικό Νόμιμης Εκπροσώπησης με αναφορά στα στοιχεία του νόμιμου εκπροσώπου iii. Πρόσφατη εκτύπωση ΚΑΔ από το πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ
4	Φορολογικά έντυπα ή/και οικονομικές καταστάσεις των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις	<p>Α. Τήρηση απλογραφικών λογιστικών βιβλίων</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Φορολογικό έντυπο Ε3 για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ΚΑΙ ii. Φορολογικό έντυπο Ν για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις <p>Β. Τήρηση διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Οικονομικές καταστάσεις για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις <p>Γ. Ισοζύγιο</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Τελευταίο οριστικό ισοζύγιο έτους (4βαθμιας ανάλυσης) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, υπογεγραμμένα από επιχείρηση και λογιστή ii. Απόσπασμα λογαριασμού 15 του τελευταίου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης ώστε να τεκμηριώνεται η μη έναρξη δαπανών πριν την υποβολή της αίτησης παραγωγής
5	Α. Στοιχεία Μεγέθους (ΜΜΕ)	<ul style="list-style-type: none"> i. Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος VI Β' (Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων) ii. Υποβολή ΑΠΔ των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων, για τον φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρησή του, συνοδευόμενη από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις

		<p>μισθοδοσίας της επιχείρησης ή εναλλακτικά Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της κάθε επιχείρησης που δηλώνει τις θέσεις απασχόλησης της επιχείρησης εκφρασμένες σε ΕΜΕ για κάθε μία από τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις πριν την αίτηση υπαγωγής, συνοδευόμενη από πίνακα υφιστάμενης απασχόλησης με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων</p> <p>iii. Διάγραμμα συμμετοχών ή Υπεύθυνη Δήλωση μη ύπαρξης συμμετοχών</p> <p>iv. Στοιχεία τεκμηρίωσης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης για κάθε επιχείρηση του διαγράμματος συμμετοχών Σε περίπτωση ύπαρξης συνεργαζόμενων / συνδεδεμένων επιχειρήσεων, σύμφωνα με την δήλωση ΜΜΕ και το διάγραμμα συμμετοχών, θα υποβάλλονται για κάθε μία εξ' αυτών τα δικαιολογητικά των πεδίων 4Α ή 4Β καθώς και των πεδίων 5ii, και 5iv του παρόντος πίνακα</p>
	<p>Β. Στοιχεία Μεγέθους (Μεγάλη Επιχείρηση)</p>	<p>Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος VI Α' (Μεγάλων Επιχειρήσεων)</p>
<p>6</p>	<p>Νόμιμη δυναμικότητα λειτουργίας</p>	<p>Άδεια λειτουργίας / εγκατάστασης ή τεκμηρίωση απαλλαγής για υφιστάμενη μονάδα (Σε περίπτωση νέας μονάδας δεν απαιτείται κατά την υποβολή της ετενδυτικής πρότασης)</p>
<p>7</p>	<p>Χρηματοδοτικό Σχήμα</p>	<p>Η ιδιωτική συμμετοχή η οποία αποτελείται από εξωτερική χρηματοδότηση είτε συνδυαστικά από την ίδια συμμετοχή (ίδια κεφάλαια) και εξωτερική χρηματοδότηση, τεκμηριώνεται κατά περίπτωση, με τα ακόλουθα δικαιολογητικά.</p> <p>A1. Τεκμηρίωση ιδίας συμμετοχής (προσκομίζονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά κατά περίπτωση νομικής μορφής και τρόπου εισφοράς).</p> <p>i. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, των εταιρικών λογαριασμών ή/και του τραπεζικού λογαριασμού των μετόχων / εταίρων, του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ένταξης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. Αιτήσεις που υποβάλλονται τον μήνα Μάιο θα φέρουν βεβαίωση από χρηματοπιστωτικό οργανισμό για τον μήνα Απρίλιο (1^η έως 30^η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν τον μήνα Ιούνιο θα φέρουν βεβαίωση του μηνός Μαΐου κ.ο.κ.</p> <p>ii. Δικαιολογητικό του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών από πραγματοποιηθέντα έσοδα (ενδεικτικά, Λογαριασμοί 46,48 (ΕΛΠ) ή 41.03, 41.04, 41.05 (ΕΓΛΣ), Ισολογισμός χρήσης σχηματισμού αυτών, Προσάρτημα Ισολογισμού με «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, Απόφαση ΓΣ σχηματισμού αποθεματικών, κατά περίπτωση)</p>

		<p>iii. Αύξηση μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού όπου θα αναφέρεται ως σκοπός της αύξησης η υλοποίηση της αιτούμενης επένδυσης • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώριση της απόφασης για την αύξηση του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου. <p>iv. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πριν την ένταξη:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τροποποίηση καταστατικού για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη υλοποιηθεί. • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώριση της καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού (σε κάθε περίπτωση, θα αναφέρεται ο σκοπός της αύξησης). <p>A2. Τεκμηρίωση εξωτερικής χρηματοδότησης</p> <p>Προέγκριση χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου, από χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. <u>Η προέγκριση χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου υποβάλλεται υποχρεωτικά και πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον ποσοστό ίσο με το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης.</u></p> <p><u>Στο σχετικό έγγραφο θα πρέπει να αναφέρεται διακριτά το σύνολο των όρων του δανεισμού, όπως το χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου, η διάρκεια του δανείου, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος (εφόσον παρέχεται), οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις, η περίοδος εκτοκισμού καθώς και ο χρόνος ισχύος του εγγράφου.</u></p> <p><u>Σε περίπτωση που ο χρόνος ισχύος παρέλθει άκαρπος πριν την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου προσκομίζεται νέα κατόπιν αιτήματος του αξιολογητή.</u></p>
8	<p>Τεκμηρίωση Τύπου Εγκατάστασης της επένδυσης</p>	<p>i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ή • Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης του ακινήτου για το σκοπό

		<p>της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή ο μεταγεγραμμένος τίτλος κυριότητας προσκομίζεται στο πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης</p> <p>ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή • Δήλωση ιδιοκτητή (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή το μισθτήριο προσκομίζεται με την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.
9	Φερεγγυότητα του φορέα της επένδυσης	<p>i. Φορολογική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης</p> <p>ii. Ασφαλιστική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης</p> <p>iii. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, που έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του αίτησης ενίσχυσης</p>
10	Στοιχεία της επένδυσης – Σχέδια	<p>i. Τοπογραφικό Διάγραμμα οικοπέδου</p> <p>ii. Αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές)</p> <p>iii. Διάγραμμα κάλυψης οικοπέδου</p> <p>iv. Layout εγκατάστασης παραγωγικού εξοπλισμού</p> <p>v. Τεχνική έκθεση μηχανικού</p> <p>vi. Αναλυτικές προμετρήσεις – προϋπολογισμός έργου (κτιριακές εγκαταστάσεις, περιβαλλών χώρος, ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις)</p> <p>vii. Τεχνικά φυλλάδια και προσφορές εξοπλισμού παραγωγής, κ.λπ.</p> <p>viii. Τεκμηρίωση παραγωγικής δυναμικότητας (ισχύος) ΑΠΕ</p> <p>ix. Σε περίπτωση αγοράς οικοπέδου απαιτείται η τεκμηρίωση της αξίας του με βάση την αντικειμενική αξία του ακινήτου ή με συμβόλαιο αγοράς εφόσον υπάρχει</p>
11	Ειδικές περιπτώσεις	<p>Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά του παραρτήματος Χ για την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού</p>
12	Υπεύθυνη Δήλωση Προγράμματος	<p>Η υπεύθυνη δήλωση του παραρτήματος IV, ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο</p>
13	Υπεύθυνη Δήλωση περί μη πρόκλησης σημαντική βλάβης	<p>Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος IX_1, ψηφιακά υπογεγραμμένη από το νόμιμο εξουσιοδοτούμενο εκπρόσωπο του φορέα υποβολής της αίτησης συνοδευόμενη από την αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή</p>

14	Πραγματικοί Δικαιούχοι - Δικαιολογητικά	<p>της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» του Παραρτήματος ΙΧ_2.</p> <p>Η σχετική μελέτη βιωσιμότητας, απαιτείται μόνον για επενδύσεις ποσού μεγαλύτερου των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ) και προσκομίζεται είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες μετά την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου.</p> <p>i. Σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων [του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139)]. Ειδικά για την περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, προσκομίζεται αρχείο γνωστοποιήσεων του ν.3556/2007 (Α' 91), όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139).</p> <p>ii. Υπεύθυνη δήλωση του παραρτήματος XI ψηφιακά υπογεγραμμένη από το νόμιμο εξουσιοδοτούμενο εκπρόσωπο του φορέα υποβολής της αίτησης.</p>
----	--	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**Περιεχόμενα Οικονομοτεχνικής μελέτης**

(υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο)

Οικονομοτεχνική μελέτη

Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να είναι αρχείο word που επισυνάπτεται στο Π.Σ. και να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα ακόλουθα:

- Εισαγωγή:

Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή αντικειμένου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση αυτού καθώς και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης .

- Ενότητα Α: Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου

α. Στοιχεία ίδρυσης φορέα: χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός.

β. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση

Η εταιρική μετοχική σύνθεση θα πρέπει να αποτυπώνεται:

- κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής και
- όπως θα είναι κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

γ. Μετοχικό / Εταιρικό / Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής).

δ. Στοιχεία μετόχων / εταιρών / μελών του φορέα: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στον φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή (κατά την αίτηση και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών).

ε. Δραστηριότητα του φορέα: Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας.

στ. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως αναφέρονται στο οικείο εδάφιο του παρόντος. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έχει προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών, το μέγεθος προσδιορίζεται αθροιστικά βάσει των συνολικών οικονομικών στοιχείων και στοιχείων απασχόλησης των υπό συγχώνευση εταιριών, για κάθε χρήση πριν τη συγχώνευση που περιλαμβάνεται εντός των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

- Ενότητα Β: Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου

α. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

β. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού.

Γενική παρουσίαση, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών, με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Αναφορά έργων ή / και εγκαταστάσεων, νέων είτε ήδη υφιστάμενων που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων.

γ. Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή και προσφορές).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική). Ειδικότερα:

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου που αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν:

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου και σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό.

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου που αφορά σε θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας:

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αναλυτική περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που συνδέεται με τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η θεμελιώδης αλλαγή (σε συμφωνία με το απόσπασμα Μητρώου Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό).

- Ενότητα Γ: Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης

α. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία δαπάνης, ομάδα δαπάνης και χαρακτηρισμό αυτής ως περιφερειακής ή μη, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος.

β. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος.

γ. Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

Ιδιαίτερα αναλύονται:

- ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχετισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά,
- οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δημοσίου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

Προσάρτημα Οικονομοτεχνικής Μελέτης:

Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

Σε περίπτωση όπου στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση που θα πραγματοποιηθούν επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1337/1983 (Α'33) ή του ν. 4178/2013 (Α'174) ή του ν. 4495/2017 (Α'167) ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής αναφορικά με τα αρχιτεκτονικά σχέδια υποβάλλονται:

1. Βεβαίωση οριστικής υπαγωγής συνοδευόμενη από την αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού.
2. Σειρά σχεδίων που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ (πρώην ΥΠΕΚΑ) για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων (υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον μηχανικό).
3. Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ότι τα σχέδια που έχουν προσκομισθεί είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ (πρώην ΥΠΕΚΑ) και συνοδεύουν τη δήλωση για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων με αναφορά στον αριθμό της δήλωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αριθ. τηλεομοιότυπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ.Ταχ. (Email):			
Περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:							
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της πρόσκλησης για την Δράση: Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας – Produc- E Green του ΤΑΑ, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας «.....» δηλώνω ότι:</p> <p>α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπ' όψιν αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα.</p> <p>β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.</p> <p>γ) Ο φορέας της επένδυσης διαθέτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δύναται να εκδώσει πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση καθώς και πιστοποιητικό περί μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.</p> <p>δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που</p>							

προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης.

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.

ζ) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

η) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

- δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της παρούσας πρόσκλησης,
- δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 23) του άρθρου 2 του Κανονισμού (δείτε σχετικό για το προτεινόμενο έργο πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης,
- δεν έχει λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο εθνικού ή ενωσιακού προγράμματος βάσει Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας της ΕΕ ή του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει ή άλλων Κανονισμών Απαλλαγής της ΕΕ ή Αποφάσεων της ΕΕ για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο ή ότι, σε περίπτωση που έχει λάβει ενίσχυση βάσει των ανωτέρω για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο, δε θα υπάρξει υπέρβαση των εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στα κατά περίπτωση άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει, ύστερα από τη χορήγηση ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης,
- δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση - όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου ΓΑΚ με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 (άρθρο 6, παρ.3. β της παρούσας προκήρυξης) - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση,
- δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών,
- δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,
- έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων.

θ) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου είναι ΜΜΕ (πολύ μικρή / μικρή / μεσαία επιχείρηση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ΓΑΚ ή μεγάλη επιχείρηση εάν δεν πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι του ΓΑΚ, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά παρούσας πρόσκλησης.

ι) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει).

ια) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) γ) πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη (τρία έτη για τις ΜΜΕ).

(μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού)

ιβ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά

ιγ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, ΤΑΧΙΣ κ.λπ.)

ιδ) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση των εργασιών, όπως αυτές περιγράφονται στην οικονομοτεχνική μελέτη θα γίνουν με νόμιμο τρόπο, κατόπιν εκδόσεως των σχετικών αδειών ή της σχετικής απόφασης απαλλαγής όπου δεν απαιτείται.

Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

(παράγεται από το Πληροφοριακό Σύστημα και υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο)

ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Πριν ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υποβολή, ο Δικαιούχος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) επισυνάπτει στο Πληροφοριακό σύστημα ένα ηλεκτρονικό έντυπο (.pdf) με σφραγίδα και υπογραφή, στο οποίο δηλώνει ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη της υποβολής της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. Χωρίς την επισύναψη του εγγράφου κατάλληλα υπογεγραμμένου και σφραγισμένου η υποβολή δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί.

Α.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

A	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
A.1	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
A.1.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Αγγλικά)		ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ. (Προαιρετικό πεδίο συμπλήρωσης)
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ		ΒΑΣΕΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ		ΟΕ/ΕΕ/ΙΚΕ/ΕΠΕ/ΑΕ
Α.Φ.Μ.		Συμπληρώνεται ο Α.Φ.Μ. της Επιχείρησης
V.A.T. (ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)		Συμπληρώνεται εφόσον αφορά
Δ.Ο.Υ.		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ		Συμπληρώνεται ο αριθμός των κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων
ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ
ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΉ-ΜΙΚΡΗ/ΜΕΣΑΙΑ/ΜΕΓΑΛΗ
A.1.2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)⁵	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΣ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Ιστοχώρος (Website)		Προαιρετικό προς συμπλήρωση
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail) (αποκλειστικά της επιχείρησης ή του νόμιμου εκπροσώπου)		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

A.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

A.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΕΠΩΝΥΜΟ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΝΟΜΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Α.Φ.Μ.	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΛΗ / ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ / ΤΘ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (κινητό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
e-mail νόμιμου εκπροσώπου ή της επιχείρησης	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

A.3 ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Κ.Α.Δ.)

A.3. Κ.Α.Δ. – ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
Κ.Α.Δ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Προστίθενται οι απαραίτητες γραμμές)		
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.
	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
1		
2		
3		
4		

A.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

A.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία της επιχείρησης και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων)			
	ΕΤΟΣ 20XX-3	ΕΤΟΣ 20XX-2	ΕΤΟΣ 20XX-1
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ) (Υποχρεωτικό μόνον για ΜΜΕ)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)
---	---	---	---

A.5 ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

A.5. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	
Για κάθε άδεια λειτουργίας περιγραφή των εξής: Τίτλος άδειας , Δυναμικότητα, Αριθμός Άδειας, Εκδούσα Αρχή, Ημερομηνία έκδοσης, Ημερομηνία λήξης, αν είναι αορίστου χρόνου, αν υπάρχει απαλλαγή από υποχρέωση έκδοσης άδειας, και τυχόν άλλες παρατηρήσεις	Υποχρεωτικό Πεδίο (αν δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, πρέπει να υπάρχει σχετική αναφορά στο πεδίο αυτό)

B. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

B.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Τίτλος Επένδυσης	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Τίτλος Επένδυσης (Αγγλικά)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

B.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ

B.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (Σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ της δράσης)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Περιγραφή του Έργου (Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση)	

B.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

B.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
B.3.1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
e-mail	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
B.3.2	Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (εφόσον είναι παραπάνω από ένας προστίθεται γραμμή)		
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΟΝ ΚΑΔ;
1	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	ΝΑΙ/ΟΧΙ
B.3.3	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ) ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ – ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΑμεΑ)		
Περιγραφή προβλεπόμενων υποδομών διευκόλυνσης ΑμεΑ (σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 13 της Κ.Υ.Α. της δράσης)	Υποχρεωτικό Πεδίο		

Γ. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Γ.1.	ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)		
	Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων		
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.		ΝΑΙ/ΟΧΙ
	Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις		
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής.		ΝΑΙ/ΟΧΙ
	Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ		
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.		ΝΑΙ/ΟΧΙ

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η θετική απάντηση ΝΑΙ σε όλα τα ανωτέρω.
ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται προς τον ΦΥ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει ο υποψήφιος, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
Α': ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ								
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης:									
Τόπος γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:					
Τόπος κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:		ΤΚ:	
Αριθ. τηλεομοιότυπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ.				Ταχ. (Email):	

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας δηλώνω ότι:

Η εταιρεία υπάγεται στις μεγάλες επιχειρήσεις σύμφωνα με την 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.

Ημερομηνία:

Τόπος:

Για την εταιρεία

Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο

Β': ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αριθ. τηλεμοιότυπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ.			
				Ταχ. (Email):			

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

ΑΦΜ:

Ημερομηνία:

Τόπος:

Για την
εταιρεία

(Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο)

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα

Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση **Συνδεδεμένη επιχείρηση**

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω:

επιχείρηση:

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ τελικό σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς: 20XX-1

Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι

σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παραρτημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος),/... /2023 (ημερομηνία) (Υπογράφεται ψηφιακά)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ****Επισυναπτόμενα παραρτήματα**

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3.

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση (ορισμός, άρθρο 4).

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**Συνεργαζόμενη επιχείρηση**

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς (¹)], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

επιχείρηση (ακριβή στοιχεία επιχείρησης)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(εφόσον χρειάζεται, να προστεθούν σελίδες ή να μεγαλώσει ο πίνακας)

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση. Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

(¹) *Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).*

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

ΑΦΜ:

Όνοματεπώνυμο νόμιμου εκπροσώπου:

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Ακαθάριστα στοιχεία			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης.⁽¹⁾ Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός εργαζόμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(2) Όσον αφορά στη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπ' όψιν το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκεισε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις****Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

- Περίπτωση 1:** Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].
- Περίπτωση 2:** Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός εργαζόμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο:			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	ΑΦΜ	Νόμιμος Εκπρόσωπος
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
E.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός εργαζόμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο:			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας :

ΑΦΜ:

Όνοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου: (Υπογράφεται ψηφιακά)

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός εργαζόμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο:			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (1).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ****I. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Ο ορισμός των ΜμΕ⁶ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής⁷.

Τύπος 1: ανεξάρτητη επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

- δεν έχει συμμετοχή 25 % ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
- το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μία άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων⁸,
- δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση⁹.

⁶ Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος «ορισμός» αναφέρεται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής που αφορά στον ορισμό των ΜμΕ.

⁷ Ορισμός, άρθρο 3.

⁸ Μία επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδυτών (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου («άγγελοι επιχειρήσεων») και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1.250.000 ευρώ,

β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (Ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2).

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και λιγότερο

από 5000 κατοίκους.

- ⁹Εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρομοίων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους ορους που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.
- Υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μία άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).
- Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η σχετικά σπάνια περίπτωση μία επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μονό συνεργαζόμενη.
Για να προσδιοριστεί εάν μία επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους ορους που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε και συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % σε αυτήν, ή η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % στην αιτούσα επιχείρηση και
- οι επιχειρήσεις δεν είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια που περιγράφεται παρακάτω, πράγμα που σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι τα δικαιώματα ψήφου της μιας στην άλλη δεν υπερβαίνουν το 50 % και
- η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μίας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁹.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο,

μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μία επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα σαφέστατα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους. Προκειμένου να μην συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς¹⁰, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μία επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος το παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

II. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ¹¹

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

¹⁰Εβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασιζόμενη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 1 283 της 27.10.2001, σ. 28). ¹¹Ορισμός, άρθρο 5.

Ποιοι λαμβάνονται υπ' όψιν στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,
- τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιώνται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρηση και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μία ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII**Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου**

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπ' όψιν τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και η εξόφλησή τους να γίνεται – ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου – με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

1. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.

2. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

2.1 Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).

2.2 Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών).

2.3 Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.

2.4 Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

2.5 Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα). Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν δαπάνη για την οποία πρόκειται να εκδοθεί παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται :

1.1 τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)

1.2 φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, και

1.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν.3862/2010 (ήτοι Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

2.1 το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής, και

2.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

3. Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

3.1 αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή

3.2 τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης, και

3.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

4.1 αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής,

4.2 σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης, και

4.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

5. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

5.1 έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου),

5.2 αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης, και

5.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

6. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωτικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία.

Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή θα αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:

6.1 αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή, και

6.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

7.1 αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή, και

7.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής. Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του

τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο .

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών θα συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρίσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφα ή μηχανογραφική τήρηση) θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρίσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης. Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρίσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, που τηρούνται σε ξεχωριστή λογιστική μερίδα.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο Φορέας Υλοποίησης έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση/οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης/ πιστοποίησης της επένδυσης.

Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.

Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την επένδυση στην οποία θα καταχωρίζονται τους οι σχετικές δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου.

Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών τους επιχορηγούμενης επένδυσης.

Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός τους δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

Οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τους δαπάνες του προγράμματος θα τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό.

Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών/ μετόχων τους επιχείρησης.

Δεν θα γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.

Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.

Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) θα καταχωρηθούν στο μητρώο παγίων τους επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, σε κάθε περίπτωση θα εκτυπώνονται.

Για κάθε εκταμίευση απαιτείται κατ' ελάχιστον η υποβολή των δικαιολογητικών που αναγράφονται στην παράγραφο 21.1 της παρούσας.

Για την περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων του άρθρου 21 απαιτείται η υποβολή των παρακάτω:

α/α	Άρθρο 21	
1	Αίτηση προκαταβολής	<ul style="list-style-type: none">i. Πρωτότυπη εγγυητική επιστολή για την είσπραξη της προκαταβολής, σύμφωνα με την παράγραφο 21.2 της παρούσας.ii. Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της προκαταβολής.
2	Εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης	<ul style="list-style-type: none">i. Βραχυπρόθεσμη δανειακή σύμβαση με χρηματοπιστωτικό οργανισμό, που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, σύμφωνα με την παράγραφο 21.3 της παρούσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII
Πίνακας Κυρώσεων

	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, καθώς και παρόδου προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση, δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΦΥ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων .	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.

4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
5) Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΦΥ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης
6) Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης.
7) Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο		Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ_1

Υπεύθυνη δήλωση στην υποβολή της αίτησης ενίσχυσης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα α και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ¹² :							
Τόπος γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αριθ. τηλεομοιότυπου (Fax):			Δ/ση Ηλεκτρ.				
			Ταχ. (Email):				

Δηλώνω υπεύθυνα ότι, το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο συμμορφώνεται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH), όπως παρουσιάζεται στην ακόλουθη λίστα ελέγχου:

Παρακαλείσθε να αναφέρετε ποιοι από τους ακόλουθους περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική DNSH αξιολόγηση του Υποέργου:	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «Όχι»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής			
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή			

Βιώσιμη χρήση και προστασία του νερού και των θαλάσσιων πόρων			
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης			

¹²Αναγράφεται ολογράφως

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος			
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων			

Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ_2

Αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο συμμόρφωσης του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα η συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Αποτελέσματα ελέγχου ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021.

Υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού

Μη υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού *(συνεπάγεται με απόρριψη σχετικά με τη συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης)*

Σε περίπτωση υποβολής Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού ελέγχεται:

α) Η σαφής και αιτιολογημένη συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία	Ναι ☐ Όχι ☐
β) Η σαφής και αιτιολογημένη αποτύπωση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021.	Ναι ☐ Όχι ☐

<p>Γ.1) Η ύπαρξη μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (sustainability proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον απαιτείται¹³.</p> <p><i>Κατ' εφαρμογή της Ανακοίνωσης 2021/C 280/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και υπό τους όρους της παρ. 1.3 της ανωτέρω Ανακοίνωσης ελέγχεται η ύπαρξη και το περιεχόμενο μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία εκπονείται από συμβούλους / μηχανικούς σύμφωνα με την κλιματική διάσταση και την περιβαλλοντική διάσταση, όπως ορίζονται στην υπ' αριθ. 2021/C 280/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής.</i></p>	Ναι ☐ Όχι ☐
<p>Γ.2) Στη μελέτη ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing), περιλαμβάνεται απαραίτητα περιλήψη του ελέγχου βιωσιμότητας με τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>αποτελέσματα του ελέγχου</p> <p>τις επιπτώσεις που προσδιορίστηκαν (αρνητικές ή θετικές)</p> <p>τα βασικά μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων που θα εφαρμοστούν</p> <p>☐ ειδικά για έργα τα οποία απαιτούν Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τους υπολειπόμενους κινδύνους μετά την εφαρμογή όλων των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων. Πρέπει να επεξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους οι εν λόγω υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι μετριασμένες επιπτώσεις είναι αποδεκτοί/αποδεκτές για να προχωρήσει περαιτέρω η χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου και συνάδουν με τους στόχους του InvestEU.</p> <p>Κατά περίπτωση, θα πρέπει να καλύπτεται επίσης η χρηματική αποτίμηση και η συνεκτίμηση των αρνητικών και θετικών επιπτώσεων (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών παραγόντων στην οικονομική αποτίμηση).</p>	Ναι ☐ Όχι ☐
<p>Γ.3) κατάλογοι σημείων ελέγχου προς χρήση από τους εταίρους υλοποίησης για τον έλεγχο βιωσιμότητας, σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C280/01), μόνον για την κλιματική και την περιβαλλοντική διάσταση.</p>	Ναι ☐ Όχι ☐

Πληροφορίες που ανά περίπτωση απαιτείται να συμπεριληφθούν στην περίληψη του ελέγχου βιωσιμότητας:

α) Προσδιορισμός της επενδυτικής δραστηριότητας: γενικές πληροφορίες σχετικά με την επενδυτική δραστηριότητα (τομέας και πεδίο επιλεξιμότητας, είδος χρηματοδότησης, ποσό, συνολικό κόστος, τελικός αποδέκτης, τοποθεσία κ.λπ.)¹³

β) Οδηγία ΕΠΕ: επενδυτική δραστηριότητα που υπόκειται σε ΕΠΕ (που απαιτεί έλεγχο περιβαλλοντικής βιωσιμότητας ανεξάρτητα από το συνολικό κόστος της)

γ) Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: το μέρος αυτό θα συμπεριλαμβάνεται στο έντυπο αίτησης εγγύησης και θα περιλαμβάνει τις βασικές πτυχές βιωσιμότητας της επενδυτικής δραστηριότητας:

— συμμόρφωση και συνέπεια της πράξης με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ και τις πολιτικές της ΕΕ στον οικείο τομέα/τομείς, καθώς και με άλλες συναφείς διεθνείς συμβάσεις και το εθνικό δίκαιο ή τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εφόσον υπάρχουν)

— αποτελέσματα της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: i) συνοπτική περιγραφή των κλιματικών/περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τόσο των θετικών όσο και των αρνητικών· ii) προτεινόμενα μέτρα μετριασμού ή αντιστάθμισης και το κόστος τους (εφόσον διατίθεται)· iii) υπολειπόμενοι κίνδυνοι (εάν υπάρχουν)· και iv) πτυχές της χρηματικής αποτίμησης (κατά περίπτωση) κ.λπ.

— ειδικές ρυθμίσεις, κατά περίπτωση: π.χ. ειδικές συμβατικές διατάξεις σχετικά με αναβλητικές αιρέσεις και ρήτρες, ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης κ.λπ.¹⁴ προσδιορισμός των έργων υποδομής για τα οποία ο εταίρος υλοποίησης προσδιόρισε μόνο περιορισμένα μέτρα μετριασμού και κατά πόσον για τα μέτρα αυτά έχουν διατυπωθεί συστάσεις και έχουν υλοποιηθεί.

δ) Κλιματική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την κλιματική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

¹³Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2021/C 280/01 (Παρ. 1.3), δεν απαιτείται έλεγχος βιωσιμότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις: i) Επενδυτικά έργα των οποίων το συνολικό επενδυτικό κόστος δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ), ii) Όσον αφορά στην επιχειρηματική χρηματοδότηση γενικού σκοπού/τις άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, η συνολική χρηματοδότηση που παρέχει ο εταίρος υλοποίησης στον τελικό αποδέκτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ.

— νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα υπό το πρίσμα του κλίματος, για παράδειγμα αν η αναθεωρημένη οδηγία ΕΠΕ (2014) εφαρμόζεται στην επενδυτική δραστηριότητα και αν εξετάστηκαν δεόντως οι κλιματικές παράμετροι στο

πλαίσιο της έκθεσης ΕΠΕ:

— προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: συνοπτική περιγραφή και αποτελέσματα της εκτίμησης κλιματικής τρωτότητας, περιγραφές των κινδύνων που εντοπίστηκαν και της εκτίμησης κλιματικού κινδύνου, των μέτρων προσαρμογής που έχουν τεθεί σε εφαρμογή και του κόστους τους, των υπολειπόμενων κινδύνων (εάν υπάρχουν) και του τρόπου με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης και λειτουργίας της επενδυτικής δραστηριότητας:

— μετριασμός της κλιματικής αλλαγής: βάση για τη διενέργεια εκτίμησης αποτυπώματος άνθρακα, σε περίπτωση που το αποτύπωμα άνθρακα υπολογίστηκε από τον εταίρο υλοποίησης ή άλλο μέρος (φορέα υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας ή ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα), μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, βάση για τη διενέργεια (ή μη) της χρηματικής αποτίμησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τον προσδιορισμό των επιλογών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, το σκιάδωδες κόστος CO₂ που χρησιμοποιήθηκε και η υποκείμενη μεθοδολογία (σε περίπτωση που διαφέρει από τη συνιστώμενη), αναφέρετε την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της υποδομής και περιγράψτε τη συμβατότητα της επενδυτικής δραστηριότητας με τους όρους κλιματικής ουδετερότητας:

— προαιρετικά μέτρα που συμφώνησε να λάβει ο τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των κλιματικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας (προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στο κατώτατο όριο, χρήση βελτιωμένων τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κ.λπ.). 13.7.2021 EL Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 280/77

ε) Περιβαλλοντική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την περιβαλλοντική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

— συμμόρφωση με το κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα, την οδηγία ΕΠΕ (διαθέσιμες ΕΠΕ ή αποφάσεις ελέγχου), άλλες σχετικές οδηγίες, κατάσταση χορήγησης των αναγκαίων αδειών και εγκρίσεων, τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εάν υπάρχουν):

— αν οι πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του ελέγχου βιωσιμότητας έχουν ληφθεί από επίσημες εκθέσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία και/ή αν ο εταίρος υλοποίησης ζήτησε πρόσθετες μελέτες:

— σύντομη περιγραφή των επιπτώσεων που προσδιορίστηκαν για οποιοδήποτε από τα περιβαλλοντικά στοιχεία που αναφέρονται λεπτομερώς στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης, αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων, σωρευτικές επιπτώσεις, προτεινόμενα μέτρα μετριασμού και αντιστάθμισης και το κόστος τους, ποσοτικός προσδιορισμός και χρηματική αποτίμηση των υπολειπόμενων κινδύνων, όπως περιλαμβάνονται στην οικονομική

αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας, κατά περίπτωση·

— αιτιολόγηση των λόγων για τους οποίους θεωρούνται αποδεκτοί οι υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι προσδιορισμένες/ μετριασμένες επιπτώσεις και περιγραφή τυχόν μέτρων μετριασμού που έχουν προσδιοριστεί και εφαρμοστεί (πέραν εκείνων που απαιτούνται λόγω της συμμόρφωσης προς τις κείμενες διατάξεις)·

— προαιρετικά μέτρα βάσει του καταλόγου σημείων ελέγχου του θετικού θεματολογίου του παραρτήματος 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C 280/01), τα οποία έλαβε ο φορέας υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας/τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας, και το κόστος τους, καθώς και επιβεβαίωση της ένταξής τους στην οικονομική αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ**Τεκμηρίωση απόκτησης του συνόλου στοιχείων ενεργητικού**

1. Δύναται στην παρούσα να ενταχθούν επενδυτικά σχέδια για την αγορά του συνόλου ή μέρους έστω, των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (όπως κτίρια, μηχανήματα & λοιπός εξοπλισμός εγκατάστασης), υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:
 - α) η υφιστάμενη προϋπάρχουσα εγκατάσταση, έχει παύσει οριστικά τη λειτουργία της, αποδεδειγμένα, πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης ή να βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ότι εφόσον δεν εξαγοραστεί θα παύσει η λειτουργία της.
 - β) η αγορά πραγματοποιείται από δικαιούχο, που είναι ανεξάρτητος (με την έννοια του σχετικού Ευρωπαϊκού Κανονισμού) από τον πωλητή/ πωλήτρια εταιρεία της κτιριακής η/ και μηχανολογικής εγκατάστασης.
 - γ) από το σύνολο των επιλέξιμων προς ενίσχυση / χρηματοδότηση δαπανών, αφαιρείται οριζοντίως, το οποιοδήποτε ποσό ενίσχυσης εκ οποιουδήποτε ενισχυόμενου προγράμματος, είχαν ενισχυθεί στο παρελθόν τα εξαγοραζόμενα πάγια και συγκεκριμένα έως και 3 ολόκληρα ημερολογιακά έτη, πριν την ημερομηνία αιτήσεως ενίσχυσης του δικαιούχου.
 - δ) το σύνολο των υπο εξαγορά και αιτούντων προς ενίσχυση, αργούντων παγίων, δεν δύναται να ξεπερνά οριζοντίως, το 30% του συνολικού ενισχυόμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
 - ε) η τεκμηρίωση του υπολειπομένου και αιτουμένου προς ενίσχυση κόστους αγοράς των αργούντων παγίων, δύναται να πιστοποιείται μόνον με κοινή υπογραφή πιστοποιημένων εκτιμητών, συνοδευόμενα από σχετική έκθεση πιστοποίησης κόστους ορκωτού ελεγκτή λογιστή με υπογραφή πιστοποιημένου εκτιμητή ή ορκωτού λογιστή.
2. Υποπερίπτωση εξαγοράς υφιστάμενων παγίων, που βρίσκονται σε τρέχον καθεστώς Leasing:
 - α) δύναται επιπλέον, στην παρούσα, να εντάσσονται ολοκληρωμένα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην εξαγορά υφιστάμενου πάγιου κτιριακού η/και μηχανολογικού εξοπλισμού, τα οποία τελούν υπό καθεστώς Leasing και το οποίο δεν εξυπηρετείται αποδεδειγμένα και εμπρόθεσμα για τουλάχιστον τους τελευταίους 12 συνεχόμενους μήνες.
 - β) Στην περίπτωση έγκρισης ενίσχυσης απορρόφησης των παγίων αυτών, μέσω χρηματοδότησης και ολοσχερούς εξόφλησης της προϋφιστάμενης και μη εξυπηρετούμενης συμβάσης Leasing, δεν απαιτείται η συναίνεση του αρχικού δικαιούχου της συμβάσης δικαιόχρησης (παλαιού ιδιοκτήτη/ιδιοκτήτριας).
 - γ) για την επιλεξιμότητα έργων της υποπερίπτωσης 2, ισχύουν όλες οι προϋποθέσεις της 1. με εξαίρεση την 1.α) προϋπόθεση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

Δήλωση Στοιχείων Πραγματικών Δικαιούχων

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ(1):	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης (2):							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης με επωνυμία «XXXXXXXX» δηλώνω ότι :

Με την ιδιότητά μου, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ___ή υπεύθυνος κανονιστικής συμμόρφωσης της εταιρείας ___, δηλώνω υπεύθυνα ότι τα κατωτέρω πρόσωπα δύνανται να θεωρούνται ως πραγματικοί δικαιούχοι της εν λόγω εταιρείας, κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του Ν.4557/2018:

Όνομα 1, επώνυμο 1, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Όνομα 2, επώνυμο 2, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Ημερομηνία:

(Υπογραφή)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ
Οδηγός Ελέγχου

ΟΔΗΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ –
PRODUC-E GREEN»

που υλοποιείται με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2	ΤΜΗΜΑ 1 – ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
2.1	Αντικείμενο.....
2.2	Περιγραφή της διαδικασίας.....
3	ΒΗΜΑ 1
3.1	Γενικά
3.2	Ενημέρωση για αιτήματα καταβολής ενίσχυσης και έλεγχος (ή επανέλεγχος) αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης.....
4	ΒΗΜΑ 2
4.1	Γενικά
4.2	Έλεγχος Αιτήματος Χορήγησης Προκαταβολής
4.3	Έλεγχος Αιτήματος Ενδιάμεσης Καταβολής της Ενίσχυσης
4.4	Έλεγχος Αιτήματος Τελικής Καταβολής της Ενίσχυσης.....
4.5	Έλεγχος Σύμβασης Εκχώρησης του Ποσού της Επιχορήγησης
4.6	Έλεγχος περιπτώσεων Τροποποίησης του Επενδυτικού Έργου.....
4.7	Έλεγχος περιπτώσεων Ανάκλησης της Απόφασης Υπαγωγής.....
4.8	Έλεγχος Υποχρεώσεων Δικαιούχων
5	ΒΗΜΑ 3
5.1	Γενικά
5.2	Δομή – Ελάχιστο περιεχόμενο Έκθεσης Διοικητικής Επαλήθευσης
6	ΤΜΗΜΑ 2 – ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
6.1	Αντικείμενο.....
6.2	Περιγραφή της διαδικασίας.....
7	ΒΗΜΑ 4
7.1	Γενικά
7.2	Δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού (Κατηγορία α)
7.2.1	Δαπάνες (Κατηγορία - αα)
7.2.2	Δαπάνες (Κατηγορία - αβ)
7.2.3	Δαπάνες (Κατηγορία - αγ)
7.2.4	Δαπάνες (Κατηγορία - αδ)
7.2.5	Δαπάνες (Κατηγορία - αε)
7.3	Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού (Κατηγορία β)
7.3.1	Δαπάνες μεταφοράς τεχνολογίας αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών κ.α. (Κατηγορία -)
7.3.2	Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, εγκατάσταση λογισμικού κ.α. (Κατηγορία ββ).....

7.4	Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων (Κατηγορία γ)	
7.4.1	Άλλα Στοιχεία Ελέγχου / Υποχρεώσεις Δικαιούχων	
8	ΒΗΜΑ 5	
8.1	Γενικά	
8.2	Δομή – Ελάχιστο περιεχόμενο Έκθεσης Επιτόπιου Ελέγχου	
9	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ «PRODUC-E GREEN»	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ αιτηματος ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (Ενδιάμεσης / Τελικής).....	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ελεγχου.....	
1.	ΜΕΡΟΣ Α: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	
1.1	Γενικά Στοιχεία Επενδυτικού Σχεδίου	
1.1.1	Στοιχεία δικαιούχου	
1.1.2	Στοιχεία επενδυτικού σχεδίου	
1.2	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
1.2.1	Ταυτότητα ελέγχου (όσες φορές χρειασθεί ανάλογα με τις ημέρες ελέγχου)	
1.2.2	Ομάδα ελέγχου.....	
1.2.3	Εκπρόσωποι επιχείρησης παρόντες	
2.	ΜΕΡΟΣ Β: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΦΥΣΙΚΟΥ/ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ)	
2.1	Αντικείμενο Επενδυτικού Έργου	
2.2	Όροι Χορήγησης της Ενίσχυσης	
2.3	Ενισχυόμενες δαπάνες.....	
3.	ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΠΙΤΟΠΙΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	
3.1	Επενδυτικές Δαπάνες σε Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού	
3.1.1	Υπό-Κατηγορία αα	
3.1.2	Υπό-Κατηγορία αβ	
3.1.3	Υπό-Κατηγορία αγ.....	
3.1.4	Υπό-Κατηγορία αδ	
3.1.5	Υπό-Κατηγορία αε.....	
3.2	Επενδυτικές Δαπάνες σε Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού	
3.2.1	Υπό-Κατηγορία βα	
3.2.2	Υπό-Κατηγορία ββ	
3.3	Επιλέξιμες Δαπάνες Εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων.....	
3.4	Συμμόρφωση με Συστάσεις Προηγούμενων Ελέγχων	
4.	ΜΕΡΟΣ Δ: ΚΟΙΝΗ ΛΙΣΤΑ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ).....	
4.1	ΤΜΗΜΑ Δ1: Προετοιμασία & Γενικά Στοιχεία	

4.2	ΤΜΗΜΑ Δ2: Τόπος Εγκατάστασης & Κυριότητα.....
4.3	ΤΜΗΜΑ Δ3: Άδειες, Εγκρίσεις & Νομιμότητα Λειτουργίας.....
4.4	ΤΜΗΜΑ Δ4: Κτηριακές Επεμβάσεις & Περιβάλλον Χώρος.....
4.5	ΤΜΗΜΑ Δ5: Παραγωγικός Εξοπλισμός (Μηχανήματα & Υποδομές)
4.6	ΤΜΗΜΑ Δ6: Άυλα Στοιχεία & Συστήματα
4.7	ΤΜΗΜΑ Δ7: Περιβαλλοντικές / DNSH & Πράσινες Υποχρεώσεις.....
4.8	ΤΜΗΜΑ Δ8: Κρατικές Ενισχύσεις & Διατήρηση Επένδυσης.....
4.9	ΤΜΗΜΑ Δ9: Δημοσιότητα & Σήμανση
4.10	ΤΜΗΜΑ Δ10: Συνολική Αποτίμηση & Ποσοτικοποίηση Αποκλίσεων.....
4.11	ΤΜΗΜΑ Δ11: Συνοπτικός πίνακας ευρημάτων.....
5.	ΜΕΡΟΣ Ε: ΛΙΣΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΕΡΓΟΥ
5.1	Πίνακας Ε1: Παραγωγή φωτοβολταϊκών κυττάρων / BiPV / panels
5.2	Πίνακας Ε2: Ηλιακοί θερμοσίφωνες & ηλιακά θερμικά συστήματα
5.3	Πίνακας Ε3: Εξοπλισμός ψύξης, κατάψυξης & αντλίες θερμότητας.....
5.4	Πίνακας Ε4: Φορτιστές ηλεκτρικών οχημάτων & ηλεκτρονικά ισχύος.....
5.5	Πίνακας Ε5: Ηλεκτροκινητήρες, γεννήτριες & καλώδια
5.6	Πίνακας Ε6: Ανεμογεννήτριες & εξοπλισμός αιολικής ενέργειας.....
5.7	Πίνακας Ε7: Μπαταρίες / οργανικές μπαταρίες στερεάς ροής
5.8	Πίνακας Ε8: Ανακύκλωση φωτοβολταϊκών panels
5.9	Πίνακας Ε9: «Πράσινα» ναυπηγεία & πλοία μηδενικών εκπομπών
5.10	Πίνακας Ε10: Λοιπός εξοπλισμός εξοικονόμησης ενέργειας / «πράσινες» λύσεις.....
6.	ΜΕΡΟΣ ΣΤ: ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
7.	ΜΕΡΟΣ Ζ: ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΚΟΣΤΟΣ.....
8.	ΜΕΡΟΣ Η: ΣΥΝΟΨΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ.....
9.	ΜΕΡΟΣ Θ: ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ.....

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς του παρόντος Οδηγού ισχύουν οι ορισμοί (α) του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (εφεξής, «ΓΑΚ»), (β) της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.9.2021 απόφασης «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498), όπως ισχύει (εφεξής, «ΣΔΕ»), (γ) της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/ 52385/774/11.5.2023 Κοινής Υπουργικής Απόφασης με τίτλο « Προκήρυξη της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας – Producing Green» που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 3156), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα (εφεξής, «ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης» ή απλώς «ΚΥΑ»), καθώς επίσης και οι κάτωθι ορισμοί.

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Γενικοί Ορισμοί	
ΓΑΚ	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός. https://minfin.gov.gr/wp-content/uploads/2024/01/Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός
Ενίσχυση	Κάθε μέτρο/Υποέργο που πληροί όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης Λειτουργίας της ΕΕ.
Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ	Οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του ΓΑΚ.
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του ΓΑΚ.
Ενισχυόμενες περιοχές	Οι περιοχές που προσδιορίζονται σε χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης και ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι περιοχές υπό το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) και γ), ορίζονται στον Πίνακα 2 της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.
Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτήρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Ορισμοί για Περιφερειακές Ενισχύσεις (άρθρο 14, ΓΑΚ)	
Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις	Οι περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται για αρχική επένδυση ή για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα.
Καθεστώς που στοχεύει σε περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας	Το καθεστώς που καλύπτει δραστηριότητες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής λιγότερων από πέντε τάξεων (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2.
Αρχική επένδυση	Ως «αρχική επένδυση» ορίζεται μία περίπτωση από τις ακόλουθες: α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού που

	<p>σχετίζεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none">ο δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης,ο επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης,ο διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήο θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας ή του συνόλου των παρεχόμενων υπηρεσιών υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης· ή <p>β) η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγορασθεί. Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν τεκμαίρεται ως αρχική επένδυση.</p> <p>Επομένως οι επενδύσεις αντικατάστασης δεν συνιστούν αρχική επένδυση.</p> <p>Αναλυτικός ορισμός παρέχεται στο άρθρο 2, παρ. 49, του ΕΚ 651/2014, ως ισχύει.</p>
Ίδια ή παρεμφερής δραστηριότητα	<p>Κάθε δραστηριότητα που εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2.</p>
Αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα	<p>Ως «αρχική επένδυση που δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα» ορίζεται μία περίπτωση από τις ακόλουθες:</p> <p>α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού εφόσον αφορά σε ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none">ο δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης ήο διαφοροποίηση της δραστηριότητας επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι η ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούνταν προηγουμένως στην εγκατάσταση ή <p>β) η απόκτηση των στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγορασθεί, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα που θα ασκείται με τη χρήση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούνταν στην επιχειρηματική εγκατάσταση πριν από την αγορά.</p> <p>Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν τεκμαίρεται ως αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα.</p> <p>Αναλυτικός ορισμός παρέχεται στο άρθρο 2, παρ. 51, του ΕΚ 651/2014, ως ισχύει.</p>

Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης	Για τις ανάγκες της παρούσας, ως ελάχιστη αποδεκτή επέκταση είναι το 20% επί της παραγωγικής δυναμικότητας και εφόσον αποδεικνύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα.
Διαφοροποίηση της παραγωγής μίας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή	Για τις ανάγκες της παρούσας, η προϋπόθεση επαληθεύεται όταν οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της της έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Δεν επαληθεύεται η προϋπόθεση στην περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δεν έχει την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση.
Διαφοροποίηση της δραστηριότητας επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι η ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν προηγουμένως στην εγκατάσταση	Για τις ανάγκες της παρούσας, η προϋπόθεση επαληθεύεται όταν η νέα δραστηριότητα δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2, σύμφωνα με τον κανονισμό 1893/2006 και για την τροποποίηση του κανονισμού 3037/90, όπως ισχύει.
Μετεγκατάσταση	Μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ.
Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.)	Κατάλογος των ελληνικών περιφερειών που έχουν οριστεί ως επιλέξιμες για περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, και έχουν λάβει την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα ανώτατα ποσοστά ενισχύσεων που δύνανται να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις στις περιφέρειες της χώρας ορίζονται σύμφωνα με τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής.

Ορισμοί για επενδυτικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ σε 3 Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής (Άρθρο 17, ΓΑΚ)	
Ενισχύσεις σε ΜΜΕ	Δαπάνες επενδυτικών σχεδίων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που θα υλοποιηθούν στον Κεντρικό, Βόρειο και Νότιο Τομέα Αθηνών, όμοιες με τις δαπάνες Περιφερειακών Επενδυτικών Ενισχύσεων που αναφέρονται παραπάνω.
Έργα έρευνας και ανάπτυξης	Βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα ή πειραματική ανάπτυξη.
Ορισμοί για ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, ΓΑΚ)	
Νέα και καινοτόμος τεχνολογία	Νέα και πρόσφατα εγκεκριμένη τεχνολογία σε σύγκριση με τη σύγχρονη τεχνολογία του κλάδου, η οποία ενέχει κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας και δεν αποτελεί βελτιστοποίηση ή κλιμάκωση υφιστάμενης τεχνολογίας.
Ορισμοί για επενδυτικές ενισχύσεις προς επιχειρήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρα 36β, 41, 45, 47 ΓΑΚ)	
Προστασία του περιβάλλοντος	Οποιαδήποτε ενέργεια ή δραστηριότητα αποσκοπεί στη μείωση ή πρόληψη ρύπανσης, αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή άλλων ζημιών στο φυσικό περιβάλλον (συμπεριλαμβάνονται νερό, αέρας και έδαφος), σε οικοσυστήματα ή τους φυσικούς πόρους που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες, στον μετριασμό των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, στην προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, ή στην αποτελεσματικότερη χρήση των φυσικών πόρων, περιλαμβανομένων μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και άλλων τεχνικών για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή άλλων ρύπων, καθώς επίσης και στον προσανατολισμό προς μοντέλα κυκλικής οικονομίας με στόχο τη μείωση της χρήσης πρωτογενών υλικών και στην αύξηση των αποδόσεων. Επίσης καλύπτει ενέργειες, οι οποίες ισχυροποιούν τη δυνατότητα προσαρμογής και ελαχιστοποιούν την τρωτότητα στις κλιματικές επιπτώσεις.
Ενωσιακό πρότυπο	<ol style="list-style-type: none">1) υποχρεωτικό ενωσιακό πρότυπο που καθορίζει τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν από περιβαλλοντική άποψη από μεμονωμένες επιχειρήσεις· εξαιρουμένων προτύπων ή στόχων που καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο και έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη αλλά όχι για μεμονωμένες επιχειρήσεις ή2) η υποχρέωση χρήσης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ), όπως ορίζονται στην οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και διασφάλιση ότι τα επίπεδα εκπομπών ρύπων δεν υπερβαίνουν εκείνα που θα επιτυγχάνονταν με την εφαρμογή των ΒΔΤ. Όταν τα επίπεδα εκπομπών, που συνδέονται με τις ΒΔΤ, έχουν καθοριστεί σε εκτελεστικές πράξεις, εκδιδόμενες βάσει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ ή άλλων εφαρμοστέων

	<p>οδηγιών, τα εν λόγω επίπεδα είναι εφαρμοστέα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Όταν τα εν λόγω επίπεδα εκφράζονται ως φάσμα, είναι εφαρμοστέο το όριο για το οποίο επιτυγχάνεται πρώτα η ΒΔΤ για την οικεία επιχείρηση.</p>
Όχημα μηδενικών εκπομπών	<ol style="list-style-type: none">1) όσον αφορά στα δίκυκλα, τρίκυκλα και τετράκυκλα οχήματα: όχημα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ισχύει, με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, υπολογιζόμενες σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 και στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού·2) όσον αφορά στα ελαφρά οδικά οχήματα: όχημα της κατηγορίας M1, M2 ή N1 με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1151 της Επιτροπής όπως ισχύει·3) όσον αφορά στα βαρέα επαγγελματικά οχήματα: βαρύ όχημα μηδενικών εκπομπών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 5) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ·
Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	<p>Η ενέργεια που παράγεται από μονάδες που χρησιμοποιούν μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 1), της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, όπως ισχύει, καθώς και το μερίδιο, από άποψη θερμογόνου ισχύος, της ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε υβριδικές εγκαταστάσεις, οι οποίες χρησιμοποιούν και συμβατικές πηγές ενέργειας. Περιλαμβάνεται επίσης, η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για τα μη συνδεδεμένα με τον μετρητή (behind-the-meter) συστήματα αποθήκευσης (που εγκαθίστανται από κοινού ή ως πρόσθετο στην εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ως αποτέλεσμα των συστημάτων αποθήκευσης.</p>
Συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας	<p>Συμπαγωγή, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 30 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ / (άρθρο 2, σημείο 36 της οδηγίας 2023/1791.</p>
Συμπαγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	<p>Συμπαγωγή που χρησιμοποιεί 100% ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ως εισροή για την παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας.</p>
Ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια	<p>Ηλεκτρισμός που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο (1) της Οδηγίας 2018/2001.</p>
Ορισμοί για τον παρόντα Οδηγό	
Αίτηση ενίσχυσης	<p>Η αίτηση υπαγωγής στο Πρόγραμμα, η οποία περιλαμβάνει την αίτηση, τις Υπεύθυνες Δηλώσεις των παραρτημάτων και τον φάκελο υποψηφιότητας, όπως προσδιορίζονται στην ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης. Ο φάκελος υποψηφιότητας περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του παραρτήματος II της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης και την</p>

	οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος ΙΙΙ της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.
Αίτημα καταβολής της ενίσχυσης	Το αίτημα που υποβάλει ο δικαιούχος προκειμένου να του καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου όπως αυτά περιγράφονται στα σχετικά παραρτήματα της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.
Απόφαση Υπαγωγής ή Εγκριτική Απόφαση Ενίσχυσης	Η ατομική διοικητική πράξη (απόφαση) υπαγωγής ενός επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.
Διοικητική Επαλήθευση	Ο έλεγχος των απαιτούμενων δικαιολογητικών και η διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου που πραγματοποιείται κατά τις προβλέψεις της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης, χωρίς την πραγματοποίηση αυτοψίας.
Έκθεση Επαλήθευσης	Η Έκθεση που καταρτίζει ο διενεργών τη διοικητική επαλήθευση κατά τις προβλέψεις της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης, χωρίς την πραγματοποίηση αυτοψίας.
Έκθεση Πιστοποίησης	Η Έκθεση που καταρτίζει η ομάδα ελέγχου μετά την πραγματοποίηση επιτόπιας επίσκεψης στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης, κατά τις προβλέψεις της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.
Επενδυτικό Σχέδιο – Οικονομοτεχνική μελέτη	Το κείμενο το οποίο βασίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος ΙΙΙ της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης και περιγράφει με εμπειριστωμένο και λεπτομερή τρόπο την υπό ένταξη επένδυση, συμπεριλαμβανομένου ενός χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
Επιλέξιμες δαπάνες	Είναι οι δαπάνες που δύνανται να ενισχυθούν δυνάμει της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.
Επιτόπιος έλεγχος	Επίσκεψη η οποία πραγματοποιείται από την ομάδα ελέγχου επιτόπου στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης, προκειμένου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης.
Εκσυγχρονισμός μονάδας	Η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως και η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Συνδυάζεται με παράλληλη επέκταση της δυναμικότητας.
Ενιαίο επενδυτικό σχέδιο	Για την εφαρμογή του παρόντος, ως ενιαίο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αφορά στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα και αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (NUTS 3) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού

	<p>Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Μαΐου 2003 για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (L 154), όπως ισχύει (άρθρο 14, παρ. 13, του ΕΚ 651/2014, ως ισχύει). Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του ΓΑΚ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπ' όψιν το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.</p>
Οδηγός Ελέγχου	<p>Ο Οδηγός του άρθρου 2 παρ. 2, υπό iii της ΚΥΑ, ο οποίος περιλαμβάνει τον Οδηγό Διοικητικής Επαλήθευσης και τον Οδηγό Επιτόπιου Ελέγχου, στον οποίο καταγράφονται οι απαραίτητες ενέργειες και διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ώστε να επιτυγχάνεται ομοιογενής τρόπος ελέγχου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επενδύσεων και η ορθή εφαρμογή του εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου.</p>
Σημείο ελέγχου	<p>Το υπό έλεγχο «σημείο» στο οποίο πρέπει να εστιάσει την προσοχή του ο διενεργών τη διοικητική επαλήθευση, ανάλογα με το είδος του αιτήματος.</p>
Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις	<p>Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό από 25-50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός των ΕΜΕ (Μία Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ) αντιστοιχεί σε έναν εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης για ένα έτος (300 ημέρες ασφάλισης)) κατά το ποσοστό συμμετοχής των φυσικών προσώπων ή των εταιρειών.</p> <p>Αναλυτικός ορισμός παρέχεται στο Παράρτημα Ι, άρθρο 3, παρ. 2, του ΕΚ 651/2014, ως ισχύει.</p>
Συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<p>Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό >50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός ΕΜΕ (Μία Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ) αντιστοιχεί σε έναν εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης για ένα έτος (300 ημέρες ασφάλισης)) της</p>

	<p>συνδεδεμένης, κατά το 100%.</p> <p>Αναλυτικός ορισμός παρέχεται στο Παράρτημα Ι, άρθρο 3, παρ. 3, του ΕΚ 651/2014, ως ισχύει.</p>
Ανεξάρτητες επιχειρήσεις	<p>Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή, μπορούν να μετέχουν και σε άλλες επιχειρήσεις με ποσοστό συμμετοχής <25%.</p> <p>Αναλυτικός ορισμός παρέχεται στο Παράρτημα Ι, άρθρο 3, παρ. 1, του ΕΚ 651/2014, ως ισχύει.</p>
Ομάδα Ελέγχου	<p>Αρμόδια για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης μέσω διενέργειας επιτόπιας επίσκεψης, την επισκόπηση και την επιβεβαίωση της πληρότητας και της ορθότητας των δικαιολογητικών που θα συνοδεύουν τα αιτήματα τελικής καταβολής.</p>
Ανεξάρτητος Μηχανικός	<p>Μηχανικός, ο οποίος δεν είχε και εξακολουθεί να μην έχει οποιαδήποτε επαγγελματική ή άλλη σχέση με το ελεγχόμενο έργο και ο οποίος αναλαμβάνει ως τελικός υπογράφων την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης κατά το στάδιο της καταβολής της τελικής ενίσχυσης και στο πλαίσιο κατάρτισης της Έκθεσης Πιστοποίησης.</p>

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο παρών ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ –PRODUC-E GREEN» αποσκοπεί στη συστηματοποίηση των διαδικασιών διοικητικής επαλήθευσης και επιτόπιων ελέγχων επενδύσεων ενταγμένων στη Δράση «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green» που εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, βάσει της υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ/71251 ΕΞ 2023/08.05.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Ένταξη του Έργου “SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D - Produc-E Green” (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5203128) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΑΔΑ: 6Σ75Η-Μ2Χ), όπως ισχύει.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 της ΚΥΑ προκήρυξης της δράσης, Φορέας Ελέγχου της Δράσης ορίζεται η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών (εφεξής, η «Γ.Γ.Ε.Ο.Π.Υ.») του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (εφεξής, το «Υ.Π.ΕΝ.»). Ο Φορέας Ελέγχου αναλαμβάνει την εποπτεία και την παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 21.1, 21.4 και 21.5 της ΚΥΑ προκήρυξης της δράσης. Ο Φορέας Ελέγχου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές αναγράφονται στο άρθρο 2 της ΚΥΑ δύναται να λαμβάνει υποστηρικτικές υπηρεσίες είτε από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (εφεξής, η «Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.») ή από οποιονδήποτε άλλο τεχνικό σύμβουλο ο οποίος θα αναλάβει την εκπλήρωση συγκεκριμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις εν λόγω αρμοδιότητες, όπως ενδεικτικώς αναφέρεται η κατάρτιση εισηγήσεων προς τον Φορέα Ελέγχου με τα ευρήματα του ελέγχου των δικαιολογητικών των φακέλων των αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης (ενδιάμεσης και τελικής) των δικαιούχων της δράσης, των αιτημάτων τροποποίησης και ανάκλησης, τη διενέργεια επιτόπιων αυτοψιών μέσω κατάλληλων ομάδων ελέγχου, καθώς και τη συγγραφή του παρόντος Οδηγού Ελέγχου.

Ο Οδηγός Ελέγχου περιλαμβάνει, αφενός, τις διαδικασίες για τη διοικητική επαλήθευση των απαιτούμενων δικαιολογητικών και τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου ως προς τα δικαιολογητικά αυτά ώστε να επιτυγχάνεται ομοιογενής τρόπος ελέγχου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επενδύσεων και η ορθή εφαρμογή του εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου και αφετέρου, τις διαδικασίες επιτόπιου ελέγχου προκειμένου για την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καθώς και για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης/απόφαση υπαγωγής και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης.

Ειδικότερα, αντικείμενο του παρόντος Οδηγού είναι, ακριβώς, η περιγραφή των διαδικασιών διοικητικού ελέγχου για την επαλήθευση της ορθότητας και της πληρότητας των δικαιολογητικών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, καθώς και η περιγραφή της διαδικασίας διενέργειας επιτόπιων ελέγχων, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα άρθρα 2, 21, 22 και 23 της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.

Στο πλαίσιο αυτό, ο παρών Οδηγός αποτελείται από δύο (2) Τμήματα: το πρώτο Τμήμα περιέχει τον Οδηγό Διοικητικής Επαλήθευσης, όπου αναλύονται οι διαδικασίες επαλήθευσης που διενεργούνται και το δεύτερο Τμήμα περιέχει τον Οδηγό Επιτόπιων Ελέγχων, όπου αναλύονται τα στάδια της διενεργούμενης αυτοψίας.

Τυχόν τροποποίηση της ΚΥΑ ενδέχεται να καθιστά αναγκαία και την επικαιροποίηση του Οδηγού ειδικά όσον αφορά στα σημεία που έχουν επικαιροποιηθεί με την εκάστοτε τροποποίηση.

Για την εκπόνηση του παρόντος Οδηγού, έχουν ληφθεί επίσης υπ' όψιν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- Ο Οδηγός Αξιολόγησης «για την υπαγωγή Επενδυτικών Σχεδίων στην Δράση» του Μαρτίου 2024.
- Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), όπως τροποποιημένο ισχύει και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (<https://greece20.gov.gr/systema-diaxeirisis-kai-elegxou/>), όπου αφορά στις διαδικασίες που καλύπτει ο παρών Οδηγός.

2. ΤΜΗΜΑ 1 – ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

2.1 Αντικείμενο

Το Τμήμα 1 του παρόντος Οδηγού έχει ως αντικείμενο την καταγραφή των ακολουθητέων ενεργειών και διαδικασιών για τον έλεγχο και τη διοικητική επαλήθευση της ορθότητας και πληρότητας των αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης και των απαιτούμενων δικαιολογητικών, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα προβλεπόμενα στα άρθρα 2 («Εμπλεκόμενοι Φορείς»), 21 («Διαδικασία Υλοποίησης - Παρακολούθησης»), 22 («Διαδικασία Τροποποίησης του Επενδυτικού Έργου») και 23 («Ανάκληση Αποφάσεων Υπαγωγής») της ΚΥΑ, κατά το μέτρο που οι διατάξεις αυτές ρυθμίζουν και περιγράφουν διαδικασίες διοικητικής επαλήθευσης, με σκοπό την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των ενταγμένων στη Δράση επενδυτικών σχεδίων και την επιβεβαίωση τήρησης των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε εγκριτική απόφαση ενίσχυσης.

Η διαδικασία της διοικητικής επαλήθευσης λαμβάνει χώρα κατόπιν υποβολής αιτήματος καταβολής του δικαιούχου στο πληροφοριακό σύστημα της Δράσης, σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα ορίζονται στην οικεία Προκήρυξη. Μετά την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης, συντάσσεται Έκθεση Επαλήθευσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21.5 της ΚΥΑ.

Οι διαδικασίες που αφορούν στη διοικητική παρακολούθηση της υλοποίησης της Δράσης διεκπεραιώνονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος που έχει αναπτυχθεί για τη Δράση (<https://producegreen.gov.gr/account/login>), στο οποίο υποβάλλονται οι αιτήσεις των ενδιαφερόμενων / δικαιούχων και πραγματοποιείται η διενέργεια των ελέγχων.

Μέσω της ιστοσελίδας του help desk οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με τον Φορέα Ελέγχου, για αποσαφήνιση θεμάτων που αφορούν στη διοικητική ωρίμανση των ενταγμένων επενδύσεων.

Για τις ανάγκες υλοποίησης των ενεργειών που περιγράφονται στον παρόντα Οδηγό, οι διενεργούντες τις αναγκαίες ενέργειες λογίζεται ότι καλύπτονται από την εξουσιοδότηση που περιέχεται στην αίτηση συμμετοχής στη δράση προς τον Φορέα Υλοποίησης της δράσης, για τη συλλογή στοιχείων που

βρίσκονται καταχωρημένα σε βάσεις δεδομένων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της ΚΥΑ.

2.2 Περιγραφή της διαδικασίας

Η διοικητική επαλήθευση περιλαμβάνει τρία (3) διακριτά βήματα επαλήθευσης, στα οποία προβαίνει ο Φορέας Ελέγχου, ως κατωτέρω:

- **Βήμα 1:** Ενημέρωση για αιτήματα καταβολής ενίσχυσης και έλεγχος (ή επανέλεγχος) αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης.
- **Βήμα 2:** Έλεγχος πληρότητας και κανονικότητας των υποβλητέων δικαιολογητικών.
- **Βήμα 3:** Συγγραφή και υποβολή της Έκθεσης Διοικητικής Επαλήθευσης στον Φορέα Ελέγχου.

Έκαστο βήμα είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και επιμέρους στάδια διοικητικής επαλήθευσης, κατά τα αναλυτικώς οριζόμενα στην ΚΥΑ και στον παρόντα Οδηγό.

3. ΒΗΜΑ 1

3.1 Γενικά

Ο Φορέας Υλοποίησης ελέγχει σε καθημερινή βάση στο πληροφοριακό σύστημα του Produc-e Green εάν έχουν αναρτηθεί νέα αιτήματα από τους δικαιούχους ως προς τους οποίους έχουν εκδοθεί εγκριτικές αποφάσεις ενίσχυσης, όπως ενδεικτικά παρουσιάζεται στην εικόνα που ακολουθεί, και τα οποία (αιτήματα) αφορούν σε αιτήματα χορήγησης προκαταβολής και αιτήματα για εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης.

Ημερία Αίτησης	Φορέας	Πρωτόκολλο	Τίτλος Αίτησης	Τίτλος	Κατάσταση	Ενέργειες
08/04/2026						

Ο Φορέας Ελέγχου ελέγχει σε καθημερινή βάση στο πληροφοριακό σύστημα του Produc-e Green εάν έχουν αναρτηθεί νέα αιτήματα από τους δικαιούχους ως προς τους οποίους έχουν εκδοθεί εγκριτικές αποφάσεις ενίσχυσης, όπως ενδεικτικά παρουσιάζεται στην εικόνα που ακολουθεί, και τα οποία

(αιτήματα) αφορούν σε αιτήματα για ενδιάμεση καταβολή, αιτήματα για τελική καταβολή ενίσχυσης, αιτήματα για τροποποίηση επενδυτικού σχεδίου και αιτήματα για ανάκληση απόφασης υπαγωγής.

3.2 Ενημέρωση για αιτήματα καταβολής ενίσχυσης και έλεγχος (ή επανέλεγχος) αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης

Για κάθε αίτημα καταβολής της ενίσχυσης, πραγματοποιείται προκαταρκτική διοικητική επαλήθευση που αφορά στον έλεγχο πληρότητας και κανονικότητας των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί από τους δικαιούχους, κατά τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ Προκήρυξης της Δράσης.

Ειδικότερα, ελέγχεται εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει το σύνολο των υποβλητέων ανά είδος αιτήματος δικαιολογητικών, ως κατωτέρω:

- 1) Αίτημα για χορήγηση προκαταβολής (άρθρο 21.2 της ΚΥΑ, όπως ισχύει).
- 2) Αίτημα για ενδιάμεση καταβολή της ενίσχυσης (άρθρο 21.1 παρ. 5 της ΚΥΑ, όπως ισχύει).
- 3) Αίτημα για τελική καταβολή της ενίσχυσης (άρθρο 21.1. παρ. 5 της ΚΥΑ, όπως ισχύει).
- 4) Αίτημα για εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης (άρθρο 21.3. της ΚΥΑ, όπως ισχύει).
- 5) Αίτημα για τροποποίηση του Επενδυτικού Έργου (άρθρο 22 της ΚΥΑ, όπως ισχύει).
- 6) Αίτημα για ανάκληση της απόφασης υπαγωγής (άρθρο 23 της ΚΥΑ, όπως ισχύει).

Προκειμένου για αιτήσεις φορέων του εξωτερικού, εξετάζεται εάν τα νομιμοποιητικά έγγραφα φέρουν επισημείωση της Χάγης (Apostille) και συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

Ομοίως, ελέγχεται εάν όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία, μελέτες και δικαιολογητικά του Παραρτήματος II της ΚΥΑ είναι κατάλληλα υπογεγραμμένα και επικυρωμένα όπου απαιτείται.

4. ΒΗΜΑ 2

4.1 Γενικά

Στο πλαίσιο του Βήματος 2 της διαδικασίας διοικητικής επαλήθευσης, πραγματοποιείται έλεγχος της πληρότητας και κανονικότητας των δικαιολογητικών που συνυποβάλλονται ανά κατηγορία αιτήματος, κατά τα οριζόμενα στην ΚΥΑ.

Στους πίνακες που ακολουθούν περιγράφονται αναλυτικά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, το είδος του διενεργούμενου ελέγχου, συνοδευόμενες από επιβοηθητικές επισημάνσεις σε σχέση με τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

Σημειώνεται ότι τα δικαιολογητικά που παρατίθενται κατωτέρω είναι δυνατόν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη νομική μορφή του δικαιούχου. Ο διενεργών τη διοικητική επαλήθευση έχει τη δυνατότητα να επανέρχεται, ζητώντας, κατά περίπτωση, οποιοδήποτε πρόσθετο επίσημο δικαιολογητικό που τεκμηριώνει την ορθότητα κάθε σημείου ελέγχου. Ομοίως, ο διενεργών τη διοικητική επαλήθευση έχει

τη δυνατότητα να ζητεί διευκρινίσεις επί των υποβληθέντων δικαιολογητικών, προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο προσήκων έλεγχος.

4.2 Έλεγχος Αιτήματος Χορήγησης Προκαταβολής

Η διοικητική επαλήθευση της ορθότητας των δικαιολογητικών που συνυποβάλλονται με το αίτημα χορήγησης προκαταβολής, στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος έχει υποβάλει το σχετικό αίτημα, πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 21.2 της ΚΥΑ, εφόσον έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς ο έλεγχος στο πλαίσιο του Βήματος 1.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Εγγυητική επιστολή προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό οργανισμό.	Έλεγχος ποσού και δικαιούχου εγγυητικής επιστολής.	Με τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, κατά το άρθρο 21.2 παρ. 1 της ΚΥΑ. Το ποσό της προσκομιστέας εγγυητικής επιστολής πρέπει να είναι ίσο με το ποσό της αιτούμενης προκαταβολής. Η εγγυητική επιστολή πρέπει να έχει εκδοθεί υπέρ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.
	Έλεγχος τήρησης της προβλεπόμενης προθεσμίας εντός της οποίας ο δικαιούχος δύναται να υποβάλλει αίτημα για την χορήγησης προκαταβολής κατά το άρθρο 21.2 παρ. 1 της ΚΥΑ.	Το αίτημα για τη χορήγηση της προκαταβολής θεωρείται παραδεκτό, εφόσον υποβληθεί εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας ΚΥΑ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21.3 παρ. 1 της ΚΥΑ.
	Έλεγχος Εγκυρότητας εγγυητικής επιστολής, κατά το άρθρο 21.2 παρ. 3 της ΚΥΑ και σύμφωνα με την εγκύκλιο με αριθ.	Η εγγυητική επιστολή ελέγχεται ως προς: <ul style="list-style-type: none">• Τη συμβατότητα με τις απαιτήσεις της απόφασης υπαγωγής.• Τη χρονική διάρκεια ισχύος (αορίστου χρόνου ή με λήξη δώδεκα (12) μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
	πρωτοκόλλου 26022, 8 Ιουνίου 2012 ⁽⁵⁾ .	ολοκλήρωσης του έργου). Σε περίπτωση λήξης ισχύος της εγγυητικής επιστολής ορισμένου χρόνου, ο φορέας υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υποχρεούται να την αντικαταστήσει με άλλη, ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η απαίτηση της ισχύος της. <ul style="list-style-type: none">ο ποσό της εγγυητικής επιστολής, το οποίο θα πρέπει να είναι ίσο με το ποσό της αιτούμενης προκαταβολής. Για τον έλεγχο εγκυρότητας της εγγυητικής επιστολής ο ελεγκτής επικοινωνεί με τον φορέα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής, προκειμένου να επιβεβαιώσει την εγκυρότητά της. Σε περίπτωση πλέον της μιας εγγυητικής επιστολής, ο ελεγκτής επικοινωνεί με τους αντίστοιχους φορείς έκδοσης.
	Έλεγχος απομείωσης ποσού εγγυητικής επιστολής.	Ελέγχεται η σταδιακή απομείωση της εγγυητικής επιστολής με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με την καταβληθείσα ενίσχυση μέχρι τον πλήρη συμψηφισμό της, οπότε και επιστρέφεται στον δικαιούχο, κατ' άρθρο 21.2 παρ. 4 της ΚΥΑ.
Φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης	<ul style="list-style-type: none">Έλεγχος χρονικής ισχύος.Έλεγχος περιεχομένου.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">Η ημερομηνία έκδοσης της φορολογικής ενημερότητας, ώστε αυτή να είναι σε ισχύ κατά την υποβολή του αιτήματος.Η φορολογική ενημερότητα αφορά σε είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης.
Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο.	<ul style="list-style-type: none">Έλεγχος χρονικής ισχύος.Έλεγχος περιεχομένου.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">Η ημερομηνία έκδοσης της ασφαλιστικής ενημερότητας, ώστε αυτή να είναι σε ισχύ κατά την υποβολή του αιτήματος.

⁵ https://www.ggb.gr/sites/default/files/basic-page-files/egkuklios_gnisiotitas_egguitikon_epistolon.pdf

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
		<ul style="list-style-type: none">• Η ασφαλιστική ενημερότητα αφορά σε είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Περιεχομένου.• Έλεγχος χρονικής διάρκειας.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Το περιεχόμενο του πιστοποιητικού.• Διάρκεια: Το πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος
Πιστοποιητικό μεταβολών ΓΕΜΗ, και Αναλυτικό πιστοποιητικό νόμιμης εκπροσώπησης.	Ελέγχονται στοιχεία δικαιούχου, εις ό,τι αφορά σε: <ul style="list-style-type: none">• Επωνυμία, Νομική Μορφή και Διακριτικός Τίτλος του φορέα.• Εταιρική/Μετοχική σύνθεση.• Γνωστοποιήσεις Εταιρικής/Μετοχικής σύνθεσης.	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Αν τα παραπάνω στοιχεία ταυτίζονται με τα αντίστοιχα στοιχεία που αναφέρονται στην Απόφαση Υπαγωγής, όπως ισχύει.• Αν η εταιρική/μετοχική σύνθεση του φορέα κατά το χρόνο ελέγχου ταυτίζεται με την προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής, όπως ισχύει.• Αν σε περίπτωση αλλαγών της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης, για τις οποίες δεν απαιτείται έγκριση, έχουν πραγματοποιηθεί οι προβλεπόμενες γνωστοποιήσεις.
Πρόσφατη εκτύπωση προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet (www.gsis.gr) με τα στοιχεία του δικαιούχου, τους ΚΑΔ δραστηριότητας, τις εγκαταστάσεις και την κατάσταση της επιχείρησης ως ΕΝΕΡΓΗ.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Η ημερομηνία έκδοσης της προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet.• Η ταύτιση των στοιχείων του επενδυτή με τα στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση υπαγωγής.• Ελέγχονται εάν οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) ανταποκρίνονται στους ΚΑΔ της απόφασης υπαγωγής.• Ο τόπος εγκατάστασης είναι αυτός που	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Η εκτύπωση θα έχει εμφανή ημερομηνία, η οποία θα πρέπει να είναι εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή του αιτήματος.• Η κατάσταση της εταιρείας είναι ΕΝΕΡΓΗ.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
	αναφέρεται στην απόφαση υπαγωγής.	
Περιβαλλοντική αδειοδότηση.	Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας	Όταν για μία επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνον εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.
Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, όπου θα δηλώνεται ο αριθμός IBAN στον οποίο θα γίνει η κατάθεση του ποσού επιχορήγησης, συνοδευόμενη από εκτύπωση TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Στοιχεία δηλούντος.• Στοιχεία τραπεζικού/ών λογαριασμού/ών του δικαιούχου.	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Η ταύτιση του ονόματος του δηλούντος με τα στοιχεία που αναφέρονται στο πιστοποιητικό νόμιμη εκπροσώπησης.• Οι αριθμός IBAN για την κατάθεση της ενίσχυσης συμπεριλαμβάνεται στους αριθμούς IBAN της εκτύπωσης TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.

4.3 Έλεγχος Αιτήματος Ενδιάμεσης Καταβολής της Ενίσχυσης

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 21.1, παρ. 1 της ΚΥΑ, μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, ο δικαιούχος δύναται να υποβάλλει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος αίτημα καταβολής της ενίσχυσης.

Ειδικότερα, κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος για ενδιάμεση καταβολή της ενίσχυσης, με ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης το 50% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21.1 παρ. 2 της ΚΥΑ.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ για εισπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης.	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος χρονικής ισχύος.• Έλεγχος περιεχομένου.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Η ημερομηνία έκδοσης της φορολογικής ενημερότητας, ώστε αυτή να είναι σε ισχύ τόσο κατά την υποβολή του αιτήματος όσο και κατά την καταβολή της ενίσχυσης.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
		<ul style="list-style-type: none">• Η φορολογική ενημερότητα αφορά σε είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης.
Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο.	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος χρονικής ισχύος.• Έλεγχος περιεχομένου.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Η ημερομηνία έκδοσης της ασφαλιστικής ενημερότητας, ώστε αυτή να είναι σε ισχύ τόσο κατά την υποβολή του αιτήματος όσο και κατά την καταβολή της ενίσχυσης.• Η ασφαλιστική ενημερότητα αφορά σε είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο.
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Περιεχομένου.• Έλεγχος χρονικής διάρκειας.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Το περιεχόμενο του πιστοποιητικού.• Διάρκεια: Το πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος.
Πιστοποιητικό μεταβολών ΓΕΜΗ και Αναλυτικό πιστοποιητικό νόμιμης εκπροσώπησης, περιλαμβανομένου κωδικοποιημένου καταστατικού.	Ελέγχονται γενικά στοιχεία του δικαιούχου, σχετικά με: <ul style="list-style-type: none">• Επωνυμία Διακριτικός Τίτλος και η Νομική Μορφή του φορέα.• Εταιρική/Μετοχική σύνθεση.• Γνωστοποιήσεις Εταιρικής/Μετοχικής σύνθεσης.• Νόμιμη εκπροσώπηση.• Έδρα.• Χρονική διάρκεια.• Σκοπός.	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Εάν τα παραπάνω στοιχεία ταυτίζονται με ή/και καλύπτονται από τα αντίστοιχα στοιχεία που αναφέρονται στην Απόφαση Υπαγωγής, όπως ισχύει.• Εάν η εταιρική/μετοχική σύνθεση του φορέα κατά το χρόνο ελέγχου ταυτίζεται με την προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής όπως ισχύει.• Εάν σε περίπτωση αλλαγών της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης για τις οποίες δεν απαιτείται έγκριση, έχουν πραγματοποιηθεί οι προβλεπόμενες γνωστοποιήσεις.
Πρόσφατη εκτύπωση προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet (www.gsis.gr) με τα στοιχεία του επενδυτή, τους ΚΑΔ δραστηριότητας, τις εγκαταστάσεις και την	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Η ημερομηνία έκδοσης της προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet.• Η ταύτιση των στοιχείων του επενδυτή με τα στοιχεία που	<ul style="list-style-type: none">• Η εκτύπωση θα έχει εμφανή ημερομηνία, η οποία θα πρέπει να είναι εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή του αιτήματος.• Η κατάσταση της εταιρείας είναι ΕΝΕΡΓΗ.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
κατάσταση της επιχείρησης ως ΕΝΕΡΓΗ.	αναφέρονται στην απόφαση υπαγωγής. <ul style="list-style-type: none">Εάν ο φορέας της επένδυσης διαθέτει τον ΚΑΔ του επενδυτικού σχεδίου ως κλάδο δραστηριότητάς του, σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής.Ο τόπος εγκατάστασης είναι αυτός που αναφέρεται στην απόφαση υπαγωγής.	
Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, όπου θα δηλώνεται ο αριθμός IBAN στον οποίο θα γίνει η κατάθεση του ποσού επιχορήγησης, συνοδευόμενη από εκτύπωση TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">Στοιχεία δηλούντοςΣτοιχεία τραπεζικού/ών λογαριασμού/ών επενδυτή.	<ul style="list-style-type: none">Η ταύτιση του ονόματος του δηλούντος με τα στοιχεία που αναφέρονται στο πιστοποιητικό νόμιμη εκπροσώπησηςΟι αριθμός IBAN για την κατάθεση της ενίσχυσης συμπεριλαμβάνεται στους αριθμούς IBAN της εκτύπωσης TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.
Παραστατικά Πληρωμής/Εξόφλησης Δαπανών	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">εάν τα παραστατικά αφορούν σε δαπάνες:<ul style="list-style-type: none">που είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με τον Οδηγό Produc-e Green (0),αντιστοιχίζονται με τις δαπάνες της απόφασης υπαγωγής.ενδεικτικά, για τα παραστατικά πληρωμής/εξόφλησης:<ul style="list-style-type: none">η σύμβαση με προμηθευτή,	<u>Στην περίπτωση τιμολογίων εσωτερικού:</u> <ul style="list-style-type: none">Παραστατικά δαπανών με αναλυτική περιγραφή των τιμολογημένων μηχανημάτων και των εργασιών εγκατάστασης.Σύμβαση με τον Προμηθευτικό Οίκο (Κατασκευαστικό ή Εμπορικό), εφόσον φορολογικά απαιτείται.Παραστατικά διακίνησης Προμηθευτικού Οίκου (Κατασκευαστικού ή Εμπορικού) ή Φορτωτικά Έγγραφα Μεταφορικών Εταιρειών. <u>Στην περίπτωση τιμολογίων εξωτερικού:</u>

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
	<ul style="list-style-type: none">ο η υποβολή στη ΔΟΥ σύμβασης ή προκαταβολής του προμηθευτή,ο το extrait τραπεζικού ιδρύματος σε σχέση με την εξόφληση δαπανών,▪ η υποβολή βεβαίωσης σε σχέση με το καινούργιο & αμεταχείριστο για τα μηχανήματα.	<ul style="list-style-type: none">• Προσφορά εξοπλισμού από τον Προμηθευτικό Οίκο (Κατασκευαστικό ή Εμπορικό).• Παραγγελία Εξοπλισμού (Order) και Επιβεβαίωση Παραγγελίας ή Έγγραφο Αποδοχής Παραγγελίας (Order Confirmation). <p>Σύμβαση με τον Προμηθευτικό Οίκο (Κατασκευαστικό ή Εμπορικό) στην οποία αναφέρονται οι όροι προμήθειας του εξοπλισμού, εφόσον φορολογικά απαιτείται.</p> <ul style="list-style-type: none">• Προτιμολόγιο που εκδίδεται από τον Προμηθευτικό Οίκο μετά την υπογραφή της Σύμβασης και στο οποίο αναφέρεται ο αριθμός της Σύμβασης και ο διακανονισμός πληρωμής (προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης).• Έγγραφο CMR, γνωστό και ως «Διεθνής Φορτωτική CMR».• Καταστάσεις περιεχομένων container ή κιβωτίων (Packing List).• Τιμολόγιο του Προμηθευτικού Οίκου στο οποίο γίνεται αναφορά στην υπογεγραμμένη σύμβαση και στην καταβληθείσα προκαταβολή μέσω του Προτιμολογίου (proforma-invoice).• Διασάφηση Εισαγωγής – Άδεια εκτελωνισμού – Τιμολόγιο ή Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών Εκτελωνιστή για εισαγωγές εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε.• Δελτία Αποστολής ή/και Δελτία μη Τιμολογηθέντων Αποθεμάτων Εμπορικού, Προμηθευτικού Οίκου της Ελλάδας ή/και του Εξωτερικού ή/και Φορτωτικά Έγγραφα Μεταφορικών Εταιρειών, για τη μεταφορά του

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Λογιστικά Άρθρα εγγραφής των Παραστατικών Τιμολόγησης και των Παραστατικών Πληρωμής (για Γ' Κατηγορίας) Βιβλίο Εσόδων - Εξόδων του μήνα καταχώρησης των Παραστατικών Τιμολόγησης (για Β' Κατηγορίας).	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Η εγγραφή των παραστατικών πληρωμής και εξόφλησης στο βιβλίο της επιχείρησης.• Η λογιστική απεικόνιση της εκταμίευσης του δανείου στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης (στην περίπτωση δανείου)	
Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) (για Γ' Κατηγορίας).	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Η εγγραφή των χρεωστικών παραστατικών των αιτούμενων δαπανών καθώς και οι εγγραφές πληρωμές και οι εξοφλήσεις αυτών• Η ύπαρξη τυχόν άλλων πιστωτικών παραστατικών στην καρτέλα προμηθευτή του φορέα της επένδυσης.	
Μητρώο παγίων.	Ελέγχεται το μητρώο παγίων ώστε να απεικονίζονται οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση που αφορούν στην επένδυση.	
Περιβαλλοντική αδειοδότηση.	Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας	Όταν για μία επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνον εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.
Έκθεση ορκωτού ελεγκτή, επιλογής του επενδυτή	Ελέγχεται η έκθεση ορκωτού ελεγκτή ως προς την πληρότητα και ακρίβειά της.	Στην έκθεση του ορκωτού λογιστή, που συνοδεύει το αίτημα καταβολής ενίσχυσης θα πρέπει να βεβαιώνεται από τη μία η

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
		ολοκλήρωση του μέρους εκείνου του φυσικού αντικείμενου, όπως τούτο προκύπτει από την τεχνική έκθεση του μηχανικού και από την άλλη η ολοκλήρωση του μέρους του οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης που έχει υλοποιηθεί ως την ημερομηνία αιτήματος.
Τεχνική έκθεση μηχανικού, επιλογής του επενδυτή, στην οποία θα περιγράφεται το τεχνικό αντικείμενο που υποβάλλεται προς πιστοποίηση δαπανών και θα αναλύεται καταλλήλως με επιμετρητικούς πίνακες, στους οποίους θα περιλαμβάνονται ποσότητες και αξίες υλικών, μηχανημάτων, τεχνικών εγκαταστάσεων και λοιπών τεχνικών εργασιών.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Η συμβατότητα του τεχνικού αντικείμενου με την απόφαση υπαγωγής ή τυχόν τροποποιήσεις.• Η πληρότητα/ακρίβεια των επιμετρητικών πινάκων.	

4.4 Έλεγχος Αιτήματος Τελικής Καταβολής της Ενίσχυσης

Για την εξέταση του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης ο επενδυτής προσκομίζει τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 21.5, σε συνδυασμό με την παράγραφο 21.1 της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης. Αναλυτικότερα:

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης.	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος χρονικής ισχύος .• Έλεγχος περιεχομένου.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Η ημερομηνία έκδοσης της φορολογικής ενημερότητας, ώστε αυτή να είναι σε ισχύ τόσο κατά την υποβολή του αιτήματος όσο και κατά την καταβολή της ενίσχυσης.• Η φορολογική ενημερότητα αφορά σε είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο.	<ul style="list-style-type: none">Έλεγχος χρονικής ισχύοςΈλεγχος περιεχομένου	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">Η ημερομηνία έκδοσης της ασφαλιστικής ενημερότητας, ώστε αυτή να είναι σε ισχύ τόσο κατά την υποβολή του αιτήματος όσο και κατά την καταβολή της ενίσχυσης.Η ασφαλιστική ενημερότητα αφορά σε είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο.
Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας	<ul style="list-style-type: none">Έλεγχος Περιεχομένου.Έλεγχος χρονικής διάρκειας.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">Το περιεχόμενο του πιστοποιητικού.Διάρκεια: το πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του αιτήματος.
Πιστοποιητικό μεταβολών ΓΕΜΗ και Αναλυτικό πιστοποιητικό νόμιμης εκπροσώπησης.	Ελέγχονται στοιχεία δικαιούχου, εις ό,τι αφορά σε: <ul style="list-style-type: none">Επωνυμία, Νομική Μορφή και Διακριτικός Τίτλος του φορέα.Εταιρική/Μετοχική σύνθεση.Γνωστοποιήσεις Εταιρικής/Μετοχικής σύνθεσης.	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">Εάν τα στοιχεία αυτά ταυτίζονται με τα αντίστοιχα στοιχεία που αναφέρονται στην Απόφαση Υπαγωγής όπως ισχύει.Εάν η εταιρική/μετοχική σύνθεση του φορέα κατά το χρόνο ελέγχου ταυτίζεται με την προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής όπως ισχύει.Εάν σε περίπτωση αλλαγών της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης για τις οποίες δεν απαιτείται έγκριση, έχουν πραγματοποιηθεί οι προβλεπόμενες γνωστοποιήσεις.
Πρόσφατη εκτύπωση προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet (www.gsis.gr) με τα στοιχεία του επενδυτή, τους ΚΑΔ δραστηριότητας, τις εγκαταστάσεις και την κατάσταση της επιχείρησης ως ΕΝΕΡΓΗ.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">Η ημερομηνία έκδοσης της προσωποποιημένης Πληροφόρησης από το TaxisNet.Η ταύτιση των στοιχείων του επενδυτή με τα στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση υπαγωγής.Ελέγχονται εάν οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">Η εκτύπωση θα έχει εμφανή ημερομηνία, η οποία θα πρέπει να είναι εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή του αιτήματος.Η κατάσταση της εταιρείας είναι ΕΝΕΡΓΗ.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
	ανταποκρίνονται στους ΚΑΔ της απόφασης υπαγωγής. <ul style="list-style-type: none">• Ο τύπος εγκατάστασης είναι αυτός που αναφέρεται στην απόφαση υπαγωγής	
Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, όπου θα δηλώνεται ο αριθμός IBAN στον οποίο θα γίνει η κατάθεση του ποσού επιχορήγησης, συνοδευόμενη από εκτύπωση TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Στοιχεία δηλούντος• Στοιχεία τραπεζικού/ών λογαριασμού/ών επενδυτή.	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Η ταύτιση του ονόματος του δηλούντος με τα στοιχεία που αναφέρονται στο πιστοποιητικό νόμιμη εκπροσώπησης.• Οι αριθμός IBAN για την κατάθεση της ενίσχυσης συμπεριλαμβάνεται στους αριθμούς IBAN της εκτύπωσης TAXIS των δηλωμένων εταιρικών ή επαγγελματικών λογαριασμών της επιχείρησης.
Παραστατικά Πληρωμής/Εξόφλησης Δαπανών.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">▪ εάν τα παραστατικά αφορούν σε δαπάνες:<ul style="list-style-type: none">○ που είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με τον Οδηγό Produc-e Green (0),○ αντιστοιχίζονται με τις δαπάνες της απόφασης υπαγωγής.▪ ενδεικτικά, για τα παραστατικά πληρωμής/εξόφλησης:<ul style="list-style-type: none">○ η σύμβαση με προμηθευτή,○ η υποβολή στη ΔΟΥ σύμβασης ή προκαταβολής του προμηθευτή,○ το extrait τραπεζικού ιδρύματος σε σχέση	<u>Στην περίπτωση τιμολογίων εσωτερικού:</u> <ul style="list-style-type: none">• Παραστατικά δαπανών με αναλυτική περιγραφή των τιμολογημένων μηχανημάτων και των εργασιών εγκατάστασης.• Σύμβαση με τον Προμηθευτικό Οίκο (Κατασκευαστικό ή Εμπορικό) εφόσον φορολογικά απαιτείται.• Παραστατικά διακίνησης Προμηθευτικού Οίκου (Κατασκευαστικού ή Εμπορικού) ή Φορτωτικά Έγγραφα Μεταφορικών Εταιρειών. <u>Στην περίπτωση τιμολογίων εξωτερικού:</u> <ul style="list-style-type: none">• Προσφορά εξοπλισμού από τον Προμηθευτικό Οίκο (Κατασκευαστικό ή Εμπορικό)• Παραγγελία Εξοπλισμού (Order) και Επιβεβαίωση Παραγγελίας ή Έγγραφο

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
	<p>με την εξόφληση δαπανών,</p> <ul style="list-style-type: none">• η υποβολή βεβαίωσης σε σχέση με το καινούργιο & αμεταχειρίστο για τα μηχανήματα.	<p>Αποδοχής Παραγγελίας (Order Confirmation).</p> <ul style="list-style-type: none">• Σύμβαση με τον Προμηθευτικό Οίκο (Κατασκευαστικό ή Εμπορικό) στην οποία αναφέρονται οι όροι προμήθειας του εξοπλισμού εφόσον φορολογικά απαιτείται.• Προτιμολόγιο που εκδίδεται από τον Προμηθευτικό Οίκο μετά την υπογραφή της Σύμβασης και στο οποίο αναφέρεται ο αριθμός της Σύμβασης και ο διακανονισμός πληρωμής (προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης).• Έγγραφο CMR, γνωστό και ως «Διεθνής Φορτωτική CMR».• Καταστάσεις περιεχομένων container ή κιβωτίων (Packing List).• Τιμολόγιο του Προμηθευτικού Οίκου στο οποίο γίνεται αναφορά στην υπογεγραμμένη σύμβαση και στην καταβληθείσα προκαταβολή μέσω του Προτιμολογίου (proforma-invoice).• Διασάφηση Εισαγωγής – Άδεια εκτελωνισμού – Τιμολόγιο ή Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών Εκτελωνιστή για εισαγωγές εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε.• Δελτία Αποστολής ή/και Δελτία μη Τιμολογηθέντων Αποθεμάτων Εμπορικού, Προμηθευτικού Οίκου της Ελλάδας ή/και του Εξωτερικού ή/και Φορτωτικά Έγγραφα Μεταφορικών Εταιρειών, για τη μεταφορά του.
Λογιστικά Άρθρα εγγραφής των Παραστατικών Τιμολόγησης και των Παραστατικών Πληρωμής (για Γ' Κατηγορίας) Βιβλίο Εσόδων - Εξόδων του μήνα	<p>Ελέγχεται:</p> <ul style="list-style-type: none">• Η εγγραφή των παραστατικών πληρωμής και εξόφλησης στο βιβλίο της επιχείρησης.	

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
καταχώρησης των Παραστατικών Τιμολόγησης (για Β' Κατηγορίας).	<ul style="list-style-type: none">• Η λογιστική απεικόνιση της εκταμίευσης του δανείου στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης (στην περίπτωση δανείου).	
Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) (για Γ' Κατηγορίας).	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">• Η εγγραφή των χρεωστικών παραστατικών των αιτούμενων δαπανών καθώς και οι εγγραφές πληρωμές και οι εξοφλήσεις αυτών.• Η ύπαρξη τυχόν άλλων πιστωτικών παραστατικών στην καρτέλα προμηθευτή του φορέα της επένδυσης.	
Μητρώο παγίων.	Ελέγχεται το μητρώο παγίων ώστε να απεικονίζονται οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση που αφορούν την επένδυση.	
Περιβαλλοντική αδειοδότηση.	Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας	Όταν για μία επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνον εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.
Έκθεση ορκωτού ελεγκτή, επιλογής του επενδυτή	Ελέγχεται η έκθεση ορκωτού ελεγκτή ως προς την πληρότητα και ακρίβειά της.	Στην έκθεση του ορκωτού λογιστή, που συνοδεύει το αίτημα καταβολής ενίσχυσης θα πρέπει να βεβαιώνεται η ολοκλήρωση του οικονομικού αντικειμένου της συνολικής επένδυσης.
Άδεια δόμησης ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας ή γνωστοποίηση στις		

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4178/2013.		
Άδεια Λειτουργίας της παραγωγικής μονάδας ή αποδεικτικό υποβολής αιτήματος για την έκδοση άδειας λειτουργίας από την αδειοδοτούσα Υπηρεσία. Στην τελευταία περίπτωση, είναι δυνατή η έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης με την πρόβλεψη ημερομηνίας υποχρέωσης προσκόμισης της άδειας λειτουργίας. Εάν η προβλεπόμενη προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα και θα εκκινήσουν οι διαδικασίες επιστροφής της επιχορήγησης, ως αχρεωστήτως καταβληθείσας.		Ενδεικτικά και αναφορικά με την άδεια λειτουργίας. Αναφορικά με τον έλεγχο «Ισχύος των μηχανημάτων» του επενδυτικού σχεδίου ελέγχεται η συνολική κινητήρια/θερμική ισχύς των μηχανημάτων που είναι εγκατεστημένα (kw/hr) και ελέγχεται η συμφωνία στις τιμές της εγκατεστημένης ισχύος της άδειας λειτουργίας της μονάδας και της προβλεπόμενης ισχύος στην απόφαση υπαγωγής. Σε περίπτωση αύξησης δυναμικότητας, όπως προκύπτει από την απόφαση υπαγωγής.
Σε περίπτωση εκχώρησης της ενίσχυσης.	Κίνηση (extrait) του τραπεζικού λογαριασμού του φορέα της επένδυσης και ισοζύγια (αναλυτικά δανείων), ισολογισμοί και οικονομικές καταστάσεις στις οποίες εμφανίζονται τα δάνεια.	Ελέγχεται η λογιστική απεικόνιση της εκταμίευσης του δανείου στα λογιστικά βιβλία της εταιρείας.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου, ελέγχεται η περίπτωση διπλής χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης. Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, ο διενεργών τη διοικητική επαλήθευση δύναται να ζητήσει τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

4.5 Έλεγχος Σύμβασης Εκχώρησης του Ποσού της Επιχορήγησης

Οι δικαιούχοι δύνανται να εκχωρήσουν τη δημόσια δαπάνη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή **βραχυπρόθεσμου δανείου**, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21.3 της ΚΥΑ.

Έγγραφα / Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Σύμβαση εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης	Έλεγχος της τήρησης της προβλεπόμενης προθεσμίας εντός της οποίας είναι δυνατή η υποβολή σύμβασης εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης.	Η σύμβαση εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης πρέπει να υποβληθεί εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών, από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ΚΥΑ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21.3 παρ. 2 της ΚΥΑ
	Έλεγχος Εγκυρότητας Εκχώρησης.	<ul style="list-style-type: none">• Η εκχώρηση πρέπει να είναι ποσού μικρότερου ή ίσου του ποσού της ενίσχυσης ή της υπολειπόμενης ενίσχυσης.• Η εκχώρηση πρέπει να έχει συμφωνηθεί και συνυπογραφεί και από τα δύο μέρη (δικαιούχος - χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) ιδιωτικό συμφωνητικό εκχώρησης όπως αυτό έχει καταχωρηθεί στο μητρώο εκχωρήσεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 145 του ν. 4270/2024, και ο εκδοχέας να έχει προβεί στην κατά το νόμο απαιτούμενη αναγγελία στον Φορέα Υλοποίησης (Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΕΝ) και στον Φορέα Καταβολής (Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΕΝ).• Σε περίπτωση που η εκχώρηση δεν είναι έγκυρη, επιστρέφεται στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό που την εξέδωσε.
	Βεβαίωση δανειοδοτούσας τράπεζας/ χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.	<ul style="list-style-type: none">• Βεβαίωση της δανειοδοτούσας τράπεζας/ χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που περιλαμβάνει τον αριθμό της σύμβασης, τον σκοπό και το ύψος των εκταμίευσεων.• Στις περιπτώσεις τμηματικών καταβολών, αναφέρονται οι ημερομηνίες εκταμίευσης των δόσεων

Έγγραφα / Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
		του δανείου με τα αντίστοιχα ποσά και το τρέχον υπόλοιπο του δανείου (μη συμπεριλαμβανομένων των τόκων).
	Σκοπός Δανείου.	Ελέγχεται εάν: <ul style="list-style-type: none">• Το δάνειο είναι βραχυπρόθεσμο και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης ενίσχυσης και δεν χρησιμοποιείται για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, η οποία ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών.• Το ποσό της εκχωρούμενης επιχορήγησης ταυτίζεται ή/και συνδέεται με το ποσό της απόφασης υπαγωγής.

4.6 Έλεγχος περιπτώσεων Τροποποίησης του Επενδυτικού Έργου

Είναι δυνατή τροποποίηση όρων της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης κατόπιν αιτήματος του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης, κατά το άρθρο 22 της ΚΥΑ.

Σημειώνεται ότι η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της επένδυσης μπορεί να προκύψει είτε κατόπιν αιτήματος εκ μέρους του δικαιούχου είτε αυτεπάγγελα από τον Φορέα Υλοποίησης, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Φορέα Ελέγχου, κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της επένδυσης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της επένδυσης, λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της επένδυσης κ.α..

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, τροποποίηση του επενδυτικού έργου είναι εφικτή όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 της ΚΥΑ, κατόπιν εξέτασης των ακόλουθων δικαιολογητικών.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Σχόλια
Αίτημα Τροποποίησης της Επένδυσης στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή/και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.	Χρόνος υποβολής αιτήματος.	Το αίτημα τροποποίησης έχει υποβληθεί στο πληροφοριακό σύστημα πριν από την υποβολή της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης.
	Μη υπέρβαση του προβλεπόμενου ως ανώτατου αριθμού αιτημάτων τροποποίησης.	Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής μέχρι δύο (2) αιτημάτων τροποποίησης.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Σχόλια
	Ελάχιστο περιεχόμενο αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή/και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης	Το αίτημα τροποποίησης ελέγχεται ως προς την πληρότητα και την τεκμηρίωσή του και συγκεκριμένα εάν: <ul style="list-style-type: none">• αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης,• τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης,• επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα που τεκμηριώνουν το αίτημα.
	Περιεχόμενο αιτήματος τροποποίησης ως προς: <ul style="list-style-type: none">• την παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της επένδυσης,• την αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου, όπως για παράδειγμα αλλαγή της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης, μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ενισχυόμενης επιχείρησης, κ.λπ.,• τη μεταβολή του χρηματοδοτικού σχήματος,• τη διόρθωση προφανών σφαλμάτων,• την αλλαγή του τύπου εγκατάστασης της επένδυσης. Αντίστοιχη αίτηση υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας ⁽⁶⁾	Ελέγχεται η συμβατότητα του αιτήματος με: <ul style="list-style-type: none">• την απόφαση υπαγωγής και τυχόν τροποποίησή της,• την ΚΥΑ,• το εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις σε περίπτωση μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ενισχυόμενης επιχείρησης (έγκριση Φορέα Υλοποίησης),• σε περίπτωση μεταβολής της ίδιας συμμετοχής και του τραπεζικού δανεισμού, το κατά πόσον τηρούνται οι όροι περί των ελάχιστων ποσοστώσεων (βλ. ΥΑ 159337 ΕΞ 2021, αρ.1, παρ.2), τον όρο της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και η μη αύξηση του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.
Έλεγχος προϋποθέσεων αποδοχής αιτήματος	Έλεγχος συνδρομής προϋποθέσεων ΚΥΑ.	Ελέγχεται εάν:

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, σχετικά με την έννοια της ανωτέρας βίας και των εξαιρετικών περιστάσεων στον [κανονισμό \(ΕΕ\) 2021/2116](#).

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Σχόλια
		<ul style="list-style-type: none">• Εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρόσκλησης και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.• Εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της.• Δεν διαφοροποιούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας και ένταξης στη Δράση.• Δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.• Εξακολουθούν να τηρούνται οι προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ.

4.7 Έλεγχος περιπτώσεων Ανάκλησης της Απόφασης Υπαγωγής

Η ανάκληση της ένταξης της αίτησης τους σε απόφαση Υπαγωγής ή της επένδυσης καθίσταται δυνατή, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της ΚΥΑ.

Σημειώνεται ότι ανάκληση μπορεί να επέλθει είτε κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου είτε και αυτεπάγγελα από τον Φορέα Υλοποίησης μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της.

Περίπτωση Α – Αίτημα δικαιούχου για ανάκληση της απόφασης ένταξης επένδυσης

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Περιεχόμενο αιτήματος ανάκλησης της αίτησης σε απόφαση Υπαγωγής	Το αίτημα ανάκλησης ελέγχεται ως προς την πληρότητά του και την τεκμηρίωσή του.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• το κατά πόσον ευσταθούν και τεκμηριώνονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της επένδυσης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της που περιλαμβάνονται στο αίτημα ανάκλησης,

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
		<ul style="list-style-type: none">τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν το αίτημα.

Περίπτωση Β – Αυτεπάγγελτη ανάκληση της απόφασης ένταξης επένδυσης

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
	Πρόσδος και τήρηση των όρων ένταξης.	Ελέγχεται το κατά πόσον τηρούνται οι όροι ένταξης όπως αυτοί αναφέρονται στο Άρθρο 6 της απόφασης υπαγωγής. Ενδεικτικά: <ul style="list-style-type: none">Τόπος Εγκατάστασης.Δυναμικότητα.Ισχύς μηχανημάτων.Έκδοση αδειών.Όροι δανεισμού.Μη επιχορήγηση από άλλη πηγή.
	Συνδρομή των περιπτώσεων του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 23 παρ. 4 της ΚΥΑ.	<ul style="list-style-type: none">Σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων.Μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου.Αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης.Διαπίστωση άλλης παράβασης του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και η οποία δεν επιδέχεται θεραπεία.

4.8 Έλεγχος Υποχρεώσεων Δικαιούχων

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, οι δικαιούχοι υπέχουν πρόσθετες υποχρεώσεις, η συνδρομή ορισμένων εκ των οποίων διαπιστώνεται κατά τα στάδια σύνταξης της Έκθεσης Επαλήθευσης, σύμφωνα με το άρθρο 25 της ΚΥΑ.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
Κατάλληλο δικαιολογητικό ή παραστατικό έναρξης υλοποίησης.	Έλεγχος πριν την υποβολή οποιουδήποτε αιτήματος χορήγησης ενίσχυσης.	Ελέγχεται το κατά πόσον έχει γίνει έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και εάν αυτή έχει προσηκόντως γνωστοποιηθεί

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
		[το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ΚΥΑ και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή οποιουδήποτε αιτήματος χορήγησης ενίσχυσης].
Κατάλληλο δικαιολογητικό ή παραστατικό.	Έλεγχος τήρησης χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης πριν από την έκδοση βεβαίωσης ολοκλήρωσης.	Ελέγχεται το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης .
Κατάλληλο δικαιολογητικό ή παραστατικό.	Έλεγχος διατήρησης της επένδυσης στην περιοχή που χορηγείται η ενίσχυση, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, από 3 έως 5 έτη, αναλόγως του μεγέθους της επιχείρησης.	Έλεγχος του κατά πόσον η επένδυση διατηρείται στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση.
Κατάλληλο δικαιολογητικό ή παραστατικό.	Έλεγχος ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενισχυόμενης επιχείρησης	Έλεγχος του κατά πόσον υπάρχει μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
Κατάλληλο δικαιολογητικό ή παραστατικό.	Έλεγχος πάγιων στοιχείων.	Ελέγχονται ότι τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί: <ul style="list-style-type: none">• δεν χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας,• δεν μεταβιβάζονται, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και αντίστοιχων χαρακτηριστικών και ποσότητας,• δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.
Κατάλληλο δικαιολογητικό ή παραστατικό.	Έλεγχος μη διακοπής παραγωγικής δραστηριότητας ή/και παύσης λειτουργίας της	Έλεγχος ότι οι δικαιούχοι δεν έχουν διακόψει την παραγωγική δραστηριότητα ή/και δεν έχουν παύσει τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Δικαιολογητικά	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις
	επιχείρησης διατήρησης της επένδυσης.	
Περιβαλλοντική αδειοδότηση.	Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας	Όταν για μία επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνον εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.

5. ΒΗΜΑ 3

5.1 Γενικά

Σημειώνεται ότι η Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης καταρτίζεται για την εξέταση αφενός του ενδιάμεσου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης και, αφετέρου, του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης, όπου εξετάζονται τα δικαιολογητικά που εκτέθηκαν στο πλαίσιο του Βήματος 2 της διαδικασίας επαλήθευσης.

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, το σχέδιο της Έκθεσης Επαλήθευσης, μετά τη σύνταξη της, αποστέλλεται, ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον συντάκτη της, στον Φορέα Ελέγχου.

Δεν αποκλείεται ο Φορέας Ελέγχου να επιστρέψει την Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης, προς συμπλήρωση και εκ νέου υποβολή της.

Η Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης, η οποία αφορά σε τελικό αίτημα καταβολής της ενίσχυσης, διατίθεται στην αρμόδια ομάδα που θα πραγματοποιήσει την επιτόπια επίσκεψη στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης, προκειμένου αυτή να διαπιστώσει εάν ταυτοποιούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί στον χώρο υλοποίησης με εκείνες που έγιναν κατ' αρχήν αποδεκτές με την αντίστοιχη Έκθεση Επαλήθευσης.

Με την αποδοχή των Εκθέσεων Επαλήθευσης από τον Φορέα Ελέγχου και την αποστολή σχετικής εισήγησης του προς τον Φορέα Υλοποίησης και με ευθύνη του τελευταίου, αναρτώνται στο πληροφοριακό σύστημα. Στην περίπτωση της Έκθεσης Επαλήθευσης, που αφορά σε ενδιάμεσο αίτημα, οι δικαιούχοι ενημερώνονται για το περιεχόμενο της, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα της υποβολής, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, τυχόν αντιρρήσεων.

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με την Έκθεση Επαλήθευσης δύνανται να υποβάλουν αντιρρήσεις, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της έκθεσης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Ο διενεργών τη διοικητική επαλήθευση παρέχει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων, οι οποίες διαβιβάζονται στην Επιτροπή Ενστάσεων της ΚΥΑ.

5.2 Δομή – Ελάχιστο περιεχόμενο Έκθεσης Διοικητικής Επαλήθευσης

Προς διευκόλυνση της διενέργειας της διοικητικής επαλήθευσης και διασφάλιση ομοιομορφίας των Εκθέσεων Διοικητικής Επαλήθευσης, στο Παράρτημα 2 του παρόντος Οδηγού περιέχεται υπόδειγμα Έκθεσης Διοικητικής Επαλήθευσης.

Ο διενεργών τη διοικητική επαλήθευση είναι δυνατόν να παραθέσει συμπληρωματικές πληροφορίες, ανάλογα με την ιδιαιτερότητα κάθε περίπτωσης. Ακόμη, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης είναι δυνατόν να συνοδεύεται από συνημμένα έγγραφα.

Η Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης παράγεται σε ηλεκτρονική μορφή και υπογράφεται ψηφιακά από τον/τους συντάκτη/-ες της, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

6. ΤΜΗΜΑ 2 – ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

6.1 Αντικείμενο

Το Τμήμα 2 του παρόντος Οδηγού έχει ως αντικείμενο την καταγραφή των ακολουθητέων ενεργειών και διαδικασιών για τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου, ήτοι της επιτόπιας επίσκεψης στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης ή και στην έδρα της επιχείρησης εφόσον απαιτηθεί, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα προβλεπόμενα στα άρθρα 2 («Εμπλεκόμενοι Φορείς»), 21 («Διαδικασία Υλοποίησης - Παρακολούθησης»), 25 («Υποχρεώσεις Δικαιούχων»), 27 («Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας») και 30 («Ενέργειες Δημοσιότητας και Ενημέρωσης») της ΚΥΑ, κατά το μέτρο που οι διατάξεις αυτές ρυθμίζουν και περιγράφουν διαδικασίες επιτόπιου ελέγχου, με σκοπό την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καθώς και την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης/απόφαση υπαγωγής και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης.

Η διαδικασία του επιτόπιου ελέγχου λαμβάνει χώρα μετά την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης του αιτήματος τελικής καταβολής της ενίσχυσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21.5 της ΚΥΑ, και διενεργείται από ομάδα ελέγχου που συστήνεται, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου.

Για τις ανάγκες διενέργειας και ολοκλήρωσης του επιτόπιου ελέγχου λαμβάνεται υπ' όψιν και η Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης, η οποία διατίθεται μαζί με όλα τα σχετικά δικαιολογητικά/έγγραφα που έχουν αναρτηθεί στο ΠΣ, στην ομάδα ελέγχου που θα πραγματοποιήσει τον επιτόπιο έλεγχο.

Μετά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου, συντάσσεται σχέδιο Έκθεσης Πιστοποίησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21.5 της ΚΥΑ όπως αναλύονται στις επόμενες παραγράφους του παρόντος Οδηγού.

Για τις ανάγκες υλοποίησης των ενεργειών που περιγράφονται στον παρόντα Οδηγό, οι διενεργούντες τις αναγκαίες ενέργειες λογίζεται ότι καλύπτονται από την εξουσιοδότηση που περιέχεται στην αίτηση

συμμετοχής στη δράση προς τον Φορέα Υλοποίησης της δράσης, για τη συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρημένα σε βάσεις δεδομένων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της ΚΥΑ.

6.2 Περιγραφή της διαδικασίας

Ο επιτόπιος έλεγχος περιλαμβάνει δύο (2) διακριτά βήματα, στα οποία προβαίνει η ομάδα ελέγχου, ως κατωτέρω:

- **Βήμα 1** Πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
- **Βήμα 2** Συγγραφή και υποβολή σχεδίου Έκθεσης Πιστοποίησης.

Έκαστο βήμα είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και επιμέρους στάδια, κατά τα αναλυτικώς οριζόμενα στην ΚΥΑ και στον παρόντα Οδηγό.

7. ΒΗΜΑ 4

7.1 Γενικά

Ο έλεγχος του φυσικού αντικειμένου ενός επενδυτικού σχεδίου αποσκοπεί στη διαπίστωση της ολοκλήρωσης όλων των εγκεκριμένων προμηθειών και εργασιών, στην επιβεβαίωση της συμμόρφωσής τους με τους σκοπούς, τις προϋποθέσεις και τα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου όπως ορίζονται στην απόφαση υπαγωγής, καθώς και στην πιστοποίηση του επιλέξιμου κόστους. Στο πλαίσιο του επιτόπιου ελέγχου, περιλαμβάνεται επίσης ο έλεγχος του οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης και η διαπίστωση της ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Ο ανωτέρω έλεγχος διενεργείται στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης ή και στην έδρα της επιχείρησης εφόσον αυτό απαιτηθεί από την ομάδα Ελέγχου, που εξετάζει το επενδυτικό σχέδιο ως σύνολο αλλά και ανά κατηγορία δαπάνης, σύμφωνα με τις προβλέψεις της απόφασης υπαγωγής και λαμβάνοντας υπ' όψιν την Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης. Η ομάδα ελέγχου, αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μέλη, εκ των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος είναι Μηχανικός, με συναφή ειδικότητα με τις ελεγχόμενες επενδύσεις, και ένα Οικονομολόγο. Όλα τα μέλη κάθε ομάδας ελέγχου δεν θα έχουν οποιαδήποτε επαγγελματική ή άλλη σχέση με το ελεγχόμενο έργο. Κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 21.5 της ΚΥΑ, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται οι ομάδες ελέγχου να διενεργήσουν τους ελέγχους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την υλοποίηση/διενέργεια του ελέγχου, αναλόγως της ειδικότερης φύσης και των απαιτήσεων του ελεγχόμενου έργου, καθορίζονται από τον Φορέα Ελέγχου.

Η διαδικασία του επιτόπιου ελέγχου έχει τους ακόλουθους στόχους:

- την τεχνική επαλήθευση της ολοκλήρωσης και της λειτουργικής ετοιμότητας του φυσικού αντικειμένου των παραγωγικών επενδύσεων της δράσης «PRODUC-E GREEN»

- τη διασφάλιση ότι το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο είναι συμβατό με την απόφαση υπαγωγής, τυχόν τροποποιήσεις αυτής και την ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης,
- τη διασφάλιση ότι το υλοποιηθέν οικονομικό αντικείμενο είναι συμβατό με την απόφαση υπαγωγής, τυχόν τροποποιήσεις αυτής και την ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης,
- τη συνδρομή στην τεκμηρίωση τήρησης της αρχής DNSH και των λοιπών κλιματικών/περιβαλλοντικών στόχων του ΤΑΑ,
- τη συμπλήρωση των τυποποιημένων λιστών ελέγχου του Παραρτήματος 4, ώστε να στηρίζεται με επαρκή, αξιόπιστα τεκμήρια η επαλήθευση των στόχων της δράσης.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι συμπληρώνουν και επαληθεύουν τους διοικητικούς ελέγχους και εντάσσονται στο πλαίσιο του μηχανισμού επαλήθευσης (verification mechanism) του ΤΑΑ.

Πιο συγκεκριμένα η διαδικασία περιλαμβάνει συνοπτικά τα εξής:

- Τον έλεγχο των τίτλων κυριότητας/συμβολαίων κ.λπ. επί των ακινήτων που πραγματοποιείται η επένδυση και τη διαπίστωση ότι δεν έχει μεταβληθεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης.
- Τον έλεγχο ότι η επένδυση πραγματοποιείται στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση.
- Τον έλεγχο των εκδοθεισών αδειών, της άδειας λειτουργίας ή του αποδεικτικού υποβολής αιτήματος για την έκδοση άδειας λειτουργίας των συμβάσεων με τους προμηθευτές και τη συμφωνία αυτών με το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο.
- Την επιβεβαίωση της έκδοσης όλων των απαιτούμενων κατά τον νόμο αδειών, εγκρίσεων και λοιπών εγγράφων για την υλοποίηση και λειτουργία της επένδυσης.
- Την επιβεβαίωση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της ενίσχυσης, με αποτύπωση των δαπανών που έχουν γίνει: συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης, όπως έχουν ενδεχομένως τροποποιηθεί, καθώς και του τελικού αιτήματος.
- Την σήμανση των πρωτότυπων δικαιολογητικών που ελέγχονται με σχετική σφραγίδα.
- Την καταγραφή και την επιβεβαίωση του υλοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου ανά κατηγορία δαπάνης, την καταγραφή των διαφοροποιήσεων σε σχέση με το εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο» της απόφασης υπαγωγής καθώς και την καταγραφή τυχόν υλοποιημένου φυσικού αντικειμένου εκτός του εγκεκριμένου.
- Τη διαπίστωση του «καινούργιου και αμεταχείριστου» των αποκτηθέντων μηχανημάτων/λοιπού εξοπλισμού και την επιβεβαίωση της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και του λοιπού εξοπλισμού κατά την παραγωγική διαδικασία.
- Σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, διαπιστώνεται ότι δεν χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης και του Παραρτήματος Ι του παρόντος Οδηγού, ότι δεν έχουν μεταβιβαστεί, με την

επιφύλαξη όσων ορίζονται στην ΚΥΑ και ότι δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο επίσημης πλειστηριασμού.

- Την επιβεβαίωση / ταυτοποίηση των παραστατικών των επιλέξιμων δαπανών με το υλοποιημένο φυσικό αντικείμενο στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης και των σειριακών αριθμών των εγκατεστημένων μηχανημάτων/λοιπού εξοπλισμού με τους αντίστοιχους στα σχετικά παραστατικά.
- Την αποτύπωση σε φωτογραφικό υλικό των κτηρίων, εγκαταστάσεων, μηχανημάτων, εξοπλισμού κ.λπ. κατά τη διάρκεια της επιτόπιας αυτοψίας, το οποίο εκτιμάται από την ομάδα ελέγχου ότι μπορεί να δράσει υποστηρικτικά στην τεκμηρίωση των ευρημάτων που αποτυπώνονται στην Έκθεση Επιτόπιου Ελέγχου (Έκθεση Πιστοποίησης). Το φωτογραφικό υλικό υποβάλλεται συνημμένα στην Έκθεση Επιτόπιου Ελέγχου.
- Τη διαπίστωση συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία, περιλαμβανομένης της τήρησης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εφόσον υφίσταται.
- Τη διαπίστωση συμμόρφωσης της ενίσχυσης και του δικαιούχου με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.
- Τη διαπίστωση συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από Φορέα Υλοποίησης, Φορέα Ελέγχου, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- Τη διαπίστωση συμμόρφωσης του δικαιούχου με τις υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας που περιλαμβάνονται στην ΚΥΑ.

Η κάλυψη των ανωτέρω στόχων επιτυγχάνεται με την ολοκλήρωση των εξής ειδών ελέγχου, ανάλογα με τη φύση και το στάδιο της επένδυσης:

1. Έλεγχος εγγράφων επί τόπου

- επιβεβαίωση ότι οι φάκελοι «όπως κατασκευάστηκε» (σχέδια, τεχνικά φυλλάδια, πιστοποιήσεις, πρωτόκολλα δοκιμών) είναι διαθέσιμοι και συμφωνούν με την πραγματική κατάσταση,
- έλεγχος πιστοποιητικών CE, δηλώσεων συμμόρφωσης, βεβαιώσεων κατασκευαστών, πρωτοκόλλων δοκιμών εξοπλισμού.
- έλεγχος πρωτότυπων παραστατικών, συμβάσεων, λογιστικών εγγραφών στα βιβλία της επιχείρησης, έλεγχος τήρησης χρηματοδοτικού σχήματος, έλεγχος έναρξης εργασιών.

2. Οπτικός έλεγχος

- επιθεώρηση των κτιριακών παρεμβάσεων (εμβαδά, χρήσεις, προσβασιμότητα, ενεργειακές παρεμβάσεις),
- έλεγχος εγκατάστασης μηχανημάτων και γραμμών παραγωγής (διάταξη, συνδεσμολογία, βοηθητικές εγκαταστάσεις),

- ο επαλήθευση ότι ο πραγματικός τόπος υλοποίησης, η κλίμακα της επένδυσης και η χρήση γης συμφωνούν με τα εγκεκριμένα στοιχεία.

3. Λειτουργικός έλεγχος / δοκιμές

- ο όπου είναι τεχνικά εφικτό και ασφαλές, ζητείται δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία κρίσιμων τμημάτων της παραγωγικής γραμμής,
- ο ελέγχονται βασικές παράμετροι απόδοσης (π.χ. ισχύς, SCOP/COP, βασικά ενεργειακά ή παραγωγικά μεγέθη) βάσει των τεχνικών προδιαγραφών,
- ο ελέγχονται βασικά συστήματα αυτοματισμού, προστασίας, παρακολούθησης (SCADA, BEMS, dataloggers κ.λπ., ανάλογα με το έργο).

Η ομάδα ελέγχου δύναται να προβεί και σε πρόσθετες επιβεβαιώσεις στοιχείων και ελεγχόμενα σημεία της επένδυσης, εφόσον απαιτούνται για την προσήκουσα πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, ακόμη και εάν δεν αναγράφονται ρητώς ανωτέρω.

Το πλάνο της επιτόπιας επίσκεψης γνωστοποιείται στον δικαιούχο πριν την επίσκεψη, για την εξασφάλιση άδειας πρόσβασης στην εγκατάσταση καθώς και της παρουσίας των αρμόδιων τεχνικών από την πλευρά του δικαιούχου.

7.2 Δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού (Κατηγορία α)

7.2.1 Δαπάνες (Κατηγορία - αα)

Αγορά της γης, κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, επέκταση και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης της ΚΥΑ, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Αγορά γης (εφόσον έχει πραγματοποιηθεί).	<ul style="list-style-type: none">Συμβολαιογραφική πράξη (πρωτότυπη) αγοραπωλησίας, τίτλος	Ελέγχονται:

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
	<p>κυριότητας, πιστοποιητικό μεταγραφής, απόσπασμα κτηματολογικού γραφείου.</p> <ul style="list-style-type: none">• Τοπογραφικό διάγραμμα πρωτότυπο (ή ακριβές αντίγραφο) οικοπέδου εξαρτημένο στο Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς 87' (ΕΓΣΑ 87').	<ul style="list-style-type: none">• Τα στοιχεία του τόπου εγκατάστασης (Θέση, Περιφέρεια, Περιφερειακή ενότητα, Δήμος, Δημοτική Ενότητα).• Αντιστοίχιση τόπου εγκατάστασης με το επενδυτικό σχέδιο.• Τίτλοι κυριότητας ή δικαιωμάτων του φορέα επένδυσης.• Ταυτοποίηση ή διαφοροποιήσεις του προβλεπόμενου στην απόφαση υπαγωγής τόπου εγκατάστασης της επένδυσης με το ακίνητο που περιγράφεται στους τίτλους κυριότητας/δικαιωμάτων.• Αποκλίσεις. Σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων κόστους έναντι του εγκεκριμένου προϋπολογισμού πρέπει να τεκμηριωθούν οι αποκλίσεις.
<p>Κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων. Επέκταση και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Τεχνική Περιγραφή, υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο Μηχανικό των Κτιριακών Εγκαταστάσεων που έχουν κατασκευαστεί, επεκταθεί ή εκσυγχρονισθεί, συνοδευόμενη από τα κατασκευαστικά σχέδια, υπογεγραμμένα από τους επιβλέποντες μηχανικούς του έργου.• Οικοδομική Άδεια / Άδεια Δόμησης / Άδεια Κατεδάφησης με τις τυχόν Αναθεωρήσεις της ή Έγκριση Εργασιών Μικρής Κλίμακας. Σε περίπτωση τελικού ελέγχου απαιτείται θεώρηση της αδειάς για	<p>Ελέγχονται: <u>Οικοδομική άδεια/άδεια δόμησης.</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Ισχύς της οικοδομικής άδειας/άδειας δόμησης.• Είδος των οικοδομικών εργασιών που πρέπει να ταυτίζονται με το εγκεκριμένο έργο.• Η θέση του έργου που πρέπει να ταυτίζεται με τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης.• Η θεώρηση της οικοδομικής άδειας/άδειας δόμησης από το αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο ή την Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ). <p><u>Υλοποιηθείσες κτηριακές εργασίες σε σχέση με το εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της απόφασης υπαγωγής.</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Συμφωνία των μεγεθών των υλοποιηθεισών κτιριακών εργασιών.• Θέσεις των κτισμάτων, σε σχέση με τα εγκεκριμένα διαγράμματα κάλυψης / δόμησης των αδειών.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
	<p>σύνδεση ηλεκτρικού ρεύματος.</p> <ul style="list-style-type: none">• Τα εγκεκριμένα σχέδια θεωρημένα από την Πολεοδομία που συνοδεύουν την ανωτέρω Άδεια (Τοπογραφικό Διάγραμμα, Διάγραμμα Κάλυψης / Δόμησης, Κατόψεις, Τομές, Όψεις).• Απόφαση έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή έγκριση υπαγωγής σε ΠΠΔ από την αρμόδια υπηρεσία (εφόσον απαιτείται).• Πιστοποιητικό ελέγχου κατασκευής (σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων).	<p><u>Τυχόν διαφοροποιήσεις σε σχέση με το εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της απόφασης υπαγωγής.</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Το εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο που δεν υλοποιήθηκε.• Το ΜΗ εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο που υλοποιήθηκε και σχετίζεται με την επένδυση.• Το ΜΗ εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο που υλοποιήθηκε και δεν σχετίζεται με την επένδυση.
<ul style="list-style-type: none">• Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.• Ειδικές και βοηθητικές εγκαταστάσεις κτηρίων.• Κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρία και σε εμποδιζόμενα άτομα.	<ul style="list-style-type: none">• Τεχνική Περιγραφή, υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο Μηχανικό, των τεχνικών έργων, έργων υποδομής και των έργων που έχουν πραγματοποιηθεί στον περιβάλλοντα χώρο συνοδευόμενη από το αντίστοιχα κατασκευαστικά σχέδια, υπογεγραμμένα από τους επιβλέποντες μηχανικούς του έργου.• Άδειες, Εγκρίσεις/ Βεβαιώσεις.	<p>Ελέγχονται:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ταύτιση του μήκους της περίφραξης που αναγράφεται στο σχετικό τιμολόγιο και τις συνημμένες επιμετρήσεις με την περίμετρο του οικοπέδου στο διάγραμμα κάλυψης.• Η πιστοποίηση εκτέλεσης κάθε εγκεκριμένης εργασίας.• Η συμφωνία της έκτασης των εκτελεσθεισών εργασιών σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην απόφαση υπαγωγής.• Τυχόν διαφοροποιήσεις σε σχέση με το εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της απόφασης υπαγωγής.

7.2.2 Δαπάνες (Κατηγορία - αβ)

Αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού. Αφορά σε κτήρια, μηχανήματα και λοιπό εξοπλισμό επιχειρηματικής εγκατάστασης).	<ul style="list-style-type: none">• Τεχνική περιγραφή των «Παγίων Στοιχείων Ενεργητικού» που αποκτήθηκαν (κτήρια, μηχανολογικός και λοιπός εξοπλισμός) υπογεγραμμένη από υπεύθυνο μηχανικό.• Συμβόλαια αγοράς «Παγίων Στοιχείων Ενεργητικού» και μεταγραφή τους (εφόσον απαιτείται).• Εκθέσεις των ανεξάρτητων εκτιμητών μηχανικών/πραγματογνομώνων ή επίσημου φορέα για την εμπορική αξία των πάγιων στοιχείων ενεργητικού και λοιπών στοιχείων, που υποβλήθηκαν στο αίτημα υπαγωγής.	Ελέγχονται: <ul style="list-style-type: none">• Τα στοιχεία του τόπου εγκατάστασης (Θέση, Περιφέρεια, Περιφερειακή ενότητα, Δήμος, Δημοτική Ενότητα).• Αντιστοίχιση τόπου εγκατάστασης με το επενδυτικό σχέδιο.• Τίτλοι κυριότητας ή δικαιωμάτων του φορέα επένδυσης.• Ταυτοποίηση ή διαφοροποιήσεις του προβλεπόμενου στην απόφαση υπαγωγής τόπου εγκατάστασης της επένδυσης με το ακίνητο που περιγράφεται στους τίτλους κυριότητας/δικαιωμάτων.
Επιπλέον:	Ελέγχεται εάν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς: <ul style="list-style-type: none">• Η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής.• Η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. ι εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα	

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
	<p>που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών.</p> <ul style="list-style-type: none">• Η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους.• Η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού της εγκατάστασης συνοδεύεται από μια πρόσθετη ενίσχυση για περιφερειακή ενίσχυση, οι επιλέξιμες δαπάνες για αυτήν την πρόσθετη επένδυση πρέπει να προστίθενται στις δαπάνες της απόκτησης στοιχείων ενεργητικού.	

7.2.3 Δαπάνες (Κατηγορία - αγ)

Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων.	<ul style="list-style-type: none">• Τεχνική Περιγραφή του εγκατεστημένου εξοπλισμού και του τρόπου λειτουργίας του (υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο Μηχανικό.• Άδεια εγκατάστασης ή έγγραφο απαλλαγής από αυτή.• Άδεια λειτουργίας της μονάδας σε ισχύ ή του αποδεικτικού υποβολής αιτήματος για την έκδοση άδειας λειτουργίας.• Απόφαση έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή έγκριση υπαγωγής σε ΠΠΔ από την αρμόδια υπηρεσία (εφόσον απαιτείται).	<p>Ελέγχονται: <u>(για κάθε στοιχείο εξοπλισμού)</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Αριθμός / Ημερομηνία τιμολογίου αγοράς του εξοπλισμού / Κόστος αγοράς / Προμηθευτής.• Τύπος εξοπλισμού / Ισχύς / Δυναμικότητα.• Σειριακός αριθμός.• Σύντομη περιγραφή του τρόπου λειτουργίας του κάθε μηχανήματος. <p>Επιπλέον:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ο εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στον τόπο της επένδυσης σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής.• Επιβεβαιώνεται η χωροταξική διάταξη του εξοπλισμού σύμφωνα με τα σχέδια (lay out) που περιλαμβάνονται στις σχετικές άδειες, εφόσον έχουν εκδοθεί.• Επιβεβαιώνεται η υλοποίηση τεχνικών εργασιών/εγκαταστάσεων σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
	<ul style="list-style-type: none">Σύμβαση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης του εξοπλισμού (εφόσον προβλέπεται) από την Απόφαση Υπαγωγής.Βεβαιώσεις καινούργιους του βασικού εξοπλισμού από τους προμηθευτές και ότι δεν έχει παρακρατηθεί το σύνολο ή μέρος της κυριότητας του.	<p>Σε περίπτωση διαφοροποιήσεων σημειώνονται:</p> <ul style="list-style-type: none">Ο εξοπλισμός που δεν εγκαταστάθηκε.Ο μη εγκεκριμένος εξοπλισμός που εγκαταστάθηκε και σχετίζεται με την επένδυση.Ο μη εγκεκριμένος εξοπλισμός που εγκαταστάθηκε και δεν σχετίζεται με την επένδυση.Τυχόν αλλαγές στον εγκεκριμένο τεχνικό εξοπλισμό που αφορούν:<ul style="list-style-type: none">Τον Προμηθευτή / Κατασκευαστή ήΤον τύπο / Ισχύ / Δυναμικότητα του εξοπλισμού.

7.2.4 Δαπάνες (Κατηγορία - αδ)

Εκσυγχρονισμός ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτήρια, και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπό τον όρο ότι συνιστούν ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Εκσυγχρονισμός ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτήρια, και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπό τον όρο ότι συνιστούν ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.	<ul style="list-style-type: none">Τεχνική Περιγραφή των Ειδικών εγκαταστάσεων και του τρόπου λειτουργίας τους, καθώς και λίστα με σειριακούς αριθμούς του βασικού εξοπλισμού, υπογεγραμμένη από τον αρμόδιο Μηχανικό.Άδειες, Εγκρίσεις/ Βεβαιώσεις. <p>Επιπλέον:</p> <ul style="list-style-type: none">Συμβάσεις/Συμφωνητικά.Παραστατικά δαπανών με αναλυτική περιγραφή των τιμολογημένων εργασιών εγκατάστασης/ εξοπλισμού.	<ul style="list-style-type: none">Η τεχνική περιγραφή περιλαμβάνει επιπλέον επιβεβαίωση του Ελεγκτή για την εγκατάσταση του συνόλου των (Τεχνικών (Ειδικών) Εγκαταστάσεων στον τόπο της επένδυσης σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής καθώς και τον έλεγχο αριθμητικής αντιστοιχίας των τιμολογημένων ποσοτήτων και τα serial numbers του βασικού εγκατεστημένου εξοπλισμού εφόσον είναι διαθέσιμα.Στην περίπτωση που υπάρχουν διαφοροποιήσεις στις τεχνικές (ειδικές) εγκαταστάσεις σε σχέση με την απόφαση υπαγωγής, περιγράφονται:<ul style="list-style-type: none">εγκεκριμένες τεχνικές (ειδικές) εγκαταστάσεις που δεν εγκαταστάθηκαν.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
	<ul style="list-style-type: none">Παραστατικά διακίνησης. Βεβαιώσεις της εγκαταστάτριας εταιρείας ότι ο εξοπλισμός που έχει εγκαταστήσει στο εξεταζόμενο έργο είναι καινούργιος και αμεταχείριστος, ενώ δεν έχει παρακρατηθεί το σύνολο ή μέρος της κυριότητας του.	<ul style="list-style-type: none">ΜΗ εγκεκριμένες εγκαταστάσεις που εγκαταστάθηκαν και σχετίζονται με την επένδυση.Τυχόν μεταβολές στις εγκαταστάσεις σε σχέση με τον προμηθευτικό οίκο, τον τύπο, την ισχύ, τη δυναμικότητα.

7.2.5 Δαπάνες (Κατηγορία - αε)

Αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου της μονάδας. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου της μονάδας.	<ul style="list-style-type: none">Τεχνική Έκθεση, υπογεγραμμένη από τον φορέα, καταγραφής των οχημάτων που αποκτήθηκαν.Παραστατικά δαπανών.Άδεια πρώτης κυκλοφορίας, εφόσον προβλέπεται για τον συγκεκριμένο τύπο οχήματος.Βεβαίωση της Προμηθεύτριας Εταιρείας ότι τα οχήματα είναι καινούργια και αμεταχείριστα, ενώ δεν έχει παρακρατηθεί το σύνολο ή μέρος της κυριότητας τους.	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">Εάν τα οχήματα είναι μηδενικών εκπομπών CO₂.Στοιχεία τιμολογίου αγοράς των οχημάτων / Κόστος αγοράς / Προμηθευτής.Εάν υπάρχουν διαφοροποιήσεις σε σχέση με την απόφαση ένταξης, αναφορικά με:<ul style="list-style-type: none">τον προμηθευτικό ή κατασκευαστικό οίκοτον τύπο του οχήματοςΚατά την αυτοψία, τα οχήματα πρέπει απαραίτητα να βρίσκονται εντός του χώρου υλοποίησης της επένδυσης.

7.3 Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού (Κατηγορία β)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Οι δαπάνες των υποπεριπτώσεων βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

- i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 26 της ΚΥΑ,
- ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,
- iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

7.3.1 Δαπάνες μεταφοράς τεχνολογίας αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών κ.α. (Κατηγορία - βα)

Μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομίας στη διαδικασία παραγωγής ή/και στα παραγόμενα προϊόντα

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομίας στη διαδικασία παραγωγής ή/και στα παραγόμενα προϊόντα.	<u>Μεταφορά τεχνολογίας</u> <ul style="list-style-type: none">• Τεχνική περιγραφή της τεχνολογίας που αποκτήθηκε.• Σύμβαση με τον προμηθευτή της τεχνολογίας σύμφωνα με την οποία ο προμηθευτής εκχωρεί στον φορέα της επένδυσης το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης της τεχνολογίας, για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα.	<u>Μεταφορά τεχνολογίας</u> <ul style="list-style-type: none">• Η Τεχνική περιγραφή της τεχνολογίας είναι υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο Μηχανικό και περιλαμβάνει ανάλυση του κόστους.• Η σύμβαση πρέπει,<ol style="list-style-type: none">α) να προσδιορίζει το φυσικό αντικείμενο με σαφήνεια,β) να μην αφορά σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών,γ) να σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο,δ) να περιγράφει το είδος και τους κανόνες της μεταφοράς τεχνολογίας,ε) να ορίζει το ποσό της αμοιβής, τον τρόπο πληρωμής και την διάρκεια της. <p>Επιπλέον, εξετάζονται:</p> <ul style="list-style-type: none">• εάν η μεταφορά τεχνολογίας έχει καταχωρηθεί στο Ειδικό Μητρώο Μεταφοράς Τεχνολογίας του Ο.Β.Ι.,

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
		<ul style="list-style-type: none">• εάν ο προμηθευτής έχει εκχωρήσει στον φορέα της επένδυσης το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης, της τεχνολογίας για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα,• εάν έχει υλοποιηθεί στην πράξη το εκχωρηθέν είδος τεχνολογίας και οι κανόνες μεταφοράς.

**7.3.2 Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, εγκατάσταση λογισμικού κ.α.
(Κατηγορία - ββ)**

Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.	<u>Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας</u> <ul style="list-style-type: none">• Τεχνική περιγραφή του άυλου περιουσιακού στοιχείου που αποκτήθηκε.• Σύμβαση με τον προμηθευτή για τη μελέτη και τη σύνταξη εγχειριδίων, για την ανάπτυξη εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας.• Πιστοποιητικά διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας από διαπιστευμένο φορέα.• Παραστατικά δαπανών.• Μελέτη εφαρμογής και εγχειρίδιο.	<u>Ελέγχονται:</u> <ul style="list-style-type: none">• Η Τεχνική περιγραφή της τεχνολογίας είναι υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο Ποιότητας.• Το πιστοποιητικό ποιότητας να είναι σε ισχύ και να έχει εκδοθεί από διαπιστευμένο φορέα.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.	<u>Λογισμικό και συστήματα οργάνωσης</u> <ul style="list-style-type: none">Τεχνική περιγραφή του άυλου περιουσιακού στοιχείου που αποκτήθηκε.Σύμβαση με την Προμηθεύτρια εταιρεία του λογισμικού.Παραστατικά δαπανών.Τεύχος Ανάλυσης & Σχεδιασμού της εφαρμογής και Εγχειρίδιο χρήστη.Άδειες χρήσης του λογισμικού για όλους τους χρήστες ή αντίστοιχη Βεβαίωση της Κατασκευάστριας εταιρείας όπου αναγράφεται η άδεια χρήσης του λογισμικού.	Ελέγχεται: <ul style="list-style-type: none">Η Τεχνική περιγραφή της τεχνολογίας είναι υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο Μηχανικό και περιλαμβάνει ανάλυση του κόστους.Το προϊόν ικανοποιεί τις εγκεκριμένες προδιαγραφές.Οι προδιαγραφές στις οποίες στηρίχθηκε το προϊόν είναι συμβατές με την απόφαση υπαγωγής.Το Λογισμικό είναι καινούργιο και ο φορέας έχει την απαιτούμενη άδεια χρήσης.Ταυτοποίηση των σειριακών αριθμών σε σχέση με τα παραστατικά και τη σχετική βεβαίωση, για επιβεβαίωση ότι τα προϊόντα είναι καινούργια, αμεταχείριστα και δεν υπάρχει παρακράτηση κυριότητας.

7.4 Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων (Κατηγορία γ)

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων θεωρούνται οι δαπάνες:

- που αφορούν επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, που περιλαμβάνονται σε επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του Κεντρικού, του Βόρειου και του Νότιου Τομέα Αθηνών,
- για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ,
- για έρευνα και ανάπτυξη,
- για καινοτομία σε ΜΜΕ,
- για την απόκτηση οχημάτων,
- για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου (με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο) και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 41 του ΓΑΚ,
- για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 45 του ΓΑΚ,

- για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία.

Ειδικά για τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 18 του Γ.Α.Κ. και αφορούν σε μελέτες και σε αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης. Νέα επιχείρηση θεωρείται η νεοσύστατη επιχείρηση που δεν έχει κλείσει, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς, διαχειριστική χρήση.

Κατηγορία Δαπάνης	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ.	<ul style="list-style-type: none">• Περιγραφή / Αντικείμενο συμβουλευτικής υπηρεσίας.• Διαφοροποίηση περιεχομένου/αντικειμένου συμβουλευτικής υπηρεσίας, εφόσον υφίσταται.	<p><u>Ελέγχονται:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Η συνάφεια της συμβουλευτικής υπηρεσίας με το έργο και την απόφαση υπαγωγής.• Η συμβουλευτική υπηρεσία δεν συνδέεται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.

Για τις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών πέραν τη δαπάνης για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ισχύουν οι προβλέψεις του Άρθρου 9 της ΚΥΑ (Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/76636/339).

7.5 Άλλα Στοιχεία Ελέγχου / Υποχρεώσεις Δικαιούχων

7.5.1 Συμμόρφωση Δικαιούχου με συστάσεις προηγούμενων ελέγχων

Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επίσκεψης ελέγχθηκε η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από Φορέα Υλοποίησης, Φορέα Ελέγχου, ΕΕΣΥΠ, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.), περιλαμβανομένων των δειγματοληπτικών ελέγχων που αναγράφονται στην ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.

7.5.2 Όροι Ενημέρωσης / Δημοσιότητας

Υποχρέωση	Σημείο Ελέγχου	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Οι τελικοί δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας δράσης, υποχρεούνται να μνημονεύσουν ρητά την προέλευση των κονδυλίων και να εξασφαλίσουν την προβολή της με την εμφάνιση του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση Next Generation EU».	Η προβολή και ενημέρωση αναφορικά με τη χρηματοδοτική στήριξη μπορεί να πραγματοποιείται: <ul style="list-style-type: none">• Μέσω διαδικτυακού τόπου.• Μέσω τοποθέτησης πινακίδας ή έντυπης αφίσας μεγέθους Α3 (αναλόγως προϋπολογισμού επένδυσης).• Μέσω επικοινωνιακής ενέργειας (π.χ. καμπάνια, εκδήλωση) για εμβληματικά επενδυτικά σχέδια άνω των 10.000.000,00€.	<u>Ελέγχονται:</u> <ul style="list-style-type: none">• Η ένδειξη είναι ορατή κατά την είσοδο στον ιστότοπο του φορέα επένδυσης.• Η πινακίδα είναι τοποθετημένη σε εμφανές σημείο της ενισχυόμενης αναφορικά με τη συνδρομή του Ταμείου Ανάκαμψης στην υλοποίηση του έργου.

8. ΒΗΜΑ 5

8.1 Γενικά

Σημειώνεται ότι η Έκθεση Πιστοποίησης αποτυπώνει το αποτέλεσμα της επιτόπιας επίσκεψης στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης και, συγκεκριμένα, τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν και τα έγγραφα που εξετάστηκαν προκειμένου για την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, καθώς και για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης/απόφαση υπαγωγής, στην ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης, κατά τα οριζόμενα στο πλαίσιο του Βήματος 4 της διαδικασίας επιτόπιου ελέγχου.

Το σχέδιο της Έκθεσης Πιστοποίησης, μετά τη σύνταξη και υπογραφή της από τους συντάκτες της, αποστέλλεται, ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, στον Φορέα Ελέγχου μαζί με το σχετικό υλικό ελέγχου.

Δεν αποκλείεται ο Φορέας Ελέγχου να επιστρέψει την Έκθεση Πιστοποίησης, προς συμπλήρωση και εκ νέου υποβολή της.

Με την αποδοχή της Έκθεσης Πιστοποίησης από τον Φορέα Ελέγχου και την αποστολή σχετικής εισήγησης του προς τον Φορέα Υλοποίησης και με ευθύνη του τελευταίου, αναρτώνται στο πληροφοριακό σύστημα τόσο η Έκθεση Επαλήθευσης όσο και η Έκθεση Πιστοποίησης του συγκεκριμένου τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης. Με τον τρόπο αυτό, οι δικαιούχοι ενημερώνονται για το περιεχόμενο των εκθέσεων, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα της υποβολής, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, τυχόν αντιρρήσεων επί της Έκθεσης Πιστοποίησης, η οποία αποτελεί την τελική εισήγηση του Φορέα Ελέγχου.

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με την Έκθεση Πιστοποίησης δύνανται να υποβάλουν αντιρρήσεις, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της Έκθεσης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της Έκθεσης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Η ομάδα ελέγχου παρέχει τις απόψεις της επί των αντιρρήσεων, εφόσον της ζητηθεί, οι οποίες διαβιβάζονται στην Επιτροπή Ενστάσεων της ΚΥΑ.

8.2 Δομή – Ελάχιστο περιεχόμενο Έκθεσης Επιτόπιου Ελέγχου

Προς διευκόλυνση της διενέργειας του επιτόπιου ελέγχου και διασφάλιση ομοιομορφίας των Εκθέσεων Πιστοποίησης, στο Παράρτημα 4 του παρόντος Οδηγού περιέχεται υπόδειγμα Έκθεσης Πιστοποίησης.

Η ομάδα ελέγχου είναι δυνατόν να παραθέσει συμπληρωματικές πληροφορίες, ανάλογα με την ιδιαιτερότητα κάθε περίπτωσης. Η Έκθεση Πιστοποίησης συνοδεύεται από το υλικό ελέγχου, περιλαμβανομένου φωτογραφικού υλικού.

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ «PRODUC-E GREEN»
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (Ενδιάμεσης / Τελικής)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ «PRODUC-E GREEN»**A) Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων**

Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων, για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις, με την επιφύλαξη ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στην ΚΥΑ, είναι οι κατωτέρω:

- α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:
- αα. Την αγορά της γης, την κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.
- Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης της ΚΥΑ, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.
- αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:
- η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
 - η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
 - η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,
 - εάν η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού της εγκατάστασης συνοδεύεται από μια πρόσθετη ενίσχυση για περιφερειακή ενίσχυση, οι επιλέξιμες δαπάνες για αυτήν την πρόσθετη επένδυση πρέπει να προστίθενται στις δαπάνες της απόκτησης στοιχείων ενεργητικού.

- αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων.
- αδ. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτήρια, και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπό τον όρο ότι συνιστούν ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.
- αε. Την αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου της μονάδας. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂.
- β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:
- βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνονγνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομίας στη διαδικασία παραγωγής ή/και στα παραγόμενα προϊόντα,
- ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης,
- Οι δαπάνες των υποπεριπτώσεων βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:
- να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 26,
 - να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,
 - να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

Β) Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν επιπρόσθετα των περιφερειακών ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 8 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

α. Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 17 του ΓΑΚ και αφορούν σε δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, όπως αυτές αναλύονται στο άρθρο 8 της ΚΥΑ της δράσης (Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων προβλέψεων του άρθρου 17 του ΓΑΚ, που περιλαμβάνονται σε επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του Κεντρικού, του Βόρειου και του Νότιου Τομέα Αθηνών.

- β. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 18 του Γ.Α.Κ. και αφορούν σε μελέτες και σε αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης. Νέα επιχείρηση θεωρείται η νεοσύστατη επιχείρηση που δεν έχει κλείσει, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς, διαχειριστική χρήση.

- γ. Τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 25 του ΓΑΚ και αφορούν σε βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, δαπάνες για κτήρια και γήπεδα είναι επιλέξιμες στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτήρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες, δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με όρους αγοράς με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

- δ. Τις δαπάνες για καινοτομία σε ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 28 του ΓΑΚ και αφορούν σε α) δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού και β) δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

- ε. Τις δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων

Οι δαπάνες ορίζονται στο άρθρο 36β του Γ.Α.Κ. και αφορούν σε οχήματα μηδενικών εκπομπών, σύμφωνα με τα οριζόμενα και τις ειδικότερες προϋποθέσεις του άρθρου 36β του ΓΑΚ, τα οποία θα συνδέονται αποκλειστικά με την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου. Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του επενδυτικού κόστους αγοράς του οχήματος μηδενικών εκπομπών CO₂ και του επενδυτικού κόστους αγοράς οχήματος της ίδιας κατηγορίας που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα και θα είχε αποκτηθεί χωρίς την ενίσχυση (ΓΑΚ άρθρο 36β παρ. 3).

- στ. Τις δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου (με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο) και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 41 του ΓΑΚ.

Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται σε νέες μονάδες (είτε αφορά σε δημιουργία νέας μονάδας είτε αφορά σε αύξηση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας). Επιλέξιμες δαπάνες είναι το συνολικό επενδυτικό κόστος.

- ζ. Τις δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 45 του ΓΑΚ.

Επιλέξιμες δαπάνες είναι αυτές που πραγματοποιούνται για τις εργασίες εξυγίανσης ή αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας της γης ή του ακινήτου (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 6). Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας της γης ή του ακινήτου, λόγω της εξυγίανσης ή της αποκατάστασης, διενεργούνται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 7).

- η. Τις δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 47 παρ. 2, του ΓΑΚ και είναι επιλέξιμες οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη σύγκριση των συνολικών επενδυτικών δαπανών του έργου με εκείνες ενός λιγότερο φιλικούς προς το περιβάλλον έργου ή δραστηριότητας που μπορεί να είναι μια εκ των αναφερόμενων στην παρ. 7 του άρθρου 47 του ΓΑΚ, υπό τις εκεί ειδικότερες προϋποθέσεις. Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει τις επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα από τυχόν δαπάνες ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία αποβλήτων και βαρύνουν τις εν λόγω επιχειρήσεις, βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, ή από δαπάνες που θα πρέπει να θεωρούνται συνήθεις δαπάνες για μια επιχείρηση (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 4).. Η ενίσχυση δεν πρέπει να παρέχει κίνητρα για την παραγωγή αποβλήτων ή την αυξημένη χρήση πόρων (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 5), καθώς και για επενδύσεις που σχετίζονται με τεχνολογία που αποτελεί ήδη μια επικερδή εμπορική πρακτική σε ολόκληρη της Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και είναι σε ισχύ, αλλά μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται εντός 18 τουλάχιστον μηνών πριν τα εν λόγω πρότυπα τεθούν σε ισχύ.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις δυνάμει της ΚΥΑ χορηγούνται πληρουμένου του συνόλου των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ, ακόμα και εάν δεν αναγράφονται ρητά στην ΚΥΑ της δράσης.

Γ) Μη Επιλέξιμες δαπάνες

Οι κατωτέρω δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες και εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων:

- α. Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης.
- β. Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.
- γ. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.
- δ. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4170/2014 (Α' 143), ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για τόσα έτη όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 25 της ΚΥΑ περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης. Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύναται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίας. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.
- ε. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
- στ. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
- ζ. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.).
- η. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
- θ. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
- ι. Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.
- ια. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.
- ιβ. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του.

Έργα των οποίων η υλοποίηση ξεκίνησε προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στην παρούσα δράση ενίσχυσης, δεν είναι επιλέξιμα.

Κάθε άλλη δαπάνη που δεν είναι επιλέξιμη δυνάμει του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ ακόμα και εάν δεν αναγράφεται ρητά στην ΚΥΑ προκήρυξης της Δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ «ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ»,
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 2 ΤΟΜΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Θέμα: Αίτηση / Βεβαίωση σχετική με την πληρωμή του υπ' αριθ. ___/___-___-___ αιτήματος προκαταβολής της επιχείρησης «_____», συνολικού ποσού _____ € εις βάρος των πιστώσεων του έργου με τίτλο «SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D - Produc-E Green» της ΣΑΤΑ ___ (κωδ. ΠΔΕ _____, κωδ. ΟΠΣ ΤΑ _____)

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της ως άνω αναφερόμενης πράξης, βεβαιώνουμε ότι:

α) τηρούνται στην Υπηρεσία μας, στο πλαίσιο της επιμερισμένης ευθύνης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 της ΚΥΑ με αρ.134453/23.12.2015 (ΦΕΚ 2857/τ. Β') και θέμα «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων – ΠΔΕ Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.09.2014 (ΦΕΚ 2573/τ. Β')», όλα τα προβλεπόμενα από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και αναγκαία δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την απαίτηση για την πληρωμή των τιμολογίων που προσκομίστηκαν, ως κατωτέρω:

Τεχνικό Δελτίο Πράξης.

Απόφαση Ένταξης Έργου (ΥΠΕΘΟΟ 122684 ΕΞ 2024/29.08.2024, ΑΔΑ: ΠΞΒ2Η-5ΤΠ, ΑΔΑΜ: 25REQ016172229).

Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (_____) για την Υπαγωγή της με ΑΠ ___/___-___-___ αίτησης της επιχείρησης «_____», με διακριτικό τίτλο «_____», στις διατάξεις της δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας -Produc-E Green», που υλοποιείται με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Εγγυητική Επιστολή της τράπεζας _____, υπ' αριθ. _____, ύψους _____ ευρώ και _____ λεπτών (_____ €).

β) Έχει πράγματι υποβληθεί η υπ' αριθ. _____ Εγγυητική Επιστολή της τράπεζας _____, ύψους _____ ευρώ και _____ λεπτών (_____ €) και η από ___/___/___ (_____) απάντηση από την _____ αναφορικά με τη γνησιότητα της υπ' αριθ. _____ Εγγυητικής Επιστολής.

Παρακαλούμε για την πληρωμή του οικονομικού φορέα «_____» ως ακολούθως:

- Επωνυμία :
- Διεύθυνση :
- Τηλ. :
- e-mail :
- ΑΦΜ αναδόχου :
- Αρμόδια Δ.Ο.Υ. :
- Αριθμός λογαριασμού/ IBAN :
- Τράπεζα :
- Συνολικό ποσό της δαπάνης : €
- Βεβαιωμένες Οφειλές στην ΔΟΥ : €
- Καθαρό πληρωτέο ποσό στον λογαριασμό του δικαιούχου : €

Διαβιβάζουμε συνημμένα τα ακόλουθα έγγραφα και δικαιολογητικά πληρωμής:

- Το υπ' αριθμ. ___/___-___-___ αίτημα προκαταβολής από τον οικονομικό φορέα «_____».
- Φορολογική ενημερότητα, με ποσό παρακράτησης _____ € και ισχύ έως τις __.__.____.
- Ασφαλιστική ενημερότητα, με ισχύ έως __.__.____.
- Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας.
- Γενικό πιστοποιητικό Γ.Ε.ΜΗ.
- Αναλυτικό πιστοποιητικό εκπροσώπησης Γ.Ε.ΜΗ.
- Εκτύπωση Προσωποποιημένης Πληροφόρησης από την ΑΑΔΕ
- Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού/IBAN (Υπεύθυνη Δήλωση εκπροσώπου και εκτύπωση εταιρικού λογαριασμού).

Η προκαλούμενη δαπάνη θα βαρύνει την υπάρχουσα πίστωση του έργου με τίτλο «SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D - Produc-E Green» της ΣΑΤΑ ___ (κωδ. ΠΔΕ _____), στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU, και αφορά στην ωρίμανση, στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση, στην πιστοποίηση και στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή προϊόντων στον τομέα της πράσινης βιομηχανίας που είναι ενταγμένες στον Πυλώνα 1 της Πράσινης Μετάβασης στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ / ΤΕΛΙΚΗΣ)

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ημερομηνία: .../.../.....

Επενδυτικό σχέδιο εταιρείας:

Αριθμός Πρωτοκόλλου αίτησης υπαγωγής επενδυτικού σχεδίου .../...-...-.....

Αριθμός Εγκριτικής Απόφασης:

Αριθμός Πρωτοκόλλου αιτήματος καταβολής ενίσχυσης:

Ημερομηνία ολοκλήρωσης υποβολής δικαιολογητικών από δικαιούχο:

Πραγματοποιήθηκε έλεγχος Δικαιολογητικών σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/52385/774/11.05.2023 Προκήρυξη της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green», που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», ως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, Αριθ. / επενδυτικού σχεδίου της εταιρείας «_____», το οποίο αφορά.....

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε για τα παρακάτω δικαιολογητικά:

Ελεγχθέντα Δικαιολογητικά	Σχόλια

ΠΟΡΙΣΜΑ:

Σύμφωνα με τον έλεγχο, _____

[Υπογραφή]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ημερομηνία: .../.../.....

Επενδυτικό σχέδιο εταιρείας

Αριθμός Πρωτοκόλλου αίτησης υπαγωγής επενδυτικού σχεδίου .../...-...-.....

Απόφαση Ένταξης

Αριθμός Πρωτοκόλλου αιτήματος καταβολής ενίσχυσης:

Ημερομηνία πραγματοποίησης επιτόπιου ελέγχου: .../.../.....

Πραγματοποιήθηκε επιτόπιος έλεγχος υλοποίησης επενδυτικού σύμφωνα με την «υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/52385/774/11.05.2023 4η τροποποίηση της Προκήρυξης της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green», ως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», ως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, Αριθ. ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/76636/339 του επενδυτικού σχεδίου «_____» της εταιρείας «_____», το οποίο αφορά.....

Από τον επιτόπιο έλεγχο, ο οποίος παρουσιάζεται στην συνημμένη Έκθεση, διαπιστώθηκε/εάν

Σύνοψη....

Η Ομάδα Ελέγχου

Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ**1. ΜΕΡΟΣ Α: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ****1.1 Γενικά Στοιχεία Επενδυτικού Σχεδίου****1.1.1 Στοιχεία δικαιούχου**

Επωνυμία δικαιούχου:

Διακριτικός τίτλος (εφόσον υπάρχει):

ΑΦΜ:

Έδρα (Διεύθυνση – Δήμος – ΠΕ – Περιφέρεια):
.....

ΚΑΔ επενδυτικής δραστηριότητας:

1.1.2 Στοιχεία επενδυτικού σχεδίου

Τίτλος έργου:

Αριθμός Πρωτοκόλλου αίτησης υπαγωγής επενδυτικού σχεδίου:

Συνολικός προϋπολογισμός επένδυσης (€):

Επιλέξιμος προϋπολογισμός (€):

Δημόσια δαπάνη (€):

Απόφαση υπαγωγής: αριθ. ημ/νία .../.../.....

Τυχόν αποφάσεις τροποποίησης:

.....

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**1.2.1 Ταυτότητα ελέγχου (όσες φορές χρειασθεί ανάλογα με τις ημέρες ελέγχου)**

Ημερομηνία επιτόπιου ελέγχου:/.../..... - .../.../.....

Ώρα έναρξης: Ώρα λήξης:

Τοποθεσία ελέγχου:
.....

1.2.2 Ομάδα ελέγχου

Μέλη ομάδας ελέγχου (ονοματεπώνυμο – ιδιότητα):

1.
2.
3.

1.2.3 Εκπρόσωποι επιχείρησης παρόντες

Νόμιμος εκπρόσωπος / εξουσιοδοτημένο πρόσωπο:

Τεχνικός διευθυντής / υπεύθυνος παραγωγής:

Άλλοι παρόντες:

Για τον δικαιούχο

Ονοματεπώνυμο νόμιμου εκπροσώπου / εξουσιοδοτημένου:

Θέση στην επιχείρηση:

Υπογραφή & σφραγίδα:

2. ΜΕΡΟΣ Β: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΦΥΣΙΚΟΥ/ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ)

Στοιχεία Τύπου Εγκατάστασης	
Τόπος/οι Εγκατάστασης	
Θέση/Οδός	
Αριθμός	
Δήμος	
Κοινότητα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Παρατηρήσεις:	

(αναφέρονται τα στοιχεία του επενδυτικού έργου)

2.1 Αντικείμενο Επενδυτικού Έργου

Το επενδυτικό σχέδιο της δικαιούχου επιχείρησης, «XXXXXX», με διακριτικό τίτλο «XXXXXX», αφορά σε _____ (ΚΑΔ επενδυτικού σχεδίου:

XX.XX.XX.XX, _____ και

XX.XX.XX.XX, _____

και περιλαμβάνει δαπάνες τόσο περιφερειακών ενισχύσεων, σε _____ και σε άλλα στοιχεία ενεργητικού (για _____), όσο και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων (για _____).

2.2 Όροι Χορήγησης της Ενίσχυσης

Η υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις της δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Οικονομίας Produç-E Green» εγκρίνεται με την προϋπόθεση τήρησης από τη δικαιούχο επιχείρηση, « _____ », των παρακάτω ειδικών όρων:

A. Τόπος εγκατάστασης

Η επένδυση πραγματοποιήθηκε στο _____

B. Δυναμικότητα

Γ. Ισχύς Μηχανημάτων HP ή kW

Δ. Έκδοση αδειών

Η δικαιούχος επιχείρηση,

E. Προϋπόθεση για την επιχορήγηση της επιχείρησης είναι:

ΣΤ. Δάνειο

Ζ. Λοιπά

2.3 Ενισχυόμενες δαπάνες

Οι ενισχυόμενες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου, τόσο ανά κατηγορία δαπάνης όσο και συνολικά, διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(επισυνάπτεται ο πίνακας προϋπολογισμού και δαπανών του επενδυτικού σχεδίου της εγκριτικής απόφασης ή ο πίνακας δαπανών όπως αυτός έχει διαμορφωθεί μετά τις τυχόν τροποποιήσεις)

	Ενισχυόμενη Δαπάνη (€)	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)
ΟΜΑΔΑ Α. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (α): Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού		
Υπο-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ αα		
Περιγραφή		
Υπο-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ αβ		
Περιγραφή		
Υπο-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ αγ		
Περιγραφή		
Υπο-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ αδ		
Περιγραφή		
Υπο-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ αε		
Περιγραφή		
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ α		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (β): Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού		
Υπο-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ βα		
Περιγραφή		
Υπο-ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ββ		
Περιγραφή		
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ β		
Ενσώματα (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ α) & Άυλα (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ β)		

	Ενισχυόμενη Δαπάνη (€)	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)
ΟΜΑΔΑ Β. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ		
Περιγραφή		
Περιγραφή		

ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Β		
ΟΜΑΔΑ Γ. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΟΝΟΝ ΓΙΑ ΜΜΕ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ		
Περιγραφή		
Περιγραφή		

ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Γ: Ενσώματα [ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ α] & Άυλα [ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ β]		
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		
(ΟΜΑΔΑ Α + ΟΜΑΔΑ Β +ΟΜΑΔΑ Γ) "		

3. ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΠΙΤΟΠΙΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**3.1 Επενδυτικές Δαπάνες σε Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού****3.1.1 Υπό-Κατηγορία αα**

Αγορά της γης, κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων, και κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
X					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
X		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.1.2 Υπό-Κατηγορία αβ

Αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
Χ		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.1.3 Υπό-Κατηγορία αγ

Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
Χ		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.1.4 Υπό-Κατηγορία αδ

Εκσυγχρονισμός ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτήρια, και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπό τον όρο ότι συνιστούν ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
Χ		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.1.5 Υπό-Κατηγορία αε

Αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου της μονάδας. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
Χ		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.2 Επενδυτικές Δαπάνες σε Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού

3.2.1 Υπό-Κατηγορία βα

Μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομίας στη διαδικασία παραγωγής ή/και στα παραγόμενα προϊόντα.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
Χ		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.2.2 Υπό-Κατηγορία ββ

Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης,

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
Χ		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.3 Επιλέξιμες Δαπάνες Εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

Για δαπάνες εκτός Περιφερειακών ενισχύσεων συμπληρώνονται τα σχετικά στοιχεία. Αφορούν σε:

- Δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, που περιλαμβάνονται σε επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του Κεντρικού, του Βόρειου και του Νότιου Τομέα Αθηνών.
- Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ.
- Δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη.
- Δαπάνες για καινοτομία σε ΜΜΕ.

- Δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων.
- Δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου (με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο) και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 41 του ΓΑΚ.
- Δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 45 του ΓΑΚ.
- Δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
		Επιλέξιμες Δαπάνες	Εγκεκριμένη Ένταση Ενίσχυσης (%)	Εγκεκριμένη Δημόσια Χρηματοδότηση	Επιλέξιμες Δαπάνες	
1		000.000,00	00,00%	000.000,00		
2		000.000,00	00,00%	000.000,00		
---		000.000,00	00,00%	000.000,00		
Χ		000.000,00	00,00%	000.000,00		
	Σύνολο	000.000,00		000.000,00		

3.4 Συμμόρφωση με Συστάσεις Προηγούμενων Ελέγχων

Αποτυπώνεται η διαπίστωση συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από Φορέα Υλοποίησης, Φορέα

Ελέγχου, ΕΕΣΥΠ, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.) στα παρακάτω στοιχεία.

ΑΑ	Στοιχείο Ενεργητικού	Έλεγχος	Αποδοχή		Σχόλια
			Ναι	Όχι	
1					
2					
---	-----	-----			-----
---	-----	-----			-----
Χ					

4. ΜΕΡΟΣ Δ: ΚΟΙΝΗ ΛΙΣΤΑ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ)

4.1 ΤΜΗΜΑ Δ1: Προετοιμασία & Γενικά Στοιχεία

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ1.1	Ταυτοποίηση επενδυτικού σχεδίου (επωνυμία, ΑΦΜ, ΚΑΔ, τίτλος, κωδικός, απόφαση υπαγωγής & τροποποιήσεις)	Απόφαση υπαγωγής, τροποποιητικές, εκτύπωση από ΠΣ				
Δ1.2	Επιβεβαίωση σταδίου υλοποίησης / ποσοστού ολοκλήρωσης φυσικού αντικειμένου	Σύγκριση δηλωθέντος % (ΠΣ/Excel) με αυτοψία				
Δ1.3	Καταγραφή ομάδας ελέγχου & παρόντων εκπροσώπων επιχείρησης	Φύλλο αυτοψίας με υπογραφές				

4.2 ΤΜΗΜΑ Δ2: Τόπος Εγκατάστασης & Κυριότητα

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ2.1	Επιβεβαίωση τόπου υλοποίησης (διεύθυνση, Δήμος, ΠΕ, Περιφέρεια) όπως στην απόφαση υπαγωγής	Αυτοψία, σύγκριση με απόφαση/ΠΣ				
Δ2.2	Έλεγχος κυριότητας ή νόμιμης χρήσης χώρου (κτήρια, οικόπεδο, εγκαταστάσεις)	Συμβόλαια, μισθωτήρια, παραχωρητήρια, Ε9				
Δ2.3	Συμβατότητα χρήσης γης & πολεοδομικών ρυθμίσεων με τη δραστηριότητα	Βεβαίωση χρήσης γης, στοιχεία ΥΔΟΜ				

4.3 ΤΜΗΜΑ Δ3: Άδειες, Εγκρίσεις & Νομιμότητα Λειτουργίας

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ3.1	Ύπαρξη και αντιστοίχιση οικοδομικών αδειών/αδειών μικρής κλίμακας με τις κτηριακές εργασίες της επένδυσης	Άδειες, εγκεκριμένα σχέδια, επιμετρήσεις				
Δ3.2	Ύπαρξη ισχύουσας άδειας λειτουργίας/γνωστοποίησης για τον σχετικό ΚΑΔ	Άδεια λειτουργίας, γνωστοποιήσεις, τροποποιήσεις				
Δ3.3	Τήρηση περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ/ΠΠΔ/απαλλαγή) σε σχέση με τη λειτουργία της μονάδας	Απόφαση ΑΕΠΟ κ.λπ., έλεγχος ειδικών όρων				
Δ3.4	Ύπαρξη λοιπών απαιτούμενων αδειών/πιστοποιητικών (πυρασφάλεια, ηλεκτρολογικά, δοχεία πίεσης κ.λπ.)	Πιστοποιητικά, πρωτόκολλα ελέγχου				

4.4 ΤΜΗΜΑ Δ4: Κτηριακές Επεμβάσεις & Περιβάλλον Χώρος

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ4.1	Υλοποίηση κτηρίων παραγωγής/αποθηκών σύμφωνα με εγκεκριμένη μελέτη (εμβαδά, όροφοι, χρήση)	Αρχιτεκτονικά σχέδια, επιμετρήσεις, μέτρηση επιφανειών				
Δ4.2	Υλοποίηση βοηθητικών & ειδικών εγκαταστάσεων (ράμπες, γερανογέφυρες, υποσταθμοί κ.λπ.)	Τεχνικές περιγραφές, αυτοψία				
Δ4.3	Ολοκλήρωση διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου (δρόμοι, στάθμευση, πράσινο, απορροές)	Οπτικός έλεγχος, σύγκριση με φυσικό αντικείμενο				

Δ4.4	Εφαρμογή παρεμβάσεων προσβασιμότητας ΑμεΑ (ράμπες, ανελκυστήρες, WC κ.λπ.)	Αυτοψία, σχέδια, φωτογραφική τεκμηρίωση				
------	--	---	--	--	--	--

4.5 ΤΜΗΜΑ Δ5: Παραγωγικός Εξοπλισμός (Μηχανήματα & Υποδομές)

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ5.1	Πλήρης καταγραφή παραγωγικού εξοπλισμού επί τόπου και αντιστοίχιση με εγκεκριμένο πίνακα δαπανών	Πίνακας απόφασης, τιμολόγια, σειριακοί αριθμοί				
Δ5.2	Έλεγχος κατάστασης εξοπλισμού (καινούργιος/υφιστάμενος, όπως δηλώθηκε)	Ετικέτες, εγγυήσεις, δηλώσεις συμμόρφωσης, εκθέσεις εκτιμητών				
Δ5.3	Επιβεβαίωση εγκατάστασης & λειτουργικότητας εξοπλισμού	Αυτοψία, δοκιμαστική λειτουργία, reports commissioning				
Δ5.4	Συμβατότητα διάταξης μηχανημάτων με περιγραφόμενη παραγωγική ροή	Διάγραμμα ροής, τεχνική μελέτη, αυτοψία				
Δ5.5	Έλεγχος βοηθητικού εξοπλισμού & λοιπών υποδομών (ανυψωτικά, εξαερισμός, συμπιεστές κ.λπ.)	Πίνακας δαπανών, αυτοψία				

4.6 ΤΜΗΜΑ Δ6: Άυλα Στοιχεία & Συστήματα

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ6.1	Εγκατάσταση & χρήση λογισμικού παραγωγής/σχεδιασμού/ενεργειακής διαχείρισης που χρησιμοποιείται	Επίδειξη λειτουργίας, άδειες χρήσης, συμβάσεις				
Δ6.2	Παράδοση μελετών, τεχνικών εγχειριδίων & πιστοποιήσεων που δηλώνονται ως επιλέξιμες δαπάνες	Παραδοτέα, reports, certificates, πρακτικά παραλαβής				

4.7 ΤΜΗΜΑ Δ7: Περιβαλλοντικές / DNSH & Πράσινες Υποχρεώσεις

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ7.1	Οργάνωση διαχείρισης αποβλήτων παραγωγής (scrap, γυαλί, πλαστικά, χημικά, παλιές συσκευές/PV κ.λπ.)	Χώροι προσωρινής αποθήκευσης, συμβάσεις, παραστατικά				
Δ7.2	Ασφαλής χρήση & αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών/ψυκτικών/χημικών	Δελτία ασφαλείας, αποθήκες χημικών, συστήματα συλλογής				
Δ7.3	Εφαρμογή βασικών μέτρων ενεργειακής απόδοσης εγκατάστασης (μόνωση, LED, αυτοματισμοί κ.λπ.)	Αυτοψία, τεχνικές περιγραφές, τιμολόγια				
Δ7.4	Τήρηση δεσμεύσεων DNSH & ειδικών πράσινων κριτηρίων του έργου	Σύγκριση με μελέτη DNSH, διαδικασίες, αυτοψία				

4.8 ΤΜΗΜΑ Δ8: Κρατικές Ενισχύσεις & Διατήρηση Επένδυσης

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ8.1	Έλεγχος για σώρευση ενισχύσεων & διπλή χρηματοδότηση στα ίδια πάγια	Δηλώσεις επιχείρησης, πινακίδες άλλων προγραμμάτων, αποφάσεις ολοκλήρωσης άλλων επενδύσεων				

4.9 ΤΜΗΜΑ Δ9: Δημοσιότητα & Σήμανση

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ9.1	Πινακίδα έργου με σωστά λογότυπα & αναφορές (ΤΑΑ, ΕΕ, ΥΠΕΝ κ.λπ.)	Οπτικός έλεγχος πινακίδας, φωτογραφία				
Δ9.2	Ψηφιακή/λοιπή δημοσιότητα (site επιχείρησης, ενημερωτικό υλικό), όπου απαιτείται	Έλεγχος ιστοσελίδας, υλικού επικοινωνίας				

4.10 ΤΜΗΜΑ Δ10: Συνολική Αποτίμηση & Ποσοτικοποίηση Αποκλίσεων

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Δ10.1	Σύνταξη πίνακα σύγκρισης "υπαγωγής-αυτοψίας" ανά στοιχείο φυσικού αντικείμενου	Αναλυτικός πίνακας (εγκεκριμένο vs διαπιστωθέν)				
Δ10.2	Κατάταξη ευρημάτων σε σοβαρές παραβάσεις, μικρές αποκλίσεις, συστάσεις	Σύντομη ανάλυση στην έκθεση ελέγχου				
Δ10.3	Πρόταση τελικού αποδεκτού επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης	Πίνακες αναπροσαρμογής δαπανών				

4.11 ΤΜΗΜΑ Δ11: Συνοπτικός πίνακας ευρημάτων:

Κατηγορία ευρημάτων	Αριθμός ευρημάτων	Σύντομη περιγραφή / παρατηρήσεις
Σοβαρές παραβάσεις (Κατηγορία Α)		
Μικρές αποκλίσεις (Κατηγορία Β)		
Συστάσεις (Κατηγορία Γ)		

5. ΜΕΡΟΣ Ε: ΛΙΣΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΕΡΓΟΥ

Διατηρούνται μόνο οι πίνακες που αντιστοιχούν στον τύπο της συγκεκριμένης επένδυσης.

5.1 Πίνακας Ε1: Παραγωγή φωτοβολταϊκών κυττάρων / BiPV / panels

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E1.1	Υπαρξη πλήρους γραμμής παραγωγής σύμφωνα με τη μελέτη (wafers, επιμετάλλωση, φούρνοι, συγκόλληση, encapsulation, lamination κ.λπ.)	Αυτοψία γραμμών, τεχνικές περιγραφές, διάγραμμα ροής				
E1.2	Τεκμηρίωση ονομαστικής παραγωγικής δυναμικότητας (MWp/έτος ή m ² /έτος)	Τεχνικά φυλλάδια, μελέτη δυναμικότητας				
E1.3	Υπαρξη & λειτουργία εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου (flash tester, EL tester, κλιματικές καμπίνες κ.λπ.)	Επίδειξη δοκιμών, πρωτόκολλα				
E1.4	Τήρηση απαιτήσεων καθαρών χώρων/περιβαλλοντικών συνθηκών παραγωγής (όπου απαιτείται)	Έλεγχος χώρων, συστημάτων κλιματισμού/πίεσης				
E1.5	Ορθή διαχείριση αποβλήτων & χημικών της παραγωγής PV	Αποθήκες, δεξαμενές, συμβάσεις, παραστατικά				

5.2 Πίνακας Ε2: Ηλιακοί θερμοσίφωνες & ηλιακά θερμικά συστήματα

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E2.1	Γραμμή παραγωγής δοχείων αποθήκευσης (κοπή, διαμόρφωση, συγκόλληση, επεξεργασία, μόνωση)	Αυτοψία γραμμής, τεχνικές περιγραφές				
E2.2	Γραμμή παραγωγής συλλεκτών/πάνελ (σωλήνες, πτερύγια, επιστρώσεις, συναρμολόγηση, υαλοπίνακες)	Αυτοψία, τεχνικά στοιχεία				
E2.3	Υπαρξη δοκιμών & πιστοποιήσεων προϊόντων (υδροστατικές δοκιμές, Solar Keymark, CE κ.λπ.)	Εξοπλισμός δοκιμών, πιστοποιητικά				
E2.4	Ορθή διαχείριση scrap μετάλλου & μονωτικών υλικών	Σημεία συλλογής, συμβάσεις, παραστατικά				

5.3 Πίνακας Ε3: Εξοπλισμός ψύξης, κατάψυξης & αντλίες θερμότητας

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E3.1	Γραμμή παραγωγής ψυκτικών θαλάμων/ ντουλαπιών/βιτρινών (μεταλλικές/μονωτικές δομές, πόρτες, μονάδες ψύξης)	Αυτοψία σταδίων παραγωγής, τεχνικές περιγραφές, σχέδια ροής				
E3.2	Συστήματα φόρτισης & ελέγχου ψυκτικού (σταθμοί πλήρωσης, αντλίες κενού, έλεγχοι διαρροών)	Οπτικός έλεγχος εξοπλισμού, διαδικασίες φόρτισης, καταγραφές ελέγχων				
E3.3	Αντλίες θερμότητας & εναλλάκτες – επαλήθευση ονομαστικής ισχύος & COP/SCOP	Τεχνικά φυλλάδια, πινακίδες μηχανημάτων, δοκιμές λειτουργίας (όπου εφικτό)				
E3.4	Διαχείριση παλαιών ψυκτικών μέσων & αποβλήτων (μη ανεξέλεγκτες εκπομπές)	Δοχεία συλλογής, συμβάσεις με αδειοδοτημένους διαχειριστές, παραστατικά				

5.4 Πίνακας Ε4: Φορτιστές ηλεκτρικών οχημάτων & ηλεκτρονικά ισχύος

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E4.1	Γραμμή SMD/THT συναρμολόγησης πλακακτών (pick-and-place, reflow, AOI κ.λπ.)	Αυτοψία γραμμής, τεχνικές περιγραφές εξοπλισμού, διάγραμμα ροής				
E4.2	Τελική συναρμολόγηση φορτιστών (cabinet, καλωδίωση, προστατευτικές διατάξεις, μετρητές)	Οπτικός έλεγχος θέσεων συναρμολόγησης, δείγματα τελικών προϊόντων				
E4.3	Σταθμοί δοκιμών & πιστοποίησης φορτιστών (δοκιμές λειτουργίας, onerload, θερμοκρασία)	Επίδειξη δοκιμών, πρωτόκολλα, πιστοποιητικά συμμόρφωσης				
E4.4	Λογισμικό & επικοινωνίες (OCPP, back-office, συστήματα διαχείρισης φορτιστών)	Επίδειξη λογισμικού, άδειες χρήσης, screenshots/αναφορές				

5.5 Πίνακας Ε5: Ηλεκτροκινητήρες, γεννήτριες & καλώδια

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E5.1	Γραμμές παραγωγής κινητήρων/γεννητριών (κοπή λαμαρινών, σχηματισμός stator/rotor, τύλιγμα, εμποτισμός)	Αυτοψία σταδίων παραγωγής, τεχνικές περιγραφές, δείγματα προϊόντων				
E5.2	Γραμμές παραγωγής καλωδίων (εξώθηση, θωράκιση, τύλιξη σε drums)	Οπτικός έλεγχος γραμμών, σχέδια ροής, τεχνικές περιγραφές				
E5.3	Δοκιμές ηλεκτρικών χαρακτηριστικών (αντιστάσεις, διηλεκτρικές αντοχές, μερικές εκκνώσεις κ.λπ.)	Εξοπλισμός δοκιμών, καταγραφές, reports ποιότητας				
E5.4	Ενεργειακή απόδοση προϊόντων (π.χ. κλάσεις IE3/IE4, αποδόσεις μετασχηματιστών)	Τεχνικά datasheets, σήμανση προϊόντων, πιστοποιήσεις συμμόρφωσης				

5.6 Πίνακας Ε6: Ανεμογεννήτριες & εξοπλισμός αιολικής ενέργειας

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E6.1	Παραγωγή κύριων συστατικών (πύργοι, nacelles, ρότορες/πτερύγια) σύμφωνα με το επενδυτικό	Οπτικός έλεγχος χώρων παραγωγής, τεχνικές περιγραφές, σχέδια				
E6.2	Γραμμές συναρμολόγησης & βαριά μηχανήματα (γερανογέφυρες, σταθμοί συναρμολόγησης)	Αυτοψία, έλεγχος λειτουργίας, άδειες/πιστοποιήσεις ανύψωσης				
E6.3	Δοκιμές & ποιοτικός έλεγχος (balancing ρότορα, μηχανικές δοκιμές πτερυγίων, ηλεκτρικές δοκιμές γεννητριών)	Εξοπλισμός δοκιμών, πρωτόκολλα, αποτελέσματα ελέγχων				

5.7 Πίνακας Ε7: Μπαταρίες / οργανικές μπαταρίες στερεάς ροής

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E7.1	Γραμμή παραγωγής κελιών/συσσωρευτών και συναρμολόγηση modules/racks	Αυτοψία σταδίων παραγωγής, τεχνικές περιγραφές, διάγραμμα ροής				
E7.2	Ειδικές συνθήκες ασφάλειας (εξαερισμός, αντεκρηκτικές διατάξεις, συστήματα πυρόσβεσης)	Αυτοψία εγκαταστάσεων, μελέτες & πιστοποιητικά πυροπροστασίας				
E7.3	Διαχείριση αποβλήτων & πρώτων υλών (ηλεκτρολύτες, scrap ηλεκτροδίων κ.λπ.)	Χώροι αποθήκευσης, συμβάσεις διαχείρισης, παραστατικά				
E7.4	Εργαστηριακές δοκιμές κύκλων φόρτισης/εκφόρτισης & αξιολόγηση απόδοσης	Εργαστηριακός εξοπλισμός, καταγραφές δοκιμών, τεχνικά reports				

5.8 Πίνακας Ε8: Ανακύκλωση φωτοβολταϊκών panels

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E8.1	Γραμμές μηχανικής κατεργασίας PV (θραυστήρες, διαχωριστές, μεταφορικές ταινίες κ.λπ.)	Αυτοψία εξοπλισμού, τεχνικές περιγραφές, διάγραμμα ροής				
E8.2	Έλεγχος ροής υλικών & καθαρότητας κλασμάτων (γυαλί, μέταλλα, πυρίτιο κ.λπ.)	Μετρήσεις, αναφορές ποιότητας, τεχνικές προδιαγραφές				
E8.3	Τήρηση περιβαλλοντικών όρων (σκόνη, θόρυβος, διαχείριση επικίνδυνων καταλοίπων)	ΑΕΠΟ, αυτοψία, τυχόν μετρήσεις, διαδικασίες HSE				

5.9 Πίνακας Ε9: «Πράσινα» ναυπηγεία & πλοία μηδενικών εκπομπών

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
E9.1	Κτηριακές & λιμενικές εγκαταστάσεις ναυπηγείου (δεξαμενές, υπόστεγα, ράμπες, γερανογέφυρες) όπως στο επενδυτικό	Αυτοψία, σχέδια, άδειες λιμενικών/ναυπηγικών έργων				
E9.2	Γραμμές παραγωγής/συναρμολόγησης σκαφών μηδενικών εκπομπών	Οπτικός έλεγχος σταδίων, ροή εργασιών, τεχνικές περιγραφές				
E9.3	Πράσινα συστήματα πρόωσης & βοηθητικά συστήματα (ηλεκτρικά, υδρογόνο, μπαταρίες, shore-power κ.λπ.)	Αυτοψία εγκαταστάσεων, τεχνικά datasheets, πιστοποιήσεις				

5.10 Πίνακας Ε10: Λοιπός εξοπλισμός εξοικονόμησης ενέργειας / «πράσινες» λύσεις

Κωδικός	Περιγραφή σημείου ελέγχου	Τρόπος επαλήθευσης / τεκμηρίωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Μερικώς	Παρατηρήσεις
Ε10.1	Γραμμές παραγωγής ειδών εξοικονόμησης ενέργειας (θερμοδοχεία, δοχεία αδράνειας, συστήματα αυτοματισμών, ανάκτησης θερμότητας κ.λπ.)	Αυτοψία γραμμών παραγωγής, τεχνικές περιγραφές, δείγματα προϊόντων				
Ε10.2	Συσχέτιση προϊόντων με ενεργειακά/πράσινα πρότυπα που δηλώθηκαν (υψηλή απόδοση, χαμηλές απώλειες κ.λπ.)	Τεχνικά datasheets, πιστοποιήσεις, συγκριτικοί πίνακες επιδόσεων				

9. ΜΕΡΟΣ Θ: ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ

Για την ομάδα ελέγχου

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Υπογραφή

Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός.....(Όνοματεπώνυμο/α)

(Υπογραφή και σφραγίδα)

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Απριλίου 2026

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

